

BEHEERPLAN “ONS PARK”

ERIC COSYNS

NOV 2018

EINDRAPPORT

BARON RUZETTELAAN 35
8310 BRUGGE
T +32 50 36 71 71
www.wvi.be

Colofon:

Benaming van de opdracht: Beheerplan 'Ons Park'

Opdrachtgever:

Gemeentebestuur Moorslede

Opdrachthouder:

West-Vlaamse Intercommunale

Baron Ruzettelaan 35

8310 Brugge-Assebroek

Tel 050 36 71 71 - Fax 050 35 68 49

www.wvi.be

Citeren van het rapport:

Cosyns E. 2018. Beheerplan voor 'Ons Park' (Dadizele). Eindrapport. WVI i.o.v. Gemeentebestuur Moorslede

Werkten ook mee aan deze opdracht:

Buro BOSsaert (Moorslede)

Natuurpunt vzw (vleermuizenwerkgroep)

Eindrapport: november 2018

Inhoud

1. Verkenning	3
Hoofdstuk 1. Algemene beschrijving	3
1.1. Achtergrond	3
1.2. Gegevens van de beheerder of beheerders	4
1.3. Situering en identificatie van het gebied	5
Hoofdstuk 2. Bespreking van de drie functies van het terrein	6
Hoofdstuk 3. Globaal kader	7
3.1. Invulling van de drie functies van het terrein en de differentiatie ervan over het terrein	7
3.2. Gewenste natuurstreefbeelden en/ of doelen voor soorten	9
3.3. Ambitieniveau	9
Hoofdstuk 4. Werkplan inventarisatie	11
Hoofdstuk 5. Bekendmaking consultatie	11
Deel 2. Inventaris.....	12
Hoofdstuk 1. Standaardfiches.....	12
Hoofdstuk 2. Specifieke inventarisatie	12
2.1. Reliëf	12
2.2. Hydrografie	12
2.3. Bodem en geologie	12
2.4. Vegetatie en flora	13
2.5. Fauna.....	25
2.6. Zwammen (fungi).....	27
2.7. Historische aspecten van c. 400 jaar kasteelpark	28
Deel 3. Beheerdoelstellingen	40
Hoofdstuk 1. Beheerdoelstellingen en visie	40
1.1. Hoofddoelstellingen.....	40
1.2. Specifieke doelstellingen per deelgebied en -project.....	42
Deel 4. Beheermaatregelen	48
4.1. Eenmalige maatregelen	48
4.1.1. Inleiding	48
4.1.2. Domein Mariënstede	48
4.1.3. Chirobosje en dreef.....	53
4.1.4. Soortspecifieke maatregelen	54
4.1.5. Inrichting ten behoeve van toegankelijkheid & natuureducatieve aspecten.....	56
4.2. Terugkerende maatregelen	57
4.2.1. Inleiding	57
4.2.2. Type en uitvoering van terugkerende maatregelen	58

Deel 5. Opvolging	62
Hoofdstuk 1. Opvolging van de beheerdoelstellingen.....	62
Hoofdstuk 2. Opvolging van de beheermaatregelen.....	63
Geraadpleegde bronnen	64
Bijlagen	65
Bijlage 1: erfpachtovereenkomsten	
Bijlage 2: formulieren natuurbeheerplan type 2-4: standaardfiches en kwaliteitsbeoordeling	
Bijlage 3: inventarissen flora, fauna, fungi	
Bijlage 4: beheertabel	
Bijlage 5: Openstellingsplan en toegankelijkheidsreglement	

Kaarten

1. Verkenning

Hoofdstuk 1. Algemene beschrijving

1.1. Achtergrond

“Ons Park” is de recent, bewust gekozen naam voor zowel een project als een gebied, dat uit zes functioneel en beheersmatig gescheiden maar fysiek aan elkaar grenzende groene entiteiten bestaat, die pal in het dorpscentrum van bedevaartsoord Dadizele zijn gelegen. Ons Park is met circa 9 ha de belangrijkste, publiek toegankelijke, groene ruimte van het dorp met een erg belangrijke sociale en ecologische functie. Alle betrokken terreinen behoorden ooit tot het historisch opper- en neerhof met parochiekerk en zijn in de 19de eeuw ingericht als landschapspark. In de voorbije halve eeuw raakte het kasteeldomein, dat grotendeels in handen kwam van het bisdom Brugge, qua beheer en gebruik opgesplitst. Vandaag is de gemeente eigenaar en beheerder van het domein 't Torreke (0,5ha) en beheert ze, sinds 2008, op basis van een langdurige overeenkomst met vzw Mariënstede ook het aangrenzende, gelijknamige 7ha grote kasteelpark. Aan de westkant hiervan situeren zich de overige, kleinere deelgebieden: het “chirobosje” (0,7ha) dat via een aftakelende dreef (300m) verbonden is met de omgeving van de OLV-basiliek en met het Rosarium (0,5ha). Tenslotte is er het deelgebied 't Torreken, dat al langer als gemeentelijk park functioneert en vaak gebruikt wordt voor allerlei doeleinden. Het 't Torreke, het rosarium en de OLV-basiliek zijn evenwel geen onderwerp van het voorliggende natuurbeheerplan.

Tot 2014 bestond er geen globale en geïntegreerde beheer- en gebruiksvisie voor deze verschillende deelgebieden. Dit was inherent aan de versnipperde beheertoestand en statuten. Vanuit Mariënstede vzw en het gemeentebestuur werd aangevoeld dat de aanwezige sociale en ecologische potenties door opname van de westelijke deelgebiedjes nog beter tot uiting kunnen komen. Anderzijds liet zich tussen de projectpartners louter om financiële, rationeel-praktische en win-win redenen de noodzaak voelen om beter en meer samen te werken en het park op een kosten-efficiënte en kwaliteitsvolle wijze voor de toekomst duurzaam in te richten en te beheren (bv. gezamenlijk laten uitvoeren van grotere beheertaken zoals bomenkap, ingewikkelde snoeiwerken, gezamenlijk lastenboek...). Op initiatief van Mariënstede vzw en met de steun van het gemeentebestuur en de milieuraad werd een stuurgroep samengesteld, bestaande uit de projectpartners. Namens de stuurgroep, werd door de gemeente Moorslede buro BOSSaert aangesteld om volgens de HPG-principes een renovatieproject en geïntegreerde beheervisie op “Ons Park” uit te werken. Het is op basis van de hierin aanwezige opties en inrichtingsschetsen dat het hieronder verder beschreven natuurbeheerplan wordt ingediend. Sinds het voorjaar 2016 is er tevens een overkoepelend openstellingsplan met een door de gemeenteraad van Moorslede goedgekeurde toegangsregeling van kracht. Deze regeling maakt deel uit van het algemeen politiereglement voor de politiezone Ieper.

1.2. Gegevens van de beheerder of beheerders

Binnen de stuurgroep is de afspraak gemaakt dat de gemeente het overkoepelend beheer zal waarnemen en alsdusdanig zal instaan voor de medefinanciering en ondersteuning van het praktische natuurbeheer. Het is in deze hoedanigheid dat het gemeentebestuur het natuurbeheerplan indient. De rol van de gemeente als beheerder van deze kerkelijke eigendommen werd recent erkend en vastgelegd in een langdurige beheerovereenkomst met de Dekenij Menen (zie bijlage).

Tussen het Bisdom Brugge en de verschillende “beheerinstanties” van de deeldomeinen zijn overeenkomsten (erfpacht) afgesloten m.b.t. het gebruik/onderhoud van deze domeinen namelijk:
- Chirobosje + chirohemen incl. huidige speelveldjes (ontmoetingscentrum) + dreef:
Overeenkomst met de vzw Parochiale Werken als “beheerder” (E.H. pastoor vertegenwoordigt deze instelling en is alsdusdanig ook lid van de stuurgroep, samen met de leden van de Kerkraad).

Het betreft dus een natuurbeheerplan voor volgende eigenaars en erfpachthouders met als administratieve gegevens:

Eigenaar:

Naam: Bisdom Brugge,
Straat en nummer: Heilige-Geeststraat 4,
Postnummer en gemeente: 8000 Brugge

Erfpachthouder

Naam: Gemeentebestuur Moorslede
Straat en nummer: Marktplaats 1,
Postnummer en gemeente: 8890 Moorslede
Contactpersoon: Brenda Quaghebeur, milieu- en groendeskundige
Telefoon:051/78 89 15
E-mail: milieu@moorslede.be

Indiener van het beheerplan, tevens beheerder:

Naam: Gemeentebestuur Moorslede
Straat en nummer: Marktplaats 1,
Postnummer en gemeente: 8890 Moorslede
Contactpersoon: Brenda Quaghebeur, milieu- en groendeskundige
Telefoon:051/78 89 15
E-mail: milieu@moorslede.be
Website: www.moorslede.be

Begeleidingsgroep opmaak inrichtingsvisie en natuurbeheerplan:

De opmaak van het natuurbeheerplan gebeurde met begeleiding van en in overleg met de volgende projectpartners: vzw Parochiale Werken, Kerkraad Dadizele, Katholieke Werken Der Dekenij Menen Vzw, Chiro Dadizele, Mariënstede vzw, Gemeentebestuur Moorslede, verenigt in een stuurgroep die sinds januari 2014 regelmatig is samengekomen. De naam “Ons Park” verwijst zowel naar een gebied als naar een project. Met deze naam willen we de fysieke cohesie, de samenwerking én het belang van een gezamenlijke aanpak benadrukken!

1.3. Situering en identificatie van het gebied

Naam van het gebied: "Ons Park"

Ligging (kaart 1): "Ons Park" is gelegen in het centrum van Dadizele (deelgemeente van Moorslede).

Het ligt ingesloten tussen:

- de Plaats (omgeving Basiliek en toegang tot Rosarium) in het noorden,
- de Remi Dewittestraat in het oosten,
- de Azaleastraat in het zuiden,
- de Ridder-Janlaan (met de chirohemen en het Chirobosje) in het westen,
- de Ketenstraat in het noordwesten.

Kadastrale percelen die deel uitmaken van het natuurbeheerplan:

- Kasteeldomein Mariënstede: 2^e afdeling sectie A nr. 810g2 (park)- Chirobosje: 2^e afdeling sectie A nr. 762g (grasveld) en 762k (bos)- Dreef: 2^e afdeling sectie A nr. 762k

Totale oppervlakte in beheerplan: 7,25 ha

- Gewestplanbestemmingen: parkgebied (gewestplan Roeselare-Tielt, 17/12/1979 en gewijzigd bij BVLR 15/12/1998; kaart 3.).
- BPA (dd. 23/11/2005): bestemming wordt bevestigd met toevoeging in de voorschriften: "het parkgebied - deelgebieden dient maximaal in de bestaande staat te worden bewaard en/of geoptimaliseerd en dienen dermate beheerd dat de bestaande daaraan verbonden sociale functies kunnen worden gehandhaafd."
- SBZ (Natura 2000-gebied): Neen
- VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk): Neen
- Ankerplaats: geen
- Relictzone: geen
- Bodem (kaart 5): overwegend vergraven bodem (zwaar antropogeen beïnvloed) met hoofdzakelijk een licht zandlemige textuur. Lokaal is er natte klei aanwezig bv. in de zuidrand van het chirobosje.
- BWK2: In de tweede versie van de biologische waarderingskaart worden de hierna volgende biotopen onderscheiden met hun biologische waarde (kaart 4):
 - o Chirobosje: alluviaal elzen-essenbos (va) : Biologisch zeer waardevol
 - o Grasvelden chiroheem: geen omschrijving, Biologisch minder waardevol
 - o Mariënstede + 't Torreke en Rosarium: kasteelpark (kpk): Biologisch waardevol
 - o Parkvijver: eutroof water (aer): Biologisch zeer waardevol
 - o Centraal grasland kasteelpark: soortenrijk permanent cultuurgrasland (hp*): Biologisch waardevol.

Hoofdstuk 2. Bespreking van de drie functies van het terrein

SWOT (Sterktes, Zwaktes, Kansen en Bedreigingen) voor de **maatschappelijke functie**:

- Zowel gewestplan als BPA benadrukken de parkfunctie van het gebied, de noodzaak tot behoud en goed beheer opdat de sociale functies kunnen worden gehandhaafd;
- “Ons Park” biedt inderdaad ontspanningsmogelijkheden aan onder meer de bewoners en gebruikers van Mariënstede vzw, lokale sportclubs (atletiekclubs, petanque, wandelclub,...), jeugd (speelbos – chirobosje). Het biedt tevens bezinningsruimte (Rosarium) en plaats voor het ontvangen van talrijke bezoekers (bedevaarders, bezoekende jeugdverenigingen, ...). Het deelgebied 't Torreken speelt door de specifieke ligging en inrichting tevens een belangrijke rol als publieke ruimte voor de organisatie van allerlei happenings (muziekoptredens, lokale markt, speelpleinwerking, ...)
- Het park biedt tevens kansen voor de organisatie van natuur- en milieu-educatieve activiteiten door lokale en naburige scholen en natuurverenigingen;
- Het gebied is al enkele jaren publiek toegankelijk. Enkele paden o.a. de paardenkastanjedreef en de verbindingsweg tussen R. Dewittestraat en Ridder Janlaan zijn betekenisvol als “trage wegen” in de lokale mobiliteit (fiets- en wandelverbinding tussen woonwijken en dorpcentrum)
- Het beheerplan biedt een goede gelegenheid om de historiek van het gebied te verzamelen en op te tekenen. Deze kennis dreigt anders verspreid en onderbelicht te blijven;

SWOT voor de ecologische functie:

- Het gebied is ondanks de geïsoleerde ligging door haar omvang van grote betekenis voor de lokale biodiversiteit (zie verder inventaris). Het fungeert onder meer als leefgebied en mogelijk stepping stone voor verschillende vogelsoorten en vleermuizen (Cornelis & Hermy, 2004). Daarnaast groeien er verschillende soorten oud-bosplanten;
- Anderzijds kunnen toekomstige ontwikkelingen een potentiële bedreiging vormen (overschrijden van de draagkracht van het gebied door onzorgvuldig beheer en gebruik, het niet naleven van afspraken (toegangsregeling)...;

SWOT voor de economische functie

- Het natuurgebied heeft een moeilijk te berekenen economische waarde als centraal gelegen groengebied in het centrum van Dadizele (c. 3000 inwoners). Het parkgebied heeft ongetwijfeld een gunstig effect op de waarde van het vastgoed in de omgeving. Daarnaast wijzen verschillende studies op het positief effect van “groen” op het welbevinden van mensen. Indirect betekent dit een belangrijk economisch voordeel zowel voor de betrokkenen (minder gezondheidsklachten fysiek & psychisch) als voor de gemeenschap (minder lasten voor de sociale zekerheid);
- Voor de atelierwerking van Mariënstede vzw is het park van bijzondere betekenis. Het biedt ruimte voor de volgende activiteiten: boerderijdieren houden en verzorgen, moestuinieren, sport- en spelmogelijkheden voor de eigen bewoners binnen korte afstand (geen extra vervoerkosten, ...);
- Een zekere financiële opbrengst kan worden verwacht door de verkoop van hout afkomstig van dunningen of kap van bomen (Mariënstede gebruikt bv. een deel van het hout om de bakoven te stoken);
- Het parkgebied kan een betekenisvolle rol spelen in de organisatie van het lokale waterbeheer op wijkniveau (omgeving Ridder Jan- en Azalealaan) door integratie van de aanwezige waterpartijen (walgrachten en parkvijver) in buffering van hemelwater (opvang en lokale percolatie). Dit aspect maakt deel uit van een lopende studie waaraan ook Aquafin participeert.

Hoofdstuk 3. Globaal kader

3.1. Invulling van de drie functies van het terrein en de differentiatie ervan over het terrein

3.1.1. de maatschappelijke functie

“Ons Park” zal als publiek toegankelijke groene ruimte worden ingericht en beheerd met aandacht voor de specifieke noden en vragen van verschillende gebruikers die tevens doelgroepen zijn:

- Bewoners van en gebruikers van de diensten van Mariënstede vzw: duurzame integratie van de verschillende vormen van atelierwerking in het parkgebied in casu: ecologische moestuinzone, sportveldje op halfnatuurlijk grasland (nabij ijskelder), enkele boerderijdieren tevens grazers op het centrale grasland;
- Lokale sportclubs (atletiekclubs, petanque, wandelclub,...): behoud van de bestaande padenstructuur, aanleg van een nieuw wandel- en looppad aan de buitenzijde van het chirobosje, behoud van petanqueveldje nabij moestuinzone;
- Lokale jeugd: bestendiging van het statuut speelbos voor het deelgebied “chirobosje”. Het aftakelend populierenbestand wordt in 2018 gekapt en zal plaats maken voor een soortenrijkere boom- en struikenlaag. Tevens wordt een kleine speelheuvel voorzien;
- Bedevaarders: kunnen in eerste instantie terecht in het Rosarium en kunnen bij uitbreiding gebruik maken van het park als wandelgebied en rustige zone;
- Inwoners gemeente: Het deelgebied 't Torreken blijft het aangewezen deelgebied voor het organiseren van actieve ontspanningsmomenten (publieke picknick, muzikoptreden, markt, speelpleinwerking...);
- Scholen, natuur- en milieuvereniging: promotie, gebruik en inrichting van het park als natuur- en milieueducatieve ruimte (bv. onderhoud en bestendiging van insectenhotel, bijenkasten, kabouterleerpad,...);
- Dorpsbewoners: enkele paden kunnen een rol spelen in de totstandkoming van een veilig netwerk aan trage wegen (dreef als wandelpad), (fietspad tussen Ridder Janlaan en R. Dewittestraat, Sperredreef);
- De bijzondere historiek van het gebied draagt bij aan de geschiedenis van het dorp en het bewustzijn van de waarde van deze plek zowel als groene ruimte en als bakermat van de gemeente (cfr opper-neerhofstructuur)

3.1.2. de ecologische functie

- Het gebied is ondanks de geïsoleerde ligging door de omvang (c. 8 ha) van grote betekenis voor de lokale biodiversiteit bv. belangrijke populatie aan vleermuizen en broedvogels van structuurrijk bos (met name Bosuil, Boomklever) met een aanzienlijk aandeel holterijke bomen. Oud-bosplanten hebben een aanzienlijk aandeel in de kruidlaag van het parkgebied. Het natuurbeheer zal inzetten op de duurzame instandhouding van deze waarden door bv. te waken over een voldoende aanwezigheid van veteraanbomen naast toekomstbomen;
- De parkvijver riskeert stilaan te evolueren naar een “modderpoel” met weinig ecologische waarde. Een sanering van de waterkwaliteit en de vijverbodem dringt zich op met het oog op het laten ontwikkelen van een vegetatierijke waterpartij met bijbehorende evenwichtig samengestelde dierengemeenschap in casu vispopulatie;
- Het centrale grasland en het “sportveldje” nabij de ijskelder kunnen door een meer adequaat natuurgericht beheer evolueren tot een soortenrijk type kamgrasland (met droge en natte varianten), tevens kan ecologische winst geboekt worden in de oostelijke randzone van het sportveldje door de ontwikkeling van een bloemrijke zoombegroeiing (bosrand);

- Ten behoeve van de ecologische waarde zullen potentieel verstorende activiteiten zoveel als mogelijk geweerd worden uit het centrale gebied en geconcentreerd worden in de deelgebieden 't Torreken en chirobosje.

3.1.3. de economische functie

- Voor de atelierwerking van Mariënstede vzw is het park van bijzondere betekenis. Het biedt ruimte voor de volgende activiteiten: boerderijdieren houden en verzorgen, moestuinieren, sport- en spelmogelijkheden voor de eigen bewoners binnen korte afstand (geen extra vervoerkosten, ...). Deze activiteiten zullen verder op betreffende plekken kunnen doorgaan. Voor het centrale grasland zal overleg worden gevoerd om er voor te zorgen dat het houden van enkele hoefdieren (paard, schaap) tevens leidt tot een duurzaam natuurbeheer van het centrale grasland (bv. mogelijk gebruik als partim hooiweide) waardoor de ecologische betekenis ervan kan toenemen;
- De periodieke dunningen van bomen en struikgewas kan aanleiding zijn voor houtverkoop of eigen gebruik van het hout (bakoven Mariënstede, verwarming huis in 't park etc.);
- De mogelijke rol en het beheer van de aanwezige waterpartijen (walgrachten en parkvijver) in de lokale buffering van hemelwater zal verder onderwerp zijn van studie (i.s.m. Aquafin). De beoogde kwaliteitsverbetering van de vijver (met ruimingswerken etc.) kan mogelijk een deelaspect zijn in deze context.

Foto. De skyline van Dadizele gezien vanuit het zuiden, vanaf de hoogte van de Bakkerhoek. De kerktoren steekt boven de boomlaag uit van het nabijgelegen kasteelpark.

3.2. Gewenste natuurstreefbeelden en/ of doelen voor soorten

BWK-eenheid	welke vegetaties als natuurstreefbeeld	Natuurstreefbeeld in type twee NBP "Ons Park"
Stilstaande wateren		
aer: recente, eutrofe plas (parkvijver + walgrachten)	eutrofe plas (ae, aerr of aev) met (matig) soortenrijke waterplantenvegetatie die geen Europees te beschermen habitat is	Ja (samen c. 1,67ha)
Halfnatuurlijke graslanden		
hp*: soortenrijk permanent cultuurgrasland met relictten van halfnatuurlijke graslanden (centraal grasland – type verwant aan Kamgrasweide)	Andere vegetatie soortenrijk permanent cultuurgrasland met relictten van halfnatuurlijke graslanden (hp* of hpr*) dat geen Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Ja (c. 0,82ha)
Vallei- en moerasbossen		
va: alluviaal essen-olmenbos (Ulmo-Fraxinetum) (chirobosje)	Europees te beschermen habitat habitattypen 91E0	Ja (0,79ha)
Eiken- en beukenbossen		
qa: eiken-haagbeukenbos (grootste deel van het parkbos c. 95%)	Europees te beschermen habitat habitattypen 9160	ja
qs: zuur eikenbos (veel kleiner aandeel c. 5-6%)	Europees te beschermen habitat habitattypen 9120	ja (samen 1,93ha)

➔ Totale opp. natuurstreefbeeld: 4,42ha of c. 61% van de oppervlakte (kaart 7)

Opmerking: in de toekomst wordt er naar gestreefd om minstens in een deel van het heraangeplante "Chirobosje" (0,79ha) te streven naar ontwikkeling van zogenaamd alluviaal essen-olmenbos (Ulmo-Fraxinetum) met voorjaarsaspect (Va). Dit kan in de toekomst de totale oppervlakte natuurstreefbeeld verhogen tot max. 5.21ha of 72% van de oppervlakte. Het is nu nog onduidelijk of dit realistisch is (zie ook evaluatie beheer & monitoring (hoofdstuk 5))

Natuurstreefbeelden leefgebieden

➔ Leefgebied vleermuizen & kenmerkende vogelsoorten (in vet broedvogels, onderstreept pleisterend)

De combinatie van bos (in casu qa + fa) + aer: recente, eutrofe plas + ijskelder biedt leefgebied aan Watervleermuis, Grootoorvleermuis (beide soorten met kraampopulaties in het bos!) en Dwergvleermuis.

Streefbeeld 9	dieren van structuurrijke, gesloten bossen	middelste bonte specht, wespandief, zwarte specht, havik, appelvink, fluiters, bosuil , glanskop, goudvink, boomklever , <u>houtsnip</u> , matkop, nachtegaal, wielewaal, gewone bronlibel, vuursalamander, das, vleermuizen
------------------	--	---

3.3. Ambitieniveau

Het ambitieniveau voor de realisatie van de beheerdoelstellingen van de ecologische functie in "Ons Park" is **type twee**. Dit betekent dat we over minstens 25% van de oppervlakte van het terrein het realiseren van één of meerdere natuurstreefbeelden tot doel stellen. Voor het volledige terrein gelden de criteria voor geïntegreerd natuurbeheer:

1. het bereiken van een verhoogde of de hoogste natuurkwaliteit
2. het rekening houden met de sociale rol van het terrein
3. het op duurzame wijze omgaan met de levering van verschillende goederen en diensten

Hoofdstuk 4. Werkplan inventarisatie

Het natuurgebied wordt in essentie beschreven aan de hand van de standaardfiches voor de opmaak van een natuurbeheerplan (ANB-website).

Voor “Ons park” werd gebruik gemaakt van de standaardfiches voor respectievelijk bos, stilstaande wateren en grasland. De fiche park vonden we minder geschikt om de belangrijkste onderdelen (zowel naar oppervlakte als ecologische betekenis) adequaat te beschrijven. De ingevulde fiches zijn als bijlage 1, toegevoegd.

Naar aanleiding van de beoogde opmaak van een harmonisch parkbeheerplan (buro Bossaert in opdracht van de gemeente Moorslede) werd in 2015 door enkele Natuurpunt-vrijwilligers gestart met het inventariseren van broedvogels, vaatplanten, vleermuizen en in beperkte mate ook zwammen en insecten. Ten behoeve van het vleermuizenonderzoek en met het oog op het bomenbeheer werd tevens een grondige bomenonderzoek uitgevoerd (WVI). De in deze inventarisaties verzamelde gegevens worden verder onder het deel inventaris besproken.

Hoofdstuk 5. Bekendmaking consultatie

Het gemeentebestuur zal het ontwerp van natuurbeheerplan zoals voorzien aan de bevolking voorleggen. Naar aanleiding van de beoogde beheerplanopmaak hebben al meerdere excursies, terreinbezoeken/ -vergaderingen in het gebied en vergaderingen plaatsgevonden (periode 2014-2016). Onder meer tijdens 3 zogenaamde parksafari's werden de voorliggende inrichtings- en beheervoorstellen op het terrein toegelicht. Naar aanleiding van de geplande kap van het chirobosje werd tevens voor de lokale gemeenschap een talrijk bijgewoonde informatie-avond georganiseerd in PC “Den Ommeganck” (maart 2018). Chiro (leden, oud-leiding en ouders) en omwonenden zullen ter gelegenheid van de heraanplant van het chirobosje op 2 december 2018 verder geïnformeerd worden en zelf kunnen bijdragen aan de wedergeboorte van dit stuk bos.

Foto. Het chirobosje na het rooien van de Canadapopulieren (10.11.2018). Op 2 december 2018 zal het bos heraan geplant worden met inheemse, standplaatsgeschikte boom- en struiksoorten. Het centrale deel van het bos zal door de lokale chiroafdeling in samenwerking met het gemeentebestuur, ANB en omwonenden worden heraan geplant.

Deel 2. Inventaris

Hoofdstuk 1. Standaardfiches

1° een overzichtskaart van de indeling van het terrein in beheereenheden (Kaarten 2.1-2.3) ;
2° per beheereenheid een standaardfiche voor bos, voor open vegetatietype of voor andere terreintypes (zie bijlage 2).

Hoofdstuk 2. Specifieke inventarisatie

2.1. Reliëf

Het park is over een aanzienlijke oppervlakte vergraven geweest (aanleg van de grote vijver, de walgrachten en de kasteelgracht, met verwerking van de uitgegraven specie ter plekke). Het aanwezige microreliëf is hiervan het rechtstreekse gevolg.

2.2. Hydrografie

“Ons Park” is gelegen in het deelbekken van de Heulebeek.

De afwatering van het kasteelpark gebeurt in oostelijke richting waarbij het hemelwater in de buitenste walgrachten en de hiermee verbonden centrale vijver terecht komt. Er is een overloop naar het gemeentelijk rioolstelsel. In het verleden gebeurde de afwatering gravitair, naar het oosten in de richting van de Heulebeek. Vermoedelijk wordt de vijver ook enigszins gevoed door grond (kwel-)water: de aanwezigheid van bosbies, echte valeriaan en moerasspirea zijn hiervoor indicatief.

2.3. Bodem en geologie

Volgens de bodemkaart (kaart 5) bestaat het park uit zogenaamde ‘kunstmatige grond’ wat rekening houdend met de historiek van het park uiteraard niet verwonderlijk is. Van het oorspronkelijke reliëf en bodemprofiel is daardoor nog weinig te merken.

De bodem in de nabije omgeving, o.a. ook in het zogenaamde Chirobosje, wordt als vochtig zandleem (textuurklasse P) omschreven. Ook de vergaven gronden van het park hebben in grote mate een zandlemige textuur. In de wat lager gelegen gebieden, bv. in de zuidelijke randzone van het Chirobosje komt ook natte klei voor (textuurklasse E).

2.4. Vegetatie en flora

2.4.1. Flora

Een uitvoerige inventarisatie van de aanwezige plantensoorten in het parkgebied leverde 149 soorten vaatplanten op (bijlage 3). Hieronder bevinden zich vertegenwoordigers van verschillende ecologische groepen nl. soorten die kenmerkend zijn voor onder meer bos en bosranden, mesofiele graslanden, water- en moeras. Daarnaast telt de lijst een twintigtal specifiek in tuinen en parken aangeplante soorten (tabel 2.1). Onder de bos- en bosrandsoorten bevinden zich een tiental zogenaamde oudbosplanten (sensu Hermy 1985) nl. bosanemoon, bleeksporig bosviooltje, veelbloemige salomonszegel, wilde hyacint, gevlekte aronskelk, boszegge, lelietje-van-dalen en in mindere mate schaduwgras en adelaarsvaren.

2.4.2. Bomeninventaris domein Mariënstede Dadizele (voorjaar 2015)

2.4.2.1. Soortensamenstelling en aantallen

In het domein Mariënstede (incl. dreven) werden 298 bomen met een stamomtrek van meer dan 50 cm en verdeeld over 22 soorten geïnventariseerd en op kenmerken onderzocht (tabel 1 en kaart 6). Zomereik en beuk zijn binnen deze groep de talrijkste boomsoorten met elk een aandeel van respectievelijk bijna 30 en 24%. Daarmee maken ze in aantal ruim de helft van het bomenbestand uit. Andere belangrijke soorten zijn paardenkastanje (11%) en in iets mindere mate tamme kastanje, valse acacia en gewone esdoorn, die samen goed zijn voor nog eens 17% .

Tabel 1. Aantal onderzochte bomen en verdeling ervan over de verschillende boomsoorten in het park. De boomsoorten zijn geordend volgens afnemend aandeel.

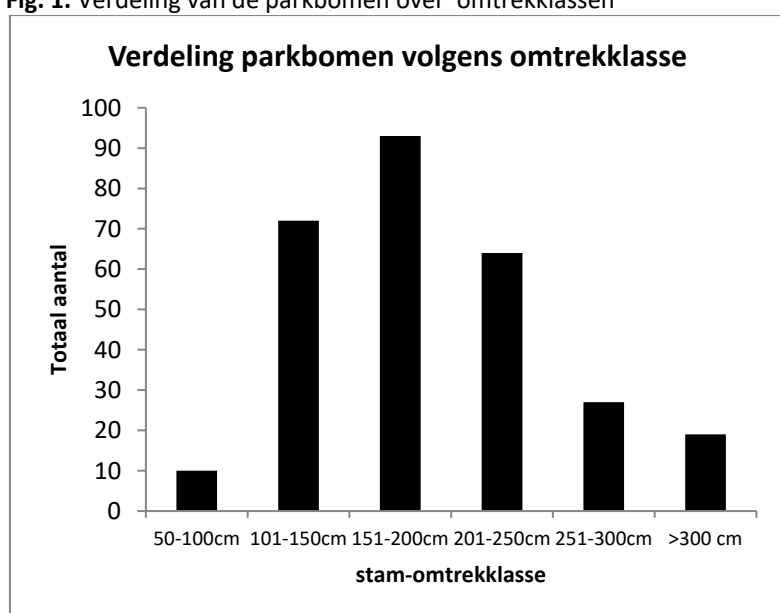
Boomsoort (code)	Aantal	Aandeel (%)	Boomsoort (Ned)
querob	88	29,5	Zomereik
fagsyl	70	23,5	Beuk
hipocast	34	11,4	Paardenkastanje
castsati	19	6,4	Tamme kastanje
robipseu	18	6,0	Valse acacia
acerpseu	15	5,0	Gewone esdoorn
popcanes	10	3,4	Grauwe abeel
fraxexce	9	3,0	Gewone es
alnuglut	6	2,0	Zwarte els
plathisp	6	2,0	Gewone plataan
tiliempla	5	1,7	Grootbladige linde
popcan	3	1,0	Canadese populier
querub	3	1,0	Amerikaanse eik
betupend	2	0,7	Ruwe berk
carpbetu	2	0,7	Haagbeuk
larix	2	0,7	Larix
fraxsp	1	0,3	Es
prunaviu	1	0,3	Zoete kers
salisepu	1	0,3	Treurwilg
taxodist	1	0,3	Moerascipres
taxusbac	1	0,3	Taxus
thuyapli	1	0,3	Reuzenlebensboom
Eindtotaal	298	100	

2.4.2.2. Stamomtrek en geschatte leeftijdsverdeling

A. Verdeling over omtrekklassen.

Van 285 bomen werd de omtrek op 1,5m hoogte gemeten. 80% van dit bomenbestand (229 bomen), heeft een omtrek tussen 1 en 2,5m (fig. 1). Van de 16% dikste bomen, zijn er 27 exemplaren (9,5%) met een omtrek tussen 2,5 en 3 m. 19 bomen kunnen als dik tot zeer dik (+3.5m) worden bestempeld. Twee exemplaren behoren met een omtrek van meer dan 4 meter tot de alldikste bomen van het park (tabel 2). Een beuk van 445 cm spant de kroon, gevolgd door een tamme kastanje van 415cm. Een tamme kastanje van 375cm en twee beuken van respectievelijk 360 en 350 cm vullen het lijstje van dikste bomen verder aan. Ook een zomereik van 348cm kan nog toegevoegd worden. De standplaatsen van deze bomen zijn op kaart aangeduid (dikste bomen > 350 cm).

Fig. 1. Verdeling van de parkbomen over omtrekklassen

Tabel 2. Maximale omtrekken die op 1,5m hoogte gemeten werden bij de belangrijkste boomsoorten van het domein. Beuk en Tamme kastanje spannen de kroon als dikste bomen.

Boomsoort	Max omtrek cm
Beuk	445
Tamme kastanje	415
Zomereik	348
Valse acacia	335
Paardenkastanje	330
Plataan	320
Grootbladige linde	320
Grauwe abeel	300

Foto. In het kader van de bomeninventarisatie ten behoeve van het vlermuizenonderzoek verricht E. Naeyaert waarnemingen aan een van de in het park aanwezige oude, monumentale beuken

De bomen uit de dikste omtrekklassen staan hoofdzakelijk in het centraal oostelijk (bos-)gedeelte van het park en in de westelijke dreef. De dikste beuk en een van de dikkere tamme kastanjes staan aan de zuidkant van het park op een wal. Deze wal dateert zeer waarschijnlijk uit de eerste helft van de 19de eeuw. De wal is vermoedelijk aangelegd met de grond van de toen uitgegraven vijver (zie historiek). Dit impliceert dat deze beuk maximaal circa 200 jaar oud is. Ter vergelijking; de berekende leeftijd, onder aanname van een gemiddelde groeisnelheid van 2,3 cm, bedraagt 193 jaar (zie ook verder).

Het merendeel van de boomsoorten vertoont een evenwichtige spreiding over de gekozen omtrekklassen (tabel 3). Beuk, zomereik, valse acacia en tamme kastanje zijn grotendeels normaal-verdeeld (Gausscurve). Met de hoogste aantallen verspreid over de omtrekklassen tussen 101 en 250cm. De verdeling bij beuk en tamme kastanje vertoont een lichte scheef trekking naar rechts: bij deze twee soorten komen de dikste exemplaren van het park voor, terwijl in de dunste klasse exemplaren ontbreken. Paardenkastanje vertoont deze scheef trekking nog meer, een derde van de exemplaren behoort tot de hoogste omtrekklassen terwijl exemplaren in de dunste klassen ontbreken. Merk op dat dunne exemplaren niet werden opgemeten. Dit kan een vertekend beeld opleveren over de verjonging. Op basis van onze vaststellingen menen we echter te mogen stellen dat jonge, dunne exemplaren van de meeste soorten nagenoeg ontbreken in het park. Kieming en vestiging werd wel sporadisch opgemerkt voor gewone esdoorn, linde en gewone es.

Tabel 3. Verdeling van de opgemeten exemplaren per onderscheiden omtrekklassen en soort. De soorten staan in alfabetische volgorde op basis van hun wetenschappelijke naam (code).

Code	50-100cm	101-150cm	151-200cm	201-250cm	251-300cm	>300 cm	subtotaal	Boomsoort
acerpseu	4	6	2	2	1	0	15	Gewone esdoorn
alnuglut	0	1	1	0	0	0	2	Zwarte els
betupend	1	0	0	0	0	0	1	Ruwe berk
carpbetu	0	1	1	0	0	0	2	Haagbeuk
castsati	0	5	4	3	1	5	18	Tamme kastanje
fagsyl	2	12	25	18	6	6	69	Beuk
fraxexce	0	3	5	0	1	0	9	Gewone es
fraxsp	0	0	0	1	0	0	1	Es
hipocast	0	10	10	3	7	4	34	Paardenkastanje
larix	0	1	1	0	0	0	2	Larix
plataan	0	0	0	0	1	1	2	Gewone plataan
popcan	0	0	0	3	0	0	3	Canadese populier
popcanes	0	1	0	5	4	0	10	Grauwe abeel
prunaviu	0	0	0	0	0	0	0	Zoete kers
querob	2	24	29	25	6	1	87	Zomereik
querub	0	1	2	0	0	0	3	Amerikaanse eik
robipseu	0	5	9	3	0	1	18	Valse acacia
salisepu	0	0	1	0	0	0	1	Treurwilg
Taxodist	0	0	1	0	0	0	1	Moerascipres
taxusbac	1	0	0	0	0	0	1	Taxus
thuyapli	0	1	0	0	0	0	1	Reuzenlebensboom
tiliasp	0	1	2	1	0	1	5	Grootbladige linde
Eindtotaal	10	72	93	64	27	19	285	

Tabel 4. Gemiddelde en mediaan van de opgemeten stamomtrekken op 1,5m hoogte voor de in aantal belangrijkste boomsoorten.

Boomsoort	Mediaan	Gem omtrek	Aantal	Boomsoort
acerpseu	128	139	15	Gewone esdoorn
castsati	205	224	18	Tamme kastanje
fagsyl	188	201	69	Beuk
fraxexce	160	169	9	Gewone es
hipocast	175	204	34	Paardenkastanje
popcanes	236	241	10	Grauwe abeel
querob	175	180	87	Zomereik
robipseu	190	184	18	Valse acacia

B. Berekende leeftijd van de onderzochte bomen

De berekening is gebaseerd op de formule leeftijd= omtrek/ gem omtrekgroei. De gemiddelde omtrekgroei/jaar werd bepaald op basis van enerzijds in West-Vlaanderen opgemeten groeisnelheden (A. Zwaenepoel, Wvi-periode 2005-2010) en anderzijds op enkele literatuurgegevens (onder meer <http://www.monumentaltrees.com/nl/content/dikkebomenbelgie/>). Ze werd per soort als constante beschouwd. De gebruikte gemiddelde omtrekgroei is terug te vinden in tabel 5.

Op basis van deze berekeningen blijken enkele exemplaren van tamme kastanje, zomereik en beuk tot de oudste bomen van het park te behoren (tabel 5 en 6). Aangezien hun leeftijd de 200 jaar benaderd, zijn deze exemplaren waarschijnlijk aangeplant in de periode dat het park volgens het nog aanwezige grondplan werd aangelegd nl. rond het begin van de 19de eeuw. De westelijke paardenkastanjedreef is misschien iets later aangeplant. De berekende max. leeftijd van de hier groeiende, maar nu zieke, oudste paardenkastanjes nl. 143 jaar, zou hierop kunnen wijzen.

Tabel 5. Berekende max. en gem leeftijd boomsoorten (op basis van gemeten omtrek op 1,5m + aangenomen omtrekgroei (literatuur en bepalingen WVI-A. Zwaenepoel)

Boomsoort	Gemiddelde omtrekgroei (cm/jaar)	Berekende Max. leeftijd j.	Berekende gem leeftijd j.	Boomsoort
castsati	2,07	200	102	Tamme kastanje
querob	1,8	193	101	Zomereik
plataan	3	107	98	Plataan
carpbetu	1.81	96	89	Haagbeuk
hipocast	2,3	143	89	Paardenkastanje
fagsyl	2,3	193	87	Beuk
popcanes	3	100	80	Grauwe abeel
querub	2	100	79	Amerikaanse eik
tiliempla	2,6	123	78	Zomerlinde
popcan	3,6	68	66	Canadapopulier
robipseu	2,8	120	66	Valse acacia
fraxexce	2,8	100	61	Gewone es
acerpseu	2,4	108	58	Gewone esdoorn
alnuglut	3	52	49	Zwarte els

Ongeveer 1/5de van het huidige bomenbestand zou kunnen dateren uit de 2de helft van de 19 de eeuw (tabel 6). Voorlopig beschikken we over geen gegevens die naar aanplantingen in deze periode verwijzen. Ongeveer 30% van het bomenbestand zou kunnen gerelateerd zijn aan aanplantingen die (ongetwijfeld) hebben plaatsgevonden in het Interbellum. Deze aanplantingen waren vermoedelijk

noodzakelijk en zijn mogelijk onderdeel geweest van de schadevergoeding n.a.v. de Eerste wereldoorlog.

Een kleine helft van het huidig bomenbestand is waarschijnlijk niet veel ouder dan 60-70 jaar en is het gevolg van aanplantingen en verjonging na de Tweede wereldoorlog. Mogelijk zijn een aantal ingrepen gebeurd nadat het domein als retraiteplaats door het Bisdom werd overgenomen.

Een plaats waar in de loop van de voorbije twee eeuwen ongetwijfeld bomen zijn vervangen, is de westelijke dreef. Wie deze dreef grondig analyseert, merkt dat er beperkte bijmenging is van Amerikaanse eik en dat er duidelijk verschillende dikteklassen van paardekastanje te onderscheiden zijn.

Enkele kaarten geven de verspreiding van de bomen volgens leeftijdscategorie weer. Opmerkelijk is dat de hoofdmoot van de jongste bomen zich vooral in het zuidwestelijk deel van het park situeert.

Tabel 6 Verdeling van de bomen, op basis van hun berekende leeftijden, over vier onderscheiden relevante aanplant- of vestigingsperioden.

Boomcode	1800-1850	1850-1900	1900-1945	>1945	Geen geg	Rijtot	Boomsoort
acerpseu			3	12		15	Gewone esdoorn
alnuglut				2		2	Zwarte els
betulasp					1	1	Ruwe berk
carpbetu			2			2	Haagbeuk
castsati	2	4	7	5		18	Tamme kastanje
fagsyl	1	11	25	32		69	Beuk
fraxexce			1	8		9	Gewone es
fraxsp			1			1	Es
hipocast		11	5	18		34	Paardenkastanje
larix					2	2	Larix
plataan			2			2	Gewone plataan
popcan				3		3	Canadese populier
popcanes			5	5		10	Grauwe abeel
prunaviu							Zoete kers
querob	2	30	34	21		87	Zomereik
querub			2	1		3	Amerikaanse eik
robipseu		1	2	15		18	Valse acacia
salisepu					1	1	Treurwilg
Taxodist					1	1	Moerascipres
taxusbac					1	1	Taxus
thuyapli					1	1	Reuzenlevensboom
tiliasp		1	1	3		5	Grootbladige linde
Eindtotaal	5	58	90	125	7	285	
% aandeel	1.8	20.4	31.6	43.9	2.5	100	

2.4.2.3. Boomkwaliteiten en gebreken

Tijdens de bomeninventaris werden alle waargenomen stam- en takholtes, stam- en takscheuren, takbreuken genoteerd. Behalve een aanduiding voor een verminderde vitaliteit en aanwezig gebrek werden deze kenmerken ook genoteerd omdat dergelijke structuren van belang kunnen zijn voor boombewonende diersoorten in casu holtebroedende vogels en boombewonende vleermuizen. De verspreiding van bomen waar de vermelde structuren zijn aangetroffen, is op kaart weergegeven. Tabel 7 geeft inzicht in het aandeel van deze structuren in het totaal bomenbestand en per boomsoort. Bomen met meerdere van deze structuren werden in de analyse maar 1 keer geteld.

Uit deze analyse blijkt dat 1/5de van de onderzochte bomen één of meer van de vermelde gebreken vertoont. Bij de algemeenste boomsoorten in het park scoren paardenkastanje (26%) en zomereik (23%) iets boven het algemeen gemiddelde terwijl beuk met 16% onder dit gemiddelde scoort. Tamme kastanje scoort met 5% fors onder het gemiddelde.

Tabel 7 Overzicht van de geconstateerde gebreken in casu holtes, stamscheuren en takbreuken in het bomenbestand van het domein Mariënstede.

Boomcode	Gebrek	Gebrek(%)	Zonder	Totaal	Boomsoort
acerpseu	4	27	11	15	Gewone esdoorn
alnuglut	2	33	4	6	Zwarte els
carpbetu			2	2	Haagbeuk
castsati	1	5	18	19	Tamme kastanje
fagsyl	11	16	59	70	Beuk
fraxexce			9	9	Gewone es
hipocast	9	26	25	34	Paardenkastanje
larix	1	50	1	2	Larix
plataan	3	50	3	6	Gewone plataan
popcan			3	3	Canadese populier
popcanes	2	20	8	10	Grauwe abeel
querob	20	23	68	88	Zomereik
querub	1	33	2	3	Amerikaanse eik
robipseu	3	17	15	18	Valse acacia
tiliasp	1	20	4	5	Grootbladige linde
Eindtotaal	60	21	230	290	

Foto. Voorbeeld van verschillende “gebreken” die tijdens het onderzoek van het bomenbestand in ‘Ons Park’ werden vastgesteld. In dit geval verschillende holtes die vermoedelijk zijn ontstaan na lokale inrotting van tak en stam als gevolg van takbreuk. Dergelijke gebreken zijn zelden levensbedreigend voor de boom en vooral van belang voor talrijke andere organismen die er een niche vinden bv. houtkevers, fungi, vleermuizen, holtebroedende vogels, ...

Van de genoteerde gebreken zijn (spechte-)holten, stamscheuren en takbreuken de voornaamste. Samen vertegenwoordigen ze 80% van de waargenomen gebreken. Spechtenholten hebben een aandeel van 36% en werden in 7 boomsoorten aangetroffen in vergelijkbare verhoudingen tot het aandeel van de soort in het bomenbestand. Ook de andere gebreken zijn over vergelijkbare aantallen verdeeld (tabel 8).

Tabel 8. Overzicht van het type geconstateerde gebreken in het bomenbestand van het domein Mariënstede. Alleen de belangrijkste boomsoorten en deze met gebreken worden getoond.

Boomcode	losse schors	spechtenholte	stamscheur	stamvoetholte	takbreuk	takholte	takscheur	Boomsoort
acerpseu		2			1	1		Gewone esdoorn
alnuglut		1	1					Zwarte els
betulasp					1			Ruwe berk
castsati			1					Tamme kastanje
fagsyl		5	2	1	1		2	Beuk
hipocast		2	2	2	2	1		Paardenkastanje
larix					1			Larix
plataan		1				1	1	Gewone plataan
popcanes			2					Grauwe abeel
querob	1	9	4		4	2		Zomereik
robipseu					3			Valse acacia
tiliasp		1						Grootbladige linde
Eindtotaal	1	21	12	3	13	5	3	
Aandeel (%)	2	36	21	5	22	9	5	

2.4.3. Vegetatie

In het gebied worden de volgende vegetatie-eenheden onderscheiden: bos, grasland, open water met de bijbehorende oeverzones.

2.4.3.1. Bos

Vegetatiekundige aspecten

Een aanzienlijk deel van het studiegebied bestaat uit bosfragmenten die tot de “Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint” kunnen worden gerekend. Meer in het bijzonder betreft het hier de variant die groeit op vrij zure, voedselarme leembodems en gekenmerkt door een zuurtolerante voorjaarsflora zoals de in het park zeer algemeen voorkomende bosanemoon, en de mondjesmaat aanwezige grote muur en gele dovenetel. Dit bostype geniet Europese bescherming als habitattype 9160.

Foto. Voorjaarsaspect met bosanemoon in het fragment van het in 'Ons Park' aanwezig bostype “Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint” (10 april 2015).

Een enkel bosfragment, gekenmerkt door dominantie van adelaarsvaren in de kruidlaag behoort tot de “Eiken-Beukenbossen op zure bodems” die eveneens Europese bescherming genieten als habitattype 9120.

Het zogenaamde “Chirobosje” vertoonde tot 2018 een aanzienlijke affiniteit voor het “vogelkers-essenbos” en het Europees habitattype 91E0. Het bosje werd gekenmerkt door dominantie van Canadapopulier in de boomlaag en een gevarieerde struiklaag waarin Europese vogelkers, tweestijlige meidoorn, juveniele gewone esdoorns en sleedoorn prominent aanwezig waren. Het zuidelijk deel van dit bosje vertoonde een voorjaarsaspect van bosanemoon en speenkruid. Daarnaast groeide er ook

gevlekte aronskelk, boszegge en ijle zegge. Later zorgde dagkoekoeksbloem voor een beperkt bloeiaspect terwijl de dominantie van grote brandnetel zich al snel manifesteerde.

Bosleeftijd

Volgens de bosleeftijdenkaart (geopunt.be) dateren de bosfragmenten in het deelgebied “Mariënstede” uit de periode c. 1850-1930 (felgroen) en het zuidelijk deel van het gebied, langs de Azalealaan uit de periode c. 1930 (blauwgroen).

Echter, de bosleeftijd van het chirobosje moet integraal als c. 1930 worden beschouwd, terwijl de randzone van het domein Mariënstede ouder moet worden beoordeeld (zie verder historische aspecten)

Fig. 2. Bosleeftijdkaart van ‘Ons Park’. Felgroene zones met bos dateren uit de periode 1850-1930, blauwgroene zones dateren na 1930.

2.4.2.2. Grasland

Ten zuiden van het kasteel, centraal in het gebied, zijn er graslanden aanwezig. De grootste oppervlakte ervan wordt begraasd door schapen en 1 of 2 paarden. Aan beide zijden van het zuidelijk deel van de kasteelgracht wordt het grasland als gazon beheerd. Ook op historische foto's blijkt dit grasland gemaaid te worden. Reukgras, pinksterbloem, witte klaver, Engels raaigras, ruw beemdgras, rood zwenkgras en timotheegras zijn vrij algemeen in de kruidlaag, madeliefje, gewone brunel, ruige zegge en moerasrolklaver zijn minder algemeen. Dit grasland vertoont affiniteit met matig ontwikkeld type "Kamgrasweide". Ook het beweide grasland vertoont hiermee affiniteit. Het wordt gekenmerkt door een sterke dominantie van grassen waaronder kropaar, beemdgrassen, Engels raaigras, en in mindere mate rood zwenkgras, gewoon struisgras, reukgras en timotheegras. Bloemdragende soorten die soms worden genoteerd zijn madeliefje, scherpe en kruipende boterbloem. Een echt bloeiaspect ontbreekt, mogelijk als gevolg van voormalig herbicidengebruik.

Foto. De centraal gelegen parkweide die door enkele schapen en 2 paarden wordt begraasd. Het laagst gelegen deel ervan werd tijdens de herinrichtingswerken dd. 2008 uitgediept en in verbinding gesteld met de grote parkvijver. Sindsdien ontwikkelde zich in de depressie een grote lisdodde-liesgrasvegetatie. In het grasland zijn mondjasmaat indicatorsoorten van het RBB kamgrasweide aanwezig (foto, april 2015).

2.4.2.3. Ondiep open water en oeverzone

Een aanzienlijk deel van het park bestaat uit open water maar een kenmerkende water-flora ontbreekt grotendeels. Sinds enkele jaren domineert klein kroos het wateroppervlak. De noordelijke oeverzone van de grote vijver werd in 2007 kunstmatig verbreed door het plaatsen van een houten beschoeiing waarbij de zone tussen de toenmalige oever en de beschoeiing werd opgevuld met vijverspecie (slib en grond). Op enkele plaatsen werden echte koekoeksbloem, gele lis en dotterbloem aangeplant. Maar deze oeverzone werd vooral spontaan gekoloniseerd door liesgras, rietgras en lokaal grote lisdodde. Hier en daar vestigden zich enkele wilgen, zwarte els en riet. In de oorspronkelijke, steile en hierdoor smalle vijveroever groeien hier en daar (nog steeds) exemplaren van bosbies, pitrus, moerasrolklaver, gewone wederik, lidrus, watermunt, moerasspirea, grote kattenstaart en echte valeriaan. In de in 2007 geruimde walgracht langs de R. Dewittestraat vestigden zich, waarschijnlijk vanuit een aanwezige bodemzaadvoorraad, gele lis en watertorkruid. Watertorkruid nam ondertussen in aantal duidelijk af, gele lis houdt stand en zorgt voor een fraai bloeiaspect medio mei. Door de aanhoudende droogte in 2018 verdween alle water uit de vijver. In de nog onbegroeide oeverzone vestigden zich pionier- en meerjarige soorten. Knopige duizendknoop, krulzuring, moeraskers en blaartrekkende boterbloem hadden hierin het grootste aandeel.

Foto. Zicht op de centrale vijver vanaf de zuidrand van het park (Azaleastraat). In het verlengde van de vijver ligt de parkweide, samen vormen ze een belangrijke zichtas enerzijds vanuit het standpunt richting kasteel en vice versa richting vijver en bosgordel. Aan de noordrand van de vijver is oevervegetatie tot ontwikkeling gekomen na de herinrichtingswerken dd. 2008. Grote lisdodde, liesgras en rietgras zijn voorname vegetatievormers (foto april 2015).

2.4.2.4. Moestuin en siertuin

De zone rond het zogenaamde “huis in ’t park” (HIP) is door middel van haagbeukhagen enigszins in de parkomgeving geïntegreerd. Binnen deze haagstructuren is er terras, gazon en sierbeplanting aanwezig. In de noordwestelijke hoek van het gebied situeert zich een moestuin met serre die eveneens door een haagbeukhaag omgeven en afgebakend is.

Foto. De gevarieerde moestuin met serre in het noordwestelijk deel van het park die gebruikt wordt in de atelierwerking van Mariënstede vzw (situatie mei 2015).

2.5. Fauna

2.5.1. Amfibieën en reptielen

Onder houtstapels worden soms padden (*Bufo bufo*) aangetroffen. Groene kikkers (complex *Rana esculenta*) houden zich op in de oeverzone van de parkvijver. Ook bruine kikker is aanwezig in het gebied en overwintert soms in de ijskelder. Vermoedelijk is dit ook het geval voor salamanders in casu de Alpenwatersalamander, maar deze werd nog niet waargenomen.

Roodwangschildpad en aanverwante soorten werden al in vijver of walgracht aangetroffen. Het is niet duidelijk of deze ongewenste soorten zich kunnen handhaven.

2.5.2. Vogels

- 24 soorten broedvogels (Vlaanderen c. 180, België 211) waaronder een aantal relatief zeldzame broedvogels bv. Bosuil, Boomklever, IJsvogel, Sperwer;
- Daarnaast een aantal soms zeldzamere, doortrekkers of overwintersaars: Houtsnip, Grote zilverreiger → totaal aantal waargenomen vogelsoorten 2015-2018: 42
- Overzicht van de vogelwaarnemingen tijdens het broedseizoen 2015 als bijlage 3

Foto. Uit het nest gevallen of gestoten dood bosuiljong in het broedseizoen maart 2015. Bosuil broedt sinds een 10 tal jaar waarschijnlijk ononderbroken in het park. Niet alle jaren zijn even succesvol.

2.5.3. Zoogdieren

Er werd een intensieve vleermuis-inventarisatie uitgevoerd in 2015 (zie rapport Cosyns et al.). Als meest bijzondere feit geldt zeker de aangetroffen kraamplaats van Watervleermuis (ook in 2016 en 2017) met tot c. 50 vrouwelijke dieren en de vastgestelde voortplanting van enkele Grootoorvleermuis in de Paardenkastanjedreef (enkele ex.). Het gebied is verder van belang voor Dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en vermoedelijk ook voor Laatvlieger en Baardvleermuis. Van Baardvleermuis wordt verwacht dat ze ooit de ijskelder als overwinteringsplek zou kunnen kiezen.

Verder werden in het park egel (verschillende ex.), wild konijn (tot c. 10 ex.) en mol vastgesteld. Muizen en ratten zijn ongetwijfeld ook aanwezig, de soortensamenstelling van deze knaagdieren is niet bekend.

Medio de jaren 2000-2010 werd o.l.v. het INBO en ANB in het park een Aziatische eekhoornsoort bestreden. Op het toppunt van de populatie waren waarschijnlijk tot c. 50 dieren aanwezig. Ze werden over verschillende jaren intensief opgespeurd en verwijderd. De plaag is waarschijnlijk volledig bestreden aangezien er recent geen meldingen meer zijn geweest.

2.5.4. Vissen

De parkvijver deed vroeger dienst als visvijver. Door het quasi helemaal droogvallen van de vijver in voorgaande jaren en in 2017 en 2018 in het bijzonder, is de visstand sterk gedecimeerd. Mogelijk zijn stekelbaars en juv. Karperachtigen kunnen overleven in de ringgracht van het kasteel. Verder onderzoek naar de visfauna is gewenst mede met het oog op het gewenste ecologische herstel van de waterpartijen in het park (zie verder beheer).

2.5.4. Insecten en andere ongewervelden

In het park zijn talrijke insectensoorten aanwezig die tot verschillende groepen behoren. Er werd nog geen soortenonderzoek uitgevoerd. Er is een bijenhotel aanwezig en nabij de voet van de dikste beuk (kant Azaleastraat) is er bijna jaarlijks activiteit van groundbewonende (zand-) bijen te zien. Het verdient aanbeveling om in het park meer onderzoek naar insecten te voeren.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de tot nu toe genoteerde taxa ongewervelden (naar Sinnaeve, 2015):

Andrena clarkella Zwart-rosse zandbij
Bombus hortorum Tuinhommel
Neuroterus quercusbaccarum Gewone lensgalwesp
Coccinellidae spec. Lieveheersbeestje
Harmonia axyridis
Veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje
Phyllobius pomaceus Groene bladsnuitkever
Aeshnidae spec. Glazenmaker
Orthetrum cancellatum Gewone oeverlibel
Dasineura urticae Brandnetelbladgalmug (gal)
Syrphidae indet. Zweefvlieg
Calliteara pudibunda Meriansborstel
Cameraria ohridella Paardekastanjemineermot
Pararge aegeria Bont zandoogje
Pieris rapae Klein koolwitje
Pyronia tithonus Oranje zandoogje
Vanessa atalanta Atalanta
Philaenus spumarius Schuimcicade
Phyllaphis fagi Beukenbladluis
Pulvinaria floccifera
Panorpa spec. Schorpioenvlieg
Aceria campestricola Iepenknobbelmijt
Eriophyes tilliae Lindehoortjesmijt (gal)
Eriophyes exilis Lindenerfhoekmijt (gal)
Linyphia spec. Hangmatspin
Araneus diadematus Kruisspin

Mollusken: in de drooggevallen vijver zijn lege schelpen van zwanenmossel (*Anodonta* sp.) aangetroffen.

2.6. Zwammen (fungi)

Zwammen werden nog slechts beperkt onderzocht. Door de aanwezigheid van een aanzienlijk gevarieerd bomenbestand, zowel wat betreft soorten, leeftijdsopbouw en algemene gezondheidstoestand, kan verwacht worden dat het park een aardige plek is voor een groot gamma aan soorten met elk een eigen ecologische rol.

Tot nu toe werden een 45-tal soorten genoteerd, het werkelijk aanwezige aantal ligt ongetwijfeld nog een stuk hoger (bijlage 3).

Foto. Porseleinzwam is een eerder zeldzame verschijning in het Park. De soort is een necrotrofe parasiet op beuk. In het najaar 2015 werd de soort aangetroffen op stapels beukenhout afkomstig van een verzaagde, omgewaaide beuk.

2.7. Historische aspecten van c. 400 jaar kasteelpark

2.7.1. Park en kasteel in de 17de eeuw

In zijn *Flandria illustrata* toont Antonius Sanderus (1586-1664) het park in de eerste helft van de 17de eeuw (1641-1644). We herkennen op de afbeelding hieronder overduidelijk de opper- en neerhofstructuur van het dorpscentrum met de toenmalige kerk (A), burcht (B) en het neerhof (het 't Torreke, D,E,F) en de huizen aan de huidige Plaatse (G) en verder langs de Ledegemstraat. Ten zuiden van de omwalde burcht is een **renaissancetuin** afgebeeld, ten oosten hiervan (omgeving huidige Sperreredreef) is schijnbaar een boomgaard en weiland aanwezig. Tuin en boomgaard zijn met hout omheind. Meer naar het zuiden wordt mogelijk een meer bosachtige situatie gesuggereerd (het toenmalige bos van de Bakkerhoek?).

Fig 3. Afbeelding van de dorpskern in het 17de eeuwse Dadizele (*Flandria illustrata*, A. Sanderus (1641-1644)).

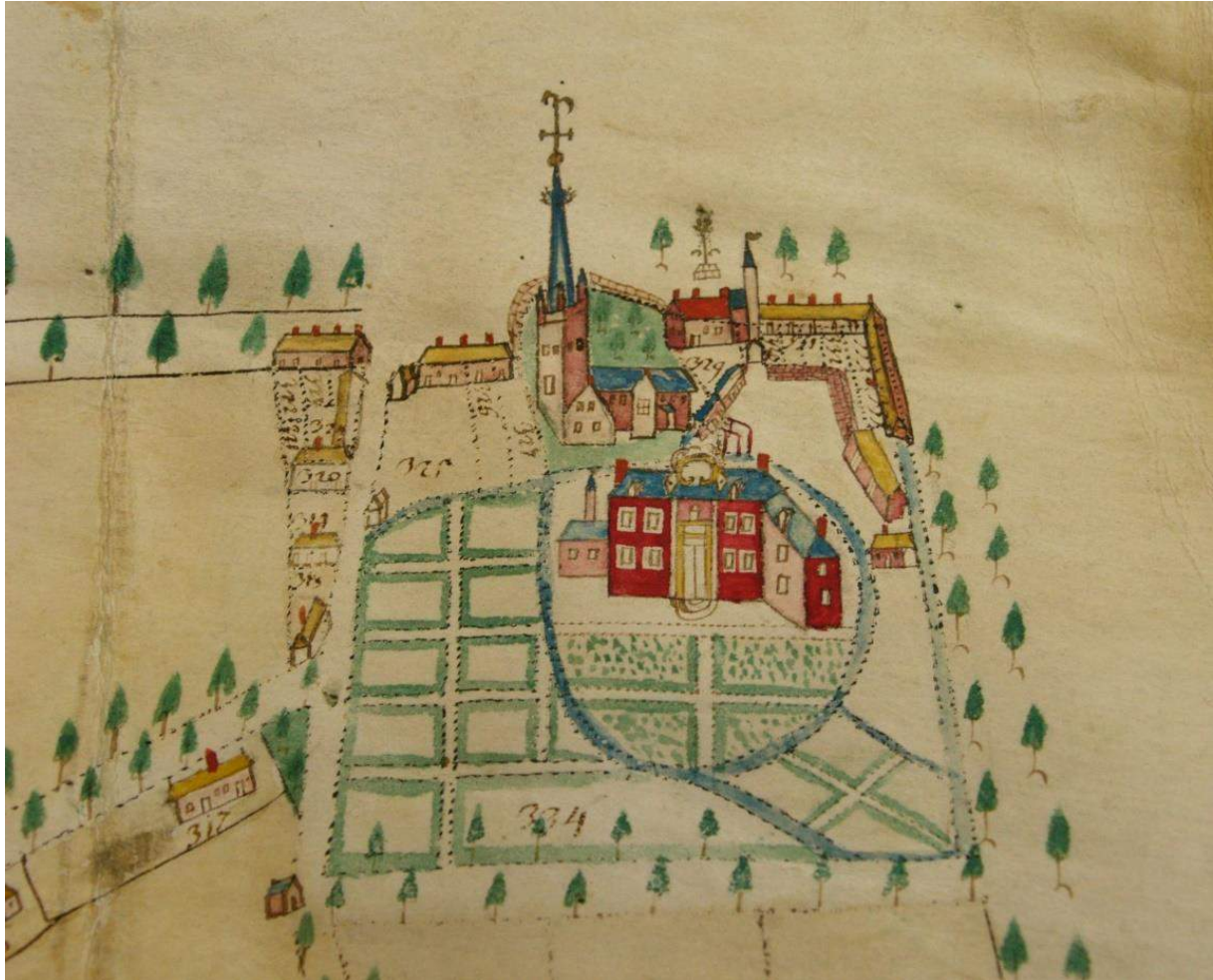

De kasteeltuin heeft duidelijk de kenmerken van een renaissancetuin:

- De strakke opdeling in vierkanten zonder samenhang met de gebouwen;
- Alle assen zijn gelijkwaardig;
- De vierkanten zijn omsloten en alzijdig symmetrisch;
- Versieringselementen bevinden zich in de vierkanten;
- De schaal van de tuin is eerder klein.

2.7.2. Park en kasteel in de 18de eeuw

Fig. 4. Uittreksel uit het landboek van Dadizele (1730) met de beschrijving van de aanwezige onroerende eigendommen en figuratieve voorstelling van het kasteeldomein en nabije omgeving (Archief, Heemkundige kring Dadizele).

Uittreksel uit het landboek van Dadizele (1730) met de beschrijving van de aanwezige onroerende eigendommen. Onder het nr 334 wordt het kasteel als volgt beschreven: ..." bewalde mote met opperen neerhof, kasteel met lochting, boomgaard, wallen, dreven en een hoekje bos. Noor en noordwest hiervan het kerkhof.

Deze beschrijving stemt grotendeels overeen met het ruimere beeld dat Sanderus ons van de site schetst. De beschrijving detailleert de verschillende onderdelen van de eigendom. De aanwezige in vakken opgedeelde moestuin (lochting), boomgaard, dreven, walgrachten en een hoekje bos zijn de voorlopers van het huidige park. Op de kaart zijn de huidige Ketenstraat, de Beselarestreet en de Remi De Wittestraat als dreven afgebeeld. De Ketenstraat, huidige kastanjedreef en de R. De Wittestraat waren ten zuiden van het kasteel, onderling verbonden door een dreef. Ten zuiden hiervan is akkerland aanwezig.

De afbeelding van het kasteel suggereert in vergelijking tot Sanderus een aanzienlijke wijziging van het bouwwerk (cfr. De verbouwing en nieuwbouw o.l.v. de Croix, 1699).

Fig 4. Uittreksel uit de 18de eeuwse Ferrariskaart (c. 1775) met focus op de omgeving van het kasteel annex park (bron: geopunt.be)

Circa 50 jaar later vinden we de site afgebeeld op de Ferrariskaart (c. 1775). De contouren van het huidige park zijn duidelijk herkenbaar. In het noorden situeren zich de Plaatsse met de parochiekerk en het omwalde kasteel ten zuiden hiervan. Rond de kerk ligt de begraafplaats. Aan de oostkant (R. De Wittestraat) wordt het domein begrensd door een walgracht met aan weerszijden bomen. Aan de zuid- en westkant resp. de huidige Azaleastraat en kastanjedreef, begrenst een dreef het kasteeldomein. De site van het huidige chirobosje en parochiaal centrum is in gebruik als akker. Waar later het chirobosje zal komen is het akkerperceel met een haag omgeven, behalve aan de oostkant waar het grenst aan de dreef. Ten zuiden en westen van het kasteel is een tuin aanwezig die bestaat uit een dubbele reeks vierkante of rechthoekige vakken, een herinnering aan het renaissanceontwerp. De tuin ten zuiden van het kasteel is door bomen omgeven, aan de noord- en westkant is vermoedelijk een haag of houtkant aanwezig. Bemerkt tenslotte enkele kruisen van de reeds afgebeelde kruisstatie (hoek R. De Wittestraat-Azaleastraat, Ketenstraat)

2.7.3. Park en kasteel in de 19de eeuw

Medio de 19de eeuw, krijgt het huidige park vorm. Op basis van de zogenaamde kadastrale legger die hoort bij het « Plan parcellaire de la commune de Dadizeele : avec les mutations » [Bruges : P.C. Popp, ca 1854] krijgen we een idee over de grootte, de onderdelen en de vorm van het kasteeldomein dat op naam staat van gravin De Croix. Perceel 810a is de 10,24ha grote lusthof (met vijver), Het geheel, inclusief moestuin wordt door een walgracht begrensd. Het omwalde perceel met het kasteel (809) beslaat 70 are, ten westen ervan ligt de (moes-)tuin 810 b+c) : 66+ 63 are. Het chirobosje-PC-perceel (760) is gekadastreerd als hooiland, het ligt buiten en tenzuidwesten van de domeingracht.

Fig. 5. Uittreksel uit het zogenaamde « Plan parcellaire de la commune de Dadizeele : avec les mutations » (Bruges : P.C. Popp, ca 1854: plan, Moorseele XXVIII / 4) met focus op de omgeving van het kasteel annex park (bron: cartesius.be). Op dit plan zijn duidelijk de nieuw aangelegde vijver en overige waterpartijen zichtbaar. Ze zijn tevens indicatief voor de aanleg van het landschapspark waarvan vandaag de contouren en hoofdindeling nog prima bewaard zijn.

Fig. 5. Uittreksel uit het zogenaamde « Plan parcellaire de la commune de Dadizeele : avec les mutations » (Bruges : P.C. Popp, ca 1854: plan, Moorseele XXVIII / 4) met focus op de omgeving van het kasteel annex park (bron: cartesius.be). Op dit plan zijn duidelijk de nieuw aangelegde vijver en overige waterpartijen zichtbaar. Ze zijn tevens indicatief voor de aanleg van het landschapspark waarvan vandaag de contouren en hoofdindeling nog prima bewaard zijn.

Fig. 6. Uittreksel uit de militair topografische kaart van 1875 (NGI, geraadpleegd op cartesius.be, 2018).

De militair topografische kaart van 1875 (NGI), bevestigt grotendeels het kadastrale beeld. Het chirobosje staat evenwel niet als grasland maar als akker afgebeeld, het perceel wordt omgeven door een haag met opgaande bomen. Ten zuiden van de huidige Sperredreef is tevens een oostelijke uitbreiding van het park te zien. Het kasteeldomein wordt hier toegeschreven aan Prins de Montmorency.

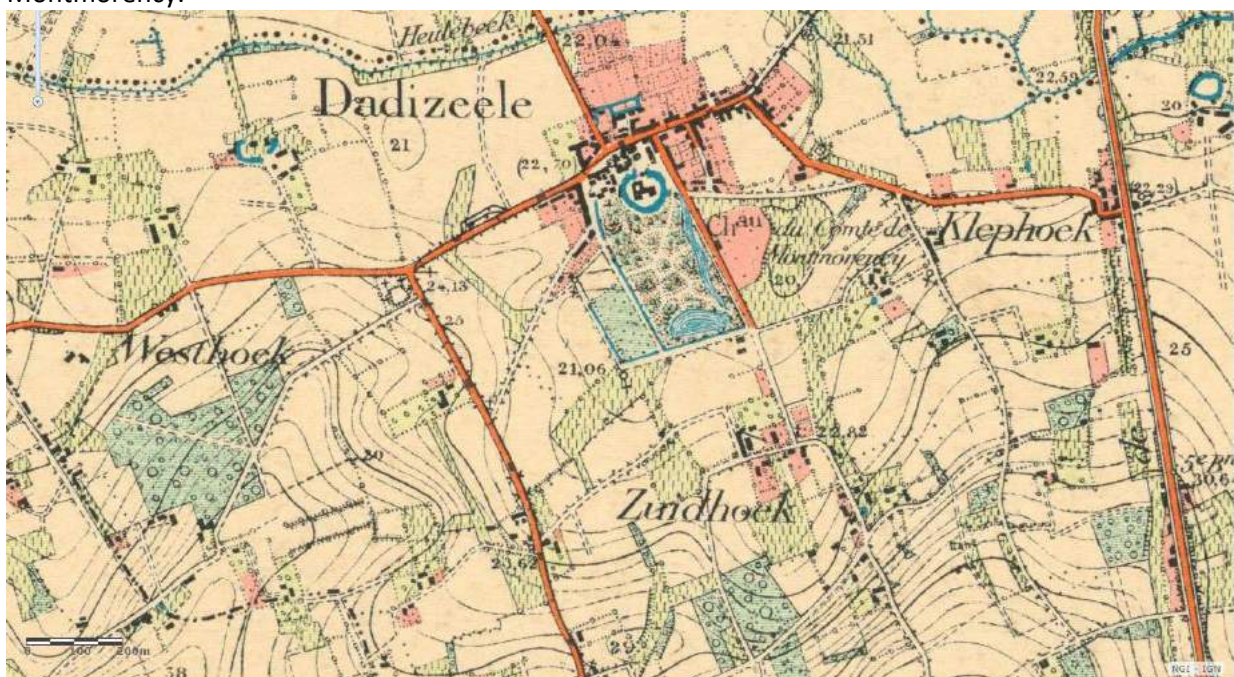

Fig. 7. Uittreksel uit de militair topografische kaart dd. 1883 (NGI, geraadpleegd op cartesius.be, 2018).

De bovenstaande militair topografische kaart dd. 1883 is te zien hoe de Azaleastraat enigszins is verlengd tot de Ridder Janlaan. Chirobosje en de zone van het PC behoren nu tot het kasteeldomein. Het perceel chirobos is mogelijk in gebruik als een wijmenier (oseraies). De noord en westkant ervan worden begrensd door een haag met bomen. Zuid en westkant door een extra gegraven walgracht. Bemerkt tevens de nog aanwezige bosrelicten in de omgeving bij de toponiemen Zuid- en Westhoek (de huidige Bakkerhoek resp. omgeving Arkemolen).

2.7.4. Park en kasteel in de 20ste eeuw

Fig. 8. Uittreksel uit de militair topografische kaart van 1911 (NGI, geraadpleegd op cartesius.be, 2018).

Op fig. 8 is de zone chirobosje-PC bebost (is de wijmenier verlaten en ver- of bebost?). Bemerkt ook de symbolen om de kruisstatie in de nog onverharde Azaleastraat aan te duiden. Het park wordt afgebeeld als een volledig met bomen en struiken beplante ruimte. Dit was vast en zeker niet het geval. Het centrale deel was grasland en was tevens een belangrijke zichtas (kasteel-vijver). Onder meer enkele foto's uit WO-I (D. Decoene) bewijzen dit.

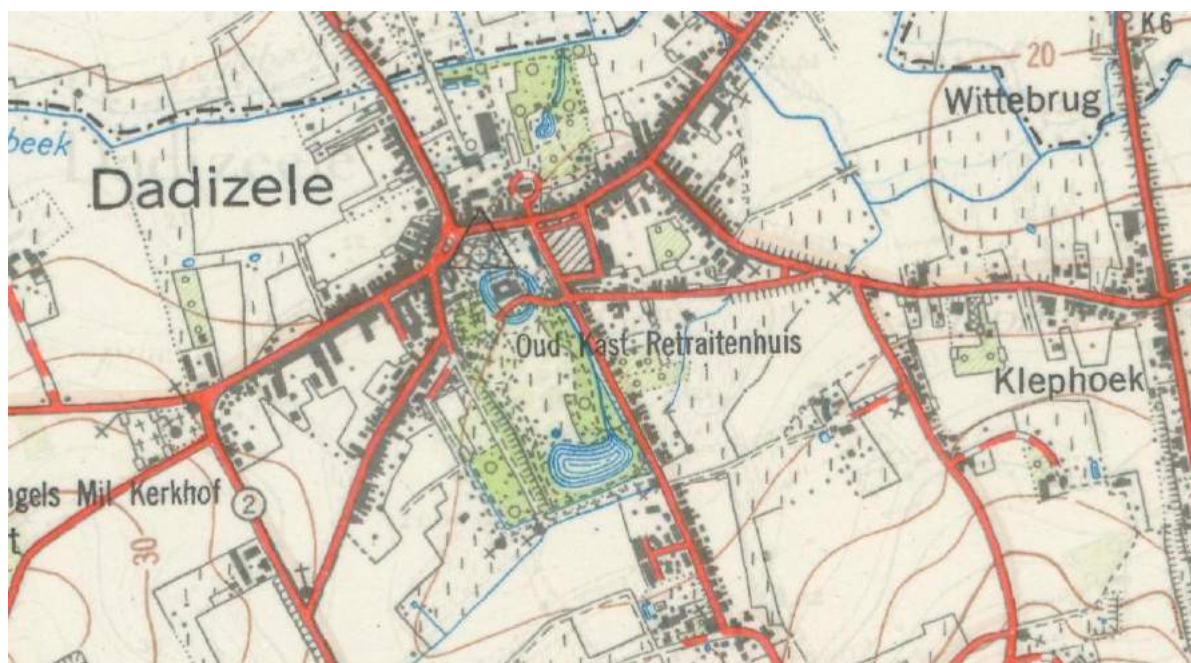

Fig. 9. Uittreksel uit de militair topografische kaart van 1969 (NGI, geraadpleegd op cartesius.be, 2018).

De topografische kaart dd. 1969 (NGI) toont een meer realistische indeling van het park, incl. het centraal gelegen grasveld en de westelijke talud langs de dreef. De walgracht langs de dreef is verdwenen. In de noordwesthoek duiden de kruisen op de inrichting van het rosarium. Het chirobosje wordt als loofbos aangeduid, het PC met chirohemen is nog niet aanwezig. Het chirobosje wordt aan de straatzijde nog steeds door de watervoerende domeingracht begrensd. Bij het kasteel wordt de functie als "Retraitenhuis" vermeld. Het kasteel met bijbehorend park werd op 31 mei 1953 aangekocht door het Bisdom Brugge. Het bisdom liet het kasteel verbouwen tot retraitehuis Maria Asumpta.

2.7.5. Park en kasteel in de 21ste eeuw

Fig. 10. Digitale fotografische luchtopname zomer 2009 (geraadpleegd op geopunt.be, 2018). Op de foto is de vernieuwde infrastructuur zichtbaar die werd gerealiseerd tijdens de herinrichtingswerken dd. 2008. Onder meer de vlonderbrug over de nieuw gegraven noordelijke uitloper van de vijver, en het vernieuwde wandelpad ten zuiden van de kasteelgracht zijn duidelijk zichtbaar.

De digitale fotografische luchtopname in de zomer van 2009 (fig. 10) toont de belangrijkste delen van het park en de vernieuwde infrastructuur (bv. vlonderbrug over de nieuw gegraven noordelijke uitloper van de vijver, het vernieuwde wandelpad ten zuiden van de kasteelgracht). Verder valt de monospecificieke boomlaag van het chirobosje op (Canada-populier), de gevarieerde boomlaag van het oude kasteelpark (zomereik, beuk, grootbladige linde, grauwe abeel, tamme kastanje) en het platanendek van het Rosarium. Bemerkt tevens de landschapsecologische verbinding tussen het park en de beboste delen van de voormalige villa De Bast ('t Kasteelken) en het Dadipark. Voor vleermuizen is deze verbinding cruciaal en mogelijk is dit tevens de reden dat in het kasteelpark een belangrijk aandeel bosvogels aanwezig is in casu spechten, boomklever, bosuil, houtsnip.

2.7.6. Park en kasteel door fotolenzen (1900-1950)

De hiernavolgende reeks foto's tonen verschillende aspecten van het park doorheen een halve eeuw fotografie in de eerste helft van de 20ste eeuw. Deze reeks is slechts een greep uit de talrijke foto's die in of nabij het park zijn gemaakt. Wie de foto's aandachtig bestudeert kan er een schat aan cultuur- en natuurhistorische informatie op terug vinden. Wij geven hier slechts een bloemlezing van afbeeldingen die in hoofdzaak op de website delcampe.be zijn te raadplegen, eventueel kunnen aangekocht worden.

Fig. 11. De vandaag door een nieuw exemplaar vervangen originele brug over de “rivier” naar de zuidelijk gelegen parkvijver, langs de zijde van de R. De Wittestraat. Links op de foto is de nog bestaande naalduutaanplant te zien (onder meer met lork). Een persoon vist met twee lijnen.

Rene1439

www.delcampe.net

Fig. 12. Prentkaart potloodbeschreven (1914). Zuidkant van het Kasteel met links en rechtsachter enkele grote parkbomen

Charlesthefifth

www.delcampe.net

Fig. 13. Prentkaart (1902). Zuid- en oostkant van het Kasteel met een 7-tal werklieden.

Fig. 14. Prentkaart verstuurd 1916: Boomgaard vanaf ketenstraat.

Bemerk op fig. 14 tevens het tot vandaag bewaarde toegangshek, de muur met leifruit (vandaag garageboxen en werkplaats, waarbij de fruitbomen zijn vervangen door Italiaanse populieren). Het deel met de kruisstatie en verder langs de Ketenstraat is vandaag nog aanwezig (zie ook het gebouw waar vandaag het JOC in onder is gebracht). In de boomgaard staan circa 30 tal bomen, de stammen zijn witgekalkt. Het witten had verschillende redenen: De belangrijkste reden is het reflecteren van de zonnewarmte. Als de sapstroom te vroeg op gang komt gaan de bloesemknoppen te vroeg uitlopen i.e. in een periode dat er nog (nacht-)vorst kan optreden die de bloesem of vruchtbeginselen kan beschadigen. Pruim en kers hebben hier vooral last van. Door het reflecteren van de zonnewarmte, kan de bloeitijd zo'n 10-14 dagen later verschoven worden. Een ander gevolg van het te snel opwarmen van de stam is het ontstaan van grote spanningen onder de bast (uitzetten van sap) waardoor verticale stamscheuren kunnen ontstaan. Zo wordt de boom kwetsbaar voor schimmelbesmetting van schimmels. Het 'jasje' van kalk zal er voor zorgen dat de temperatuurverschillen in de stam beperkt blijven tot 10-12 °C terwijl ze anders kunnen oplopen tot zelfs 40°C.

Kcnarf

www.delcampe.net

Fig. 15. Prentkaart verstuurd 1927. Zuidwestkant basiliek (met het huidige JOC-links) en kasteel (rechtsonder), gefotografeerd vanuit de zuidkant van de vermoedelijk na WO-I heraanplantte boomgaard, het latere Rosarium.

Fig. 16. Prentkaart verzonden 1902. De zuidkant van de Basiliëk gefotografeerd vanuit de toenmalige boomgaard (links, nu Rosarium) in het kasteelpark. De beplanting in het park en de boomgaard ogen nog zeer jong (5-10 jaar?). Rechtsmidden het kasteel

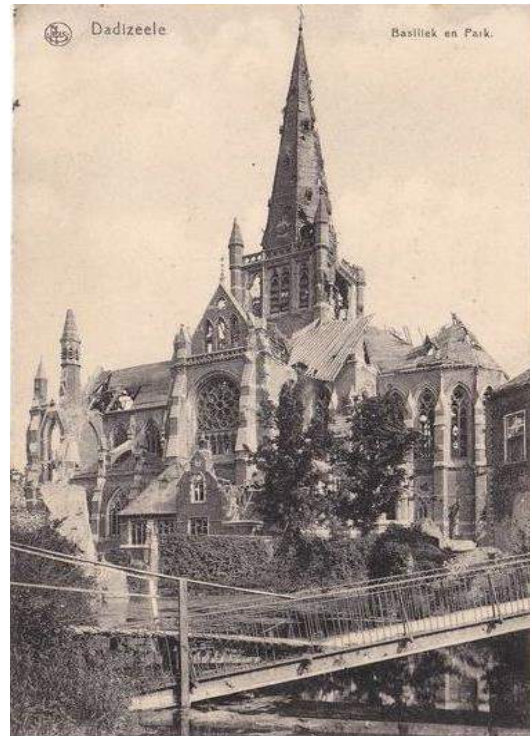

Fig. 17. Prentkaart situatie c. 1919-1920: De door het WO-I geweld beschadigde zuidkant van de basiliëk en de ingestorte ijzeren toegangsbrug over de walgracht in het kasteelpark. Bemerkt de aanwezigheid van 2 nog levende relatief jonge bomen (eik, linde???) langs de walgracht.

Fig. 18. Prentkaart verzonden 1 mei 1941. De oostkant van de OLV Basiliëk vanuit 't Torreke. De walgracht wordt begrensd door een ijzeren hekwerk (recent vervangen door nieuw metalen hekwerk). Bemerkt 4 (5) Italiaanse populieren.

Fig. 19. Prentkaart situatie c. 1965-1975: 't Torreke en oostkant van de basiliëk met bomen in het parkgedeelte. Op de voorgrond de na WO-II niet meer weg te denken auto's in het straatbeeld.

Deel 3. Beheerdoelstellingen

Hoofdstuk 1. Beheerdoelstellingen en visie

De toekomstvisie voor de inrichting en het beheer van “Ons Park” is geleidelijk en organisch gegroeid. Deze visie is het resultaat van verschillende intense overlegmomenten en een groeiende samenwerking tussen onder meer vertegenwoordigers van Mariënstede vzw, chiro, kerkfabriek, parochie en gemeentebestuur, verenigd in een stuurgroep.

1.1. Hoofddoelstellingen

A. Ecologische functie

Het behoud en het optimaliseren van de aanwezige natuurwaarden i.b.

- De fragmenten oudbos (type Eiken-Beuken en Eiken-Haagbeukenbos) met voorjaarsflora behouden door bescherming en gericht bosbeheer (dunning en hakhout) – dit is het realiseren van een goede staat van instandhouding van Europees beschermd habitat 2160 en 2120;
- De inrichting en beheer als jachtgebied, zomer- en winterverblijfplaats voor vleermuizen (in casu als kraamplaats voor water- en grootoorvleermuis, jachtgebied voor 6-7tal soorten);
- Het ecologisch herstel van de aanwezige waterpartijen (i.e. het realiseren van een goede biologische kwaliteit van het natuurstreefbeeld eutrofe waterplas (ae). Het betreft de omvorming tot een gevarieerd waterbiotoop met een evenwichtig samengestelde vispopulatie en een soortenrijke water- en moerasbegroeiing met bijbehorende kenmerkende fauna (libellen, kevers, amfibieën, vogels, ...);
- Het ontwikkelen van soortenrijk grasland en zomen in casu het realiseren van het natuurstreefbeeld RBBkam i.e. kamgraslandweide in de parkweide.

B. Economische functie

Er zal geen productie of verkoop van vermarktbaar natuurlijke producten gebeuren. Bij de voorziene kap van het chirobosje zullen een 16-tal zware boomkruinen en stammen in het bosje achterblijven als natuurlijk speelelement.

Jacht en hengelen zijn niet toegestaan.

C. Sociale functie

Het behoud van een aangename ontmoetings sfeer door in het beheer aandacht te besteden aan de schoonheid en belevingswaarde van het park, die inherent is aan de (historische) vormgeving en het seizoenaal wisselend kleurenspeel.

- Het park moet vlot en comfortabel toegankelijk zijn voor mensen met een beperking;
- Het gebied zal worden ontsloten en ingericht voor recreatief medegebruik en NME;
- Er wordt een toegankelijkheidsregeling en openstellingsplan opgemaakt om er voor te zorgen dat het gebied in de toekomst op een duurzame wijze zal worden gebruikt.
- Voor de openstelling zal een subsidie worden aangevraagd (toegankelijke wegen zijn op de openstellingskaart aangeduid).

- Specifieke wetenschappelijke doelen: er wordt naar gestreefd om de vleermuizenpopulatie op te volgen (in het bijzonder via wintertellingen en enkele gerichte excursies in april-juni (foeragerende soorten en kraamplaatsen). Daarnaast worden inspanningen geleverd om de biodiversiteit van het park verder in kaart te brengen.

De globale visie zal in de toekomst garant staan en de basis vormen om inrichting en beheer geïntegreerd en gezamenlijk aan te pakken. Bij de opmaak ervan werd ook al rekening gehouden met de uitdagingen van morgen bv. zorgen voor een vitaal en gevarieerd bomenbestand en inspelen op de nood aan bijkomende hemelwaterbuffering in en nabij de dorpskern (studie naar de mogelijke inschakeling van de walgrachten en de vijver in het buffersysteem maar met handhaving van een ecologisch verantwoord waterpeil).

Door de centrale ligging in het dorp en de al aanwezige padeninfrastructuur en inrichting is “Ons Park” sinds de openstelling van het domein Mariënstede in 2008 een belangrijke ontmoetingsplek geworden. De openstelling en renovatie gebeurde volledig volgens de filosofie van Mariënstede vzw en wordt ondertussen door de gemeente en projectpartners onderschreven: “bijdragen aan een open en warm Dadizele door het stimuleren van ontmoetingen tussen eigen gebruikers (met een beperking) van de instelling, dorpsbewoners en bezoekers.

Om in de toekomst het park als duurzame ontmoetingsplek te bestendigen, wordt nu een grote nood gevoeld om de kleinere terreinen aan de westkant van het domein Mariënstede zodanig te renoveren en te valoriseren dat significant wordt bijgedragen aan de globale doelstellingen:

1.2. Specifieke doelstellingen per deelgebied en -project

Opmerking: volledigheidshalve geven we onder 1.2.4 en 1.2.5. ook de doelstellingen die voor het rosarium en de omgeving van de OLV basiliek werden geformuleerd en besproken tijdens de vergaderingen van de stuurgroep "Ons Park". Gezien de specifieke aard en eigendomssituatie maken ze evenwel geen deel uit van dit beheerplan en de onder hoofdstuk 4 geformuleerde beheermaatregelen.

1.2.1. Deelproject domein Mariënstede

N.a.v. de renovatie en openstelling van het domein Mariënstede (c. 2008) werd door buro BOSsaert al een beheerplanning, inclusief beheertabel, opgemaakt die voor het domein Mariënstede verder uitgevoerd en in details bijgestuurd wordt, anderzijds qua principes (ecologisch, extensief, zonder bestrijdingsmiddelen) uitgebreid wordt over het volledige Park. Op hoofdlijnen voorziet het beheerplan in:

- Verzorging en verjonging van het bomenbestand (op basis van een 7 jarige cyclus gebonden aan onderscheiden beheerentiteiten en op basis principes natuurgericht bosbeheer) met als doel op middellange termijn (30-50j) een gevarieerd bomenbestand met jonge (toekomst-)bomen, een dominante groep gezonde, volwassen bomen en veteran- en aftakelende bomen die met verzorging ook een plaats in het park houden o.a. om esthetische (grillige vormen) en ecologische redenen (zwammen, holtebewonende vogels en zoogdieren, houtkevers...). Bij de uitwerking van het nieuwe project werden het volledige bomenbestand opgemeten, GPS-gelocaliseerd en op belangrijkste vitaliteitskenmerken gescreend als basis voor verder detailbeheer en -beslissingen.
- Extensieve begrazing van het centrale grasland met schapen en pony (de dieren zelf en de verzorging ervan is deel van de atelierwerking binnen de instelling Mariënstede);
- Eénmalig ruimen van de parkvijver (of minstens het centrale deel ervan) en de walgrachten nadien gevolgd door extensief onderhoud van de oeverzones, doordacht laten bepoten met vis onder begeleiding van visserij-ecologen (gefaseerd opschonen van de oeverzones en walgrachten elke 7 jaar);
- Intensief tot half intensief maaien van het beperkt aantal grasveldjes (intensief nabij kasteeltoegang en toegang VVV-kantoor, elders slechts 4-6/jaar – bloeiaspecten)
- Dreef: opvolgen bomengroei: inboeten en snoei waar aangewezen.

1.2.2. Deelproject "Chirobosje"

Voor dit deelgebied werd gekozen voor het verwijderen van het aftakelend populierenbestand (aanplant c. 1960) De zuidelijk helft zal na het verwijderen van de populieren worden heraanplant met standplaatsgeschikte boom- en struiksoorten (Schietwilg, Zwarte els, Europese vogelkers, Gelderse roos,...) met behoud van de hier aanwezige typische voorjaarsflora met speenkruid, bosanemoon, gevlekte aronskelk en boszegge. De noordelijke helft, waar deze soorten ontbreken, zal een meer open karakter krijgen met een inheemse struikengordel als overgang naar het bos

De in het zuiden en westen begrenzende, historische walgrachten worden opgeschoond met behoud, restauratie en hergebruik van historische kunstwerken (stuwtejes, brugje (als extra toegang via de dreef)). Aan de parkzijde wordt gezorgd voor zwak hellende oevers met het oog op de natuurlijke ontwikkeling van een soortenrijke plantengroei en als veilige speelplek. De historische domeinhaag (beuk, haagbeuk) die samen met de walgracht de fysieke grens van het park vormt, wordt behouden, verder onderhouden en waar nodig ingeboet.

1.2.3. Deelproject “Dreef en talud”

De huidige dreef (c. 300m) bestaat uit een ongelijkjarige opbouw met enerzijds oude, zieke en afstervende Paardenkastanjes in de noordelijke helft, vermoedelijk daterend van de 19de eeuwse parkaanleg en in de zuidelijke helft onvolledige rijen van vermoedelijk na wereldoorlog 1 resp. 2 aangeplante zomer- en Amerikaanse eiken. We opteren om nagenoeg alle bomen te rooien en te vervangen door winterlinde (*T. cordata*). In overleg met de Chiro is afgesproken om de dreefbegrenzende talud, waarvan de kruin met volwassen beuken en zomereiken is begroeid, niet meer te gebruiken als speelplek om erosie en wortelschade (en boomsterfte) te voorkomen. Als herstelmaatregel is een beplanting met standplaatsgeschikte, streekeigen soorten en een houten afscheiding (houtrillen met hout afkomstig van het parkbeheer/ bomenkap) voorzien.

Foto. Veelvuldige betreding door ravottende jeugd, MTB-ers, wandelaars en andere gebruikers van het park doet het talud dat de dreef aan de oostzijde begrenst, eroderen. Boomwortels geraken beschadigd waardoor de bomen bloot staan aan schimmelinfecties en geleidelijk afsterven.

1.2.4. Deelproject Rosarium

Het gebedspark werd medio de jaren 1950 aangelegd en op 1 mei 1956 ingezegend. Het bevindt zich op de plaats van de vroegere kasteelboomgaard. Volgens het concept van die tijd bestaat het gebedspark uit een centrale gebedsruimte die begrensd wordt door lindes. Om op het centrale plein schaduw te voorzien werden platanen aangeplant (met de bedoeling de takken zodanig te leiden en snoeien dat aan die functie zou voldaan worden)

De gebedsruimte wordt omgeven door perken waarin kapellen zijn geplaatst. In verschillende perken zijn ondertussen bomen en heesters geplant. Een zwarte moerbeï (relict uit de boomgaard) is er een opvallend element. De buitengrenzen zijn beplant met haagstructuren: haagbeuk (kant JOC), nog relatief jonge Leylandcypressen (kant kasteel & park) en Italiaanse populier (Ketenstraat).

Door de unieke, enigszins geïsoleerde ligging (gedeeltelijke ommuurd en door hagen begrensd), dichtbij het dorpscentrum heeft het alle potenties om tot een stille ontmoetingsplek, een

beziensplek uit te groeien. Op vandaag kampt de site met een hoge onderhoudslast en –kost door de noodzakelijke, frequente knot- en snoeibeurtten van bomen en heesters. Daarnaast is een opfrissing nodig van de randzones en treden er stijlbreuken op waardoor de interne relaties en relaties met de rest van “Ons Park” onduidelijk of verdwenen zijn.

Foto. Centraal grasveld en bidplaats in het rosarium. Een rij leilinden omgeeft het grasveld, een tiental gekandelaarde platanen zorgen voor beschaduwing. Op de achtergrond de kapellen in de grasperken en de haag die de scheiding vormt met het JOC.

Door Bossaert werd eerder al een voorstel van herinrichting opgemaakt dat door de werkgroep beheer besproken is en op hoofdlijnen aanvaard.

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

Centrale grasveld (bidplaats):

- Gedeeltelijk verwijderen van de platanen nl. deze in het noordelijk deel van het centrale grasveld. Quid op lange termijn de bomen in het verharde deel (opduwen van de verharding door de wortels). Door deze ingreep zal de onderhoudsintensiteit verminderen (maar zal er ook geen schaduw meer zijn op het centrale grasplein) en zullen de omgevende leilinden beter tot uiting komen. Uiteindelijk zal er een rustige en serene sfeer ontstaan;
- Extensiveren van het grasland-onderhoud (gradiënten gazon-bloemenweide).

- Herinrichten van de randzone:

- De plantvakken met de kapellen worden als grasperken ingezaaid en er wordt geopteerd om enkele bijzondere bomen aan te planten (mogelijk idee: bomen met een bijbelse/religieuze betekenis of bomen die refereren aan de vroegere kasteelboomgaard → publieke boomgaard,

met vooral streekeigen appelrassen). De nog enige aanwezige oude moerbeiboom, een relict uit die voormalige boomgaard wordt behouden en verzorgd als veteranenboom;

- Vervangen van de Leylandi-haag door inheemse duurzame en goed sluitende soort: taxus en hulst hebben de voorkeur (beuk komt pas tegen mei goed in blad);
- Selectief verwijderen van minder gewenste soorten en het heraanplanten van de zuidelijke randzone (i.e. ten zuiden van de kapel) aanbrengen meer uniforme beplanting toegang kant dreef;
- De noordelijke toegangspoort en omgeving tot het Rosarium kan wat "rijkelijker" maar toch ingetogen worden aangekleed. Suggestief met buxus (?), rozen;
- Behoud en onderhoud van de voormalige muren die de boomgaard begrensd in casu het in toom houden van de klimopbegroeiing en het stabiliseren van de muur waar noodzakelijk.

Foto. De in het rosarium nog enige aanwezige oude moerbeiboom, een relict uit de voormalige boomgaard, wordt behouden en verzorgd als veteranenboom (foto E. Cosyns, juni 2015)

1.2.5. Deelproject Omgeving Onze-Lieve-Vrouw Basiliek

De zuid- en oostrand van de basiliek grenzen aan de ringgracht van het kasteel en het domein 't Torreke, beide deelgebieden van Ons Park. Deze randzone is een eerder smalle zone die gekneld zit tussen de Basiliek en een scheidingsmuur tussen vermelde deelgebieden. Langs de scheidingsmuur staat een bomenrij van enerzijds linden anderzijds weinig vitale paardekastanje. De ruimte is ingevuld met enkele forse taxussen en een verwaarloosde kruidlaag. Aan de westelijke zijde is de ruimte ingericht als toegang tot het rosarium: een breed klinkerpad omgeven door siergrassen en laag struikgewas. Bij de toegang tot het rosarium staat een vaantjesboom. Lindebomen scheiden de ruimte van het JOC en huis aan de straatkant.

Sterke, potentiële troeven zijn:

- aanwezigheid van oude taxussen nabij de huidige hoofdtoegang
- reeds nieuwe aanplant van bomen tussen hoofdtoegang en Rosarium
- de gekasseide rondgang is een extra troef om de pleinwerking rondom de kerk te versterken en het park als het ware tot in het centrum te laten binnentreden en vice versa.

Foto. De zuidkant van de basiliek geeft hier en daar een wat verwaarloosde indruk. Die indruk wordt versterkt door de stijlbreuk in omgevende bomenbeplanting ((zieke) paardenkastanje en linde). Een herinrichting dringt zich op (foto E. Cosyns, juni 2015).

Foto. Aan de oostkant wordt de basiliek omgeven door een hoge muur en gekandelaarde linden (scheiding met domein 't Torreke). De gekasseide rondgang biedt de mogelijkheid om vanaf het dorpsplein een rondgang omheen de basiliek te doen. Na de gevelrenovatie en herinrichting van de randzone kan zo een extra dimensie aan de centrumbeleving worden toegevoegd. Het metalen hek op de achtergrond kan behouden blijven en desgewenst op bepaalde tijdstippen of tijdens evenementen gesloten worden (foto E. Cosyns, juni 2015).

Belangrijkste aandachtspunten voor de herinrichting en het beheer van deze zone:

- “Versoberen & uniformiseren”:

De toegangsweg naar het Rosarium en het “Boothuis” is momenteel eerder het resultaat van een “tuingerichte aanpak in een grotere parkomgeving. Er zijn veelvuldig sierheesters en vaste planten gebruikt. Op zich zijn het aantrekkelijke elementen maar het geheel wringt in de parkcontext, het geeft een geforceerde indruk. Er is nood om het geheel opnieuw in te richten door het “weggommen” van overbodige soorten en massieven. De aanwezige vaantjesboom kan een attractief element vormen. Een tweede vaantjesboom is afgestorven en kan heraangeplant worden.

- Grasaanleg, en uniformiseren door plantenkeuze te beperken (vervangen/verwijderen van niet gewenste soorten);
- Enkele individuele bomen selecteren om te behouden als blikvangers: bv. treures, linde, vaantjesboom en taxusmassieven;
- Heraanleg leibomen (indien geen bezwaar vanuit monumentzorg);
- Herinrichting in “stinsensfeer” dit is schaduwverdragende beplanting met een groot aandeel bolgewassen waardoor een rijkelijke doch ingetogen voorjaarsbloei (startend met

sneeuwkllokjes en bv. eindigend met wilde hyacinten half mei) wordt verkregen en een groene zomerbeplanting van varens. Naderhand extensief onderhoud van de stinzenbegroeiing en bodembedekkers na heraanleg, (selectief wieden)

(nvdr: stinsen: in Friese term verwijzend naar historische buitenplaatsen bv. de omgevingen van historische herenhoeven, pastories en landgoederen)

- De solitaire linde bij het zogenaamde scharnierpunt (richting Torreke / richting rosarium) vrijstellen en deskundig snoeien. Zo zal deze boom als monumentale toekomstboom eveneens een belangrijke attractieve rol kunnen spelen: door de omvang van de boom zal het de aandacht trekken.
- De paardenkastanjes als begrenzing langs de muur en walgracht van het kasteel zijn ziek en staan daarenboven dicht bij het kerkgebouw. Ze zullen problematisch zijn voor fase IV van de restauratie (voorzien 2019/2020 e.v.). Overwogen om te verwijderen om op die manier de historische zichtrelatie tussen kasteel en kerk, kerk en 't Torreken te herstellen;

1.2.6. “Ons Park” schakel in de dorpsbeleving en –leefbaarheid en natuureducatieve hotspot

Inherent aan de centrale ligging in het dorp en de verschijningsvorm beïnvloedt het park op een positieve wijze de leefbaarheid van het dorp. Als “groene long” verhoogt het de leefkwaliteit voor de aangrenzende woonwijken. Daarenboven is het sinds de openstelling een belangrijke ontmoetingsplek geworden, een veel gebruikte ruimte, die we als dusdanig op een verantwoorde, kwaliteitsvolle en duurzame wijze willen bestendigen en waar mogelijk verbeteren door:

- de speelmogelijkheden voor chiro en bezoekende jeugdverenigingen te verzekeren (project chirobosje);
- mogelijkheden te bieden voor rustige ontmoetingen in bijzonder in het Rosarium, maar ook in de recreatieluwe zuidelijke parkhelft (omgeving vijver);
- te voorzien in een natuureducatieve en –recreatieve inrichting van het park (bv. insectenhotel, vlonder om waterleven te bestuderen, kabouterpad,...) De lokale scholengemeenschap, natuur- en milieuverenigingen kunnen hierin een belangrijke taak vervullen.

Deel 4. Beheermaatregelen

4.1. Eenmalige maatregelen

4.1.1. Inleiding

Op vraag van het gemeentebestuur van Moorslede en Mariënstede vzw werd door buro BOSsaert eerder al een inrichtingsplan voor het westelijk deel van “Ons Park” opgemaakt en een beheertabel, voor het domein Mariënstede. Op basis van dit inrichtingsplan (kaart 2.3) is het project “chirobosje-dreef” verder uitgewerkt. Het project werd provinciale laureaat in de campagne Natuur in je buurt (2017). Het is de bedoeling om in de nabije toekomst ook de deelgebieden Rosarium en omgeving basiliek te herinrichten. Voor de omgeving basiliek zal dit pas kunnen gebeuren na het beëindigen van de gevelrenovatie. Op 15 oktober 2018 gingen de bosvormingswerken in het deelgebied chirobosje en dreef van start. Het is de bedoeling om in de tweede helft van november de herbosning en de aanleg van de dreef volgens plan uit te voeren. De heraanleg van de grasvelden bij de chirohemen is gepland voor het voorjaar 2019.

Voor de overige deelgebieden en beheereenheden zijn de volgende éénmalige inrichtingswerken voorzien

4.1.2. Domein Mariënstede

De allerbelangrijkste eenmalige maatregel gedurende de looptijd van dit beheerplan is de slibuiming in alle stilstaande wateren (aer) – eutrofe waterplassen van het domein. Terzelfdertijd dient er werk te worden gemaakt van het herstel en de (her-)inrichting van oeverzones en waterbouwkundige constructies en bruggen.

4.1.2.1. Ruimen van parkvijver en walgrachten

Doel? Het realiseren van een optimale biologische kwaliteit van de waterpartijen in casu de centrale parkvijver annex grachten. Dit betekent het realiseren van het natuurstreefbeeld eutrofe waterplas (ae).

Situatie (kaart 8): in de aanwezige waterpartijen (samen 1,67ha), heeft zich in de voorbije decennia een dik pak slib opgestapeld. Metingen tijdens de droge zomer van 2018 geven in de centrale vijver diktes aan die schommelen tussen 60-80cm. Eerdere kwaliteitsanalyses wijzen op een mogelijk te hoge concentratie van onder meer Zn. Tijdens de herinrichtingswerken van 2008 zijn extra oeverzones gecreëerd die ondertussen begroeid zijn door ofwel monospecifieke vegetatie van grote lisdodde, liesgras of rietgras.

Sinds c. 2010 is de vijver enkele keren nagenoeg of helemaal uitgedroogd, aanwezige vissen en mollusken (zwanemossel) zijn hierdoor gestorven.

Tijdstip: na goedkeuring van dit beheerplan starten met de opmaak van een stappenplan tot sanering en ruiming van de vijver

Aanpak:

Baggeren is vandaag nog steeds de meest gebruikte methode om slibvorming te bestrijden, ook al is het een zware en dure ingreep. Bij het ruimen moet het water volledig afgelaten of weggepompt worden. Daarna moet men nog een tijdje wachten voordat de resterende plassen zijn opgedroogd. De beste periode voor het aflaten of afpompen is mei tot juni. De eigenlijke ruimingswerken kunnen het best plaatsvinden in augustus-september.

Opmerking: Rond 2008 is geprobeerd om het afbraakproces van organisch materiaal in de sliblaag te versnellen door toevoeging van aerobe bacteriën en dit zonder het water af te laten. Dit heeft amper resultaat opgeleverd. Mogelijk was het ontbreken van extra beluchting hiervan de oorzaak. De betere versie bestaat er uit om via een geautomatiseerd systeem van luchttoevoer zowel zuurstof als ‘goede’ aerobe bacteriën in de sliblaag te injecteren. Ook het omgevende water wordt bij dit systeem via een gerichte horizontale beluchting voorzien van zuurstof. Deze techniek werd enkele jaren geleden met succes uitgetest in het Boekenbergpark te Antwerpen.

Bepalen slibdikte en slibkwaliteit

Vóór het ruimen moet de dikte van het slib bepaald worden. Het slib is namelijk niet overal even dik. De metingen geschieden het best in een raster van vijf bij vijf meter, maar tien bij tien meter kan al volstaan. Bij het ruimen van het slib moet men goed opletten dat de onderliggende kleilaag die als waterdichting fungeert niet beschadigd wordt! Het kan geen kwaad als er een dun laagje ‘vast slib’ achterblijft. Dit kan de waterdichting versterken.

In welke mate het slib lokaal kan verwerkt worden, naar landbouwgronden kan afgevoerd worden of naar een verwerkingsinstallatie zal door gericht onderzoek moeten worden uitgewezen.

Historische constructies-archeologie

Wegens de hoge kosten worden veel waterpartijen in historische tuinen en parken vandaag nog maar zelden geruimd. Wanneer men een dichtgeslibde vijver wil ruimen, is het ook belangrijk een voorafgaand onderzoek naar de historische oeverversterking en waterdichting uit te voeren, evenals een archeologische prospectie (bv. kunnen de verhalen over uit het keukenraam of andere kamers in de walgracht gegooide vaatwerk, zilverwerk... bevestigd worden? Ligt er wereldoorlog-I-munitie in de vijver? Andere waardevolle voorwerpen, skeletten?). het archeologisch onderzoek kan ook aangewend worden om de historische constructie van de vijver te achterhalen (bv. is de vijver effectief afgedicht geweest met een kleilaag? Hoe gebeurde de watertoevoer (omleiding van waterlopen?, regenwaterafvoer van omliggende gebouwen?, ...)

Uitdiepen?

Het verdient geen aanbeveling vijver en walgracht dieper te maken dan ze oorspronkelijk waren. Om te beginnen bestaat het gevaar dat men de kleilaag beschadigt, waardoor de vijver gaat lekken. Een lage waterstand kan men niet oplossen door de vijver dieper te maken. Het waterpeil wordt niet bepaald door de diepte van de vijver maar wel door de watertoevoer en de verdamping. Problemen met algen en slib kan men evenmin oplossen door de vijver dieper te maken. Diepe waterpartijen bevatten minder zuurstof dan ondiepe waterpartijen omdat de wind het water minder goed doet circuleren

Instandhouding van de historische oeverlijnen?

Bij gebrek aan onderhoud kunnen oeverlijnen in de loop der jaren vervagen. Zowel de oevers van de vijver als deze van de walgrachten zijn nog goed zichtbaar maar lijden enerzijds aan “ondergraving” door watervogels en golfwerking van het water anderzijds aan afglijden en afkalving. De oeverlijnen zullen dus enigszins verplaatst zijn ten aanzien van het oorspronkelijke ontwerp. Daarenboven zijn bomen en struiken sterk uitgegroeid (behalve noordelijke oeverzone) en soms fors overheellend

waardoor oeverlijnen uit het zicht verdwijnen of ergo overgroeid of door wortels gepenetreerd geraken (in geval van aanwezig metselwerk, met afbrokkeling en instorting tot gevolg). Als men zich voorneemt om de oeverlijnen in hun oorspronkelijke staat te herstellen, moet men zich goed documenteren. De restauratie moet gebaseerd zijn op bronnenonderzoek en lokale prospectie en niet op veronderstellingen. Het herstel van de historische oeverlijnen en het aanwezige bakstenen metselwerk is vooral aangewezen en opportuun voor de kasteelgracht.

Foto. In de zomer 2017 en 2018 kwam de centrale vijver volledig droog te liggen (foto 25 okt. 2018). Aan de noordrand (links op foto) is een smalle met liesgras begroeide oeverzone waarvan de aanleg dateert uit c. 2008. Op de achtergrond zijn de huizen van de R. De Wittestraat zichtbaar. Bij de herinrichting van de vijver kan overwogen worden om deze oeverzone nog enigszins op de hogen en te verbreden met het oog op het laten ontwikkelen van een meer gevarieerde oeverbegroeiing met ruigtkruiden (kattenstaartruigte) die functioneert als natte, bloemrijke zoom (voor talrijke insecten in casu dagvlinders) en overgang naar het achterliggende bos.

Oevervegetatie

In de landschappelijke stijl wordt een oevervegetatie in vijvers op prijs gesteld, maar deze mag slechts een smalle strook langs de oever innemen. Als de vegetatie begon te woekeren, kon het oorspronkelijke ontwerp in het gedrang komen. De oevervegetatie werd daarom elk jaar gemaaid. Bij het beheer van oevers kunnen conflicten ontstaan tussen het behoud van de erfgoedwaarden en de ontwikkeling van natuurwaarden. De strikte scheiding tussen water en land, die vroeger in tuinen en parken de regel was, is namelijk moeilijk te verzoenen met de brede verlandingszones die nagestreefd worden in het kader van het natuurbeheer. Steile oevers zijn daarenboven een hindernis voor amfibieën.

Tijdens de herinrichting dd. C. 2008 werden enkele nieuwe oeverzones gecreëerd door middel van een met zeil bespannen plankenwand waarachter vijverslib werd gestort (zie foto). Deze oeverzone is grotendeels op natuurlijke wijze begroeid geraakt. Hier en daar werden onder meer dotterbloem, echte koekoeksbloem en gele lis aangeplant. Slechts enkele exemplaren overleven sindsdien.

Lekkende vijver?

Bij de meeste historische vijvers is de bodem met een dikke, kunstmatige kleilaag bedekt die als waterdichting fungeert. Beschadiging van deze kleilaag kan ertoe leiden dat de vijver begint te lekken. Problemen met de waterdichting zijn niet gemakkelijk op te lossen. Zo werd in 2013 de grote vijver van het Citadelpark in Gent gerestaureerd. Het slib werd geruimd en de oevers werden bekleed met een waterdichte folie. Bovenop de bestaande kleilaag werd een nieuwe kleilaag aangebracht. De vijver werd gevuld met grondwater maar bleek op een onverklaarbare wijze toch te lekken.

Om een lek in een bassin of fontein op te sporen, moet men de bassin tot op de normale hoogte opvullen met water en vervolgens een scheutje melk toevoegen. De melk zal afvloeien in de richting van het lek. Er bestaan verschillende producten om lekken in bassins en fontein te dichten, zoals bentoniet.

Foto. Zicht op het zuidelijk deel van de kasteelgracht die de voorbije jaren stilaan is dichtgegroeid met grote lisdodde (na droogvallen). Door het ongewoon lage waterpeil is de historische oeverbeschoeiing zichtbaar. Onderzoek naar de toestand ervan met het oog op duurzaam herstel of reconstructie is aangewezen alvorens tot het eventueel ruimen van de kasteelgracht over te gaan (foto 25 oktober 2018).

Restauratie van droogvallende vijver, herwaarderen van het oorspronkelijke watertoevoersysteem

Supra werd gewezen op het belang van archeologisch en historisch onderzoek naar het oorspronkelijk watertoevoer- en afvoersysteem. Mogelijk is het watertoevoer- en afvoersysteem ondertussen gewijzigd of niet meer relevant. Wanneer het oude systeem nog operationeel zou zijn, moet men er alles aan doen om het te behouden. De systemen voor watertoevoer en waterafvoer maken integraal deel uit van de waterpartijen en hebben evenzeer erfgoedwaarde als de waterpartijen zelf. Als ze niet meer functioneren, moet men proberen ze te herstellen. Men mag ze niet te vlug vervangen door moderne pompen en waterleidingen.

Handhaven van het waterpeil

De laatste decennia is in grote delen van Vlaanderen sprake van een algemene daling van het grondwaterpeil. Dat heeft ook gevolgen voor tuinen en parken. Op sommige plaatsen wordt het grondwaterpeil zelfs kunstmatig laag gehouden door bemaling. Toch moet men ernaar streven het oorspronkelijke waterpeil te handhaven. Ook in het verleden werd hier veel belang gehecht. Een lage waterstand kon ertoe leiden dat de beschoeiingen zichtbaar werden, wat als onesthetisch werd beschouwd. De ervaring had daarenboven geleerd dat schommelingen van het waterpeil schadelijk waren voor de oeverversterkingen. Het is dus van groot belang om het water in de waterpartijen steeds op hetzelfde peil te houden.

Omgaan met (exotische) watervogels

Op heel wat kasteeldomeinen werden exotische watervogels gehouden, in sommige gevallen al sinds de 17de eeuw. Over het al of niet houden van watervogels in het verleden hebben we momenteel geen gegevens. In recente jaren doken al wel Canadese gans, roodhalsgans, mandarijneend en Nijlgans op. Vandaag worden exotische watervogels niet meer zo hoog gewaardeerd als vroeger. Meer zelfs, in natuurgebieden is men exotische watervogels zoals Canadese ganzen en Nijlganzen liever kwijt dan rijk. Deze soorten vermeerderen zich snel en kunnen plaatselijk voor overlast zorgen, zoals uitwerpselen op wandelpaden, kale oevers en eutrofiëring. Het is dan ook raadzaam de watervogelpopulatie onder controle te houden. Het verwijderen van exotische soorten die geen overlast veroorzaken (zoals zwarte zwanen en mandarijneenden), is vanuit erfgoeddoogpunt echter niet nodig en ook niet wenselijk. Per slot van rekening heeft het houden van exotische watervogels een lange traditie. Het is raadzaam om van deze dieren hooguit 1 koppel te tolereren en door het wegvangen van hun eventuele jongen de stand laag te houden.

De bovenvermelde aspecten zijn aandachtspunten die deel dienen uit te maken van een meer uitgebreid vooronderzoek alvorens tot werken op het terrein over te gaan.

Waterpartijen ingeschakeld in de lokale waterbuffering – klimaatadaptatie?

In de toekomst zal het rioleringsstelsel van ondermeer Azaleastraat, Ridder Janlaan en Sint-Sebastiaanlaan vervangen worden door een gescheiden stelsel. De overloop of de regenwaterafvoer kan eventueel op het watersysteem van “Ons Park” worden aangesloten. Het onderzoek en de beslissingen hieromtrent zijn onderwerp van initiatief door en overleg met onder meer Aquafin en Infrac (lokale rioolbeheerder). Het eventueel toevoegen van deze nieuwe functie is inherent aan de noodzaak tot het nemen van klimaatadaptatieve maatregelen. Het spreekt voor zich dat deze informatie en wens compatibel moet zijn met de zorg voor het herstel en het behoud van aanwezige ecologische en erfgoedwaarden.

Besluit

Uit voorgaande beschouwingen kunnen de volgende noodzakelijke stappen en handelingsschema worden afgeleid:

1. Noodzakelijk vooronderzoek:
 - historisch-archeologisch onderzoek (vaatwerk, munitie, aan- en afvoersysteem, historisch metselwerk, metalen constructies)
 - geofysisch onderzoek (eventueel onderdeel archeo: bepalen slibdikte)
 - chemische analyse slib (gestratificeerde sampling over alle waterpartijen)
 - ecologische analyse – doelstellingen
 - meekoppeling met waterbufferverhaal (noodzakelijk-wenselijk?)
2. Bepalen van de ultieme doelstellingen, opmaak bestek
3. uitvoering volgens bestekbepalingen (eventueel gefaseerd)

Vergunningsplicht

Voor het ruimen van de waterpartijen wordt in het kader van dit beheerplan een vrijstelling of ontheffing op de natuurregelgeving en van de stedenbouwkundige vergunningsplicht gevraagd. De ruiming van de waterpartijen (vijver en walgracht) wordt gerekend onder “normaal onderhoud” of natuurbeheer. Het dient tevens uitgevoerd te worden volgens type-bestek en code van goede natuurpraktijk (bv. indien relevant zorg voor aanwezige flora en fauna (bv. afvangen van vis etc.)) Opname in dit beheerplan stelt het na de goedkeuring ervan vrij van een extra vergunningsaanvraag.

Maar:

Als het slib niet kan of slechts gedeeltelijk zal worden afgevoerd is er een vergunning nodig voor slibdepositie. Slibdepositie opnemen in dit beheerplan, maakt het niet vrij van vergunningsplicht!

Mogelijke éénmalige maatregelen i.v.m. het herstel van cultuurhistorische elementen worden genomen worden hierna opgesomd. Aangezien nog een gedetailleerd vooronderzoek noodzakelijk en wenselijk is (zie supra) kan nog geen gedetailleerde lijst worden voorgesteld. In ieder geval denken we aan de volgende maatregelen:

- Instandhoudings- en of herstelwerken aan alle metselwerk in de oeverzone van walgrachten en vijver
- Instandhoudings- en of herstelwerken van of vervangen door replica van metalen constructies die verband houden met de aan- en afvoer van water, de begrenzing/omheining van de waterpartijen (metalen hekken)
- Instandhouding of vervanging van bruggehoofden en bruggen

4.1.3. Chirobosje en dreef

Na het beëindigen van de al vermelde, gesubsidieerde inrichtingswerken zal een driejarige periode van bosverzorging en inboeten volgen met de bedoeling het natuurstreefbeeld en Europees beschermd habitat 910E-va te realiseren. Daarna volgt er recurrent beheer (zie verder).

Foto. De eerste stap in de omvorming van het populierenbos naar een meer gevarieerd, natuurlijk loofbos is het verwijderen van de boomlaag. Waar mogelijk en relevant werd natuurlijke verjonging van zomereik, esdoorn, tamme kastanje behouden. Het aanwezige struikgewas werd voor het vellen afgezet zodat het naderhand opnieuw kan uitlopen (foto. 25.10.2018).

Foto. Behalve het populierenbos zijn ook de meeste dreefbomen verwijderd (rechts). Bij de toegang vanaf de Azaleastraat werd een fraaie haagbeuk gespaard (stam links) aan de andere kant (Ketenstraat) drie paardenkastanjes (achtergrond, rechts). Ook enkele zomereiken werden behouden (foto. 25.10.2018, vanaf Azaleastraat richting chirohemen en PC den Ommeganck).

4.1.4. Soortspecifieke maatregelen

Met het oog op het optimaliseren van de site als voortplantings-, pit stop en overwinteringsplaats voor vogels en vleermuizen wordt voorzien in enkele, soortspecifieke maatregelen:

- Het voorzien van steile, onbegroeide, zand-lemige oeverwanden ten behoeve van de nestbouw van **ijsvogel**. In het nabije verleden werden al broedgevallen van ijsvogel geconstateerd in de steile, onbegroeide oevers van de centrale parkvijver (kant Azaleastraat). Deze situatie kan geoptimaliseerd worden door te zorgen voor een onbegroeide oeversituatie. Dit zal gebeuren door eventueel jaarlijks ingrijpen met name het maaien en indien nodig lichtjes afsteken van de vegetatie. Deze ingreep zal vermoedelijk maar af en toe noodzakelijk zijn omdat watererosie (door golfwerking) meestal zorgt voor lokaal afbrokkelen en of onbegroeid blijven van de steile oevers. De noodzaak tot ingrijpen zal ieder jaar moeten worden geëvalueerd.
- **Vleermuizen:** enkele jaren geleden werd de ijskelder door de vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt geoptimaliseerd als potentiële overwinteringsplaats voor vleermuizen onder meer door het plaatsen van een sluizensysteem middels 2 betonplex-deuren en het aanbrengen van extra schuilmogelijkheden (houten lijstwerk en zogenaamde vleermuispan). Terzelfdertijd werd aanwezig puin en overig afval door de chiro uit de ijskelder gehaald. Jaarlijkse monitoring en verder inzicht kan eventueel aanleiding geven tot extra aanpassingswerken.
- Overige: Ten behoeve van **kleine zoogdieren, invertebraten** worden hier en daar in het park houtrillen geplaatst. Ze worden indien nodig aangevuld met nieuw materiaal afkomstig van dunningswerken of snoei. Deze houtrillen bieden extra schuilgelegenheid.
- **Insectenhotel:** Enerzijds om educatieve redenen anderzijds om extra nestgelegenheid te bieden aan wilde bijen en andere insecten en ongewervelden is er een insectenhotel geplaatst langs het fiets- en wandelpad ten zuiden van het kasteel. Het insectenhotel zal op gezette tijdstippen van nieuw potentieel (nest-)materiaal worden voorzien.

Foto. De als overwinteringsplaats voor vleermuizen ingerichte ijskelder. Links de toegang tot de ijskelder met aanduiding van het bouwwerk als 'vleermuizenobject'. Rechts binnenzicht van het sluisgedeelte met houten lijsten waarachter vleermuizen een schuil- en slaappleats kunnen vinden (foto, mei 2016).

Foto. Links, vleermuis-pan die als schuilplaats is bedoeld voor overwinterende vleermuizen in het sluisgedeelte van de ijskelder (foto, mei 2016). Foto rechts, insectenhotel met bijbehorend informatiebord, ten zuiden van de kasteelgracht (foto, mei 2015).

4.1.5. Inrichting ten behoeve van toegankelijkheid & natuureducatieve aspecten

4.1.4.1. Padenstructuur

Het gebied wordt ontsloten worden door talrijke wandelpaden die zich vooral in de periferie van het park bevinden. De paden in het domein Mariënstede werden bij de herinrichting van het domein semi-verhard met baksteenpuin, sindsdien worden ze, waar nodig, onkruidvrij gehouden door selectief wieden, maaien en branden. Deze aanpak wordt ook in de toekomst verder gezet.

De omvorming van het chirobos gaat gepaard met de heraanleg van het wandelpad in houtsnippers. De dreef wordt eveneens aangepakt. Door middel frezen en het eventueel lokaal aanvullen met gemalen steenpuin zal het tracéprofiel enigszins bolvormig worden heraangelegd. Het toekomstig onderhoud zal op dezelfde wijze gebeuren als in het domein Mariënstede.

4.1.4.2. Informatieborden, bewegwijzering en toegankelijkheidsregels

Ter ondersteuning van de toegangsregeling (bijlage 5) zijn in het gebied op cruciale plaatsen pictogrammen aangebracht die in een oogopslag de belangrijkste bepalingen aangeven. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van de officiële ANB-pictogrammen (bijlage 5). Tevens zijn er twee informatieborden geplaatst bij de hoofdtoegangen (Ketenstraat en R. De Wittestraat). Een derde informatiebord zal worden geplaatst bij de nog te realiseren toegang vanaf de Azaleastraat. Hiervoor wordt in het kader van dit beheerplan een vrijstelling of ontheffing op de natuurregeling en van de stedenbouwkundige vergunningsplicht gevraagd.

4.1.4.3. Natuureducatieve inrichtingen

In het domein Mariënstede zijn een aantal voorzieningen aanwezig die de mogelijkheid bieden voor het laten doorgaan van natuur-educatieve activiteiten. Deze voorzieningen worden behouden en verder onderhouden. Het betreft:

- Het insectenhotel met bijbehorend informatiebord;
- De vlonderbrug langs en over de noordrand van de parkvijver (mogelijkheid om het waterleven te bestuderen, wateronderzoek te doen);
- De aanwezigheid van enkele metalen houders waarin voorwerpen kunnen worden geplaatst ten behoeve van het zogenaamde "kabouterleerpad". Het Kabouterleerpad is een veldwerkcaddy voor het kleuteronderwijs, met alle materialen voor het uitzetten van een ervaringsgericht natuurzoekpad." Ook de "Boskoffer" is een veldwerkkoffer voor het lager onderwijs, vol educatieve materialen om ervaringsgericht te werken rond bos en bomen. De lokale onderwijsinstellingen kunnen op die manier in het park aan de slag voor ervaringsgerichte leeractiviteiten;
- De aanwezige informatiebordjes i.v.m. de historie van de site blijven behouden en worden indien nodig ge-updatet (een initiatief van de heemkundige kring Dadingisila).

4.2. Terugkerende maatregelen

4.2.1. Inleiding

N.a.v. de renovatie en openstelling van het domein Mariënstede werd door buro BOSSaert eerder al een beheerplanning, inclusief beheertabel, opgemaakt die voor het domein Mariënstede verder uitgevoerd en in details bijgestuurd wordt, anderzijds qua principes (ecologisch, extensief, zonder bestrijdingsmiddelen) uitgebreid wordt over de volledige oppervlakte van “Ons Park” met op hoofdlijnen volgende recurrente beheervoorstellen (kaart 9):

- Verzorging en verjonging van het bomenbestand met de bedoeling om over 24 jaar een gevarieerd bestand te creëren dat is samengesteld uit voldoende jonge toekomstbomen; dominante, gezonde, volwassen bomen en enkele veteranenbomen. Bossaert gaat daarbij uit van een 7 jarige beheercyclus die ruimtelijk gefaseerd is over de onderscheiden beheerentiteiten. Het beheer van de bos-eenheden is gebaseerd op de principes van het natuurgericht bosbeheer;
- Maaien en/of begrazing van het centrale grasland om grasland als plagioclimax te behouden (zichtas) en te laten evolueren naar een halfnatuurlijk (bloemrijk) graslandtype (Kamgrasland);
- Intensief tot half intensief maaien van de overige aanwezige grasveldjes (intensief bij toegang kasteel & VVV-kantoor, elders slechts 4-6/jaar in functie van bloeiaspecten);
- Opschonen van de natuurlijk begroeide, verondiepte oeverzones van vijver en walgracht;
- Mechanisch onderhoud van de half-verharde wandelpaden om de integrale toegankelijkheid (rolwagengebruikers) ervan te garanderen;
- Behoud en onderhoud van de historische domeinhaag door middel van scheren;

In de te renoveren deelgebieden zullen na herinrichting eveneens recurrente maatregelen noodzakelijk zijn:

Deelgebied chirobosje

- Heraangeplant bos: begeleiding bosontwikkeling (inboeten, dunnen waar noodzakelijk);
- Waterhoudende structuren - walgracht: extensief onderhoud oeverzones (gefaseerd opschonen elke 7 jaar)
- Grasvelden nabij chirohemen: intensief maaien voor gebruikdoeleinden, elders extensiever hier en daar slechts 1-2/jaar (avontuurlijke begroeiing als extra uitdaging en aantrekking);
- Wandelpad: waar nodig houtsnippers aanvullen.

Centrale Dreef:

- De in 2018 aangeplante lindedreef wordt waar nodig ingeboet, bomen geleid en gesnoeid volgens noodzaak en met als doel de ontwikkeling van een fraaie lindendreef.

4.2.2. Type en uitvoering van terugkerende maatregelen

4.2.2.1. Dunningen, snoei en andere vormen van boom- en boomgroepenbeheer incl. hakhout

Doel ? Het realiseren van het natuurstreefbeeld Europees beschermd habitatype 9160 en 9120 in het domein Mariënstede (beheereenheid M3)

Waar en wanneer?

Domein Mariënstede:

- Bossaert gaat daarbij uit van een 7 jarige beheercyclus die ruimtelijk gefaseerd is over de onderscheiden beheerentiteiten. In de winter 2018 werd een inhaalbeweging gedaan op basis van de beheertabel-Bossaert. In de aangepaste Bossaert-beheertabel (bijlage 4) en op kaart 2.3 wordt een gedetailleerd overzicht gegeven van de vereiste beheermaatregelen (controle op gezondheid, (vorm-)snoei, dunning, boomverzorging, ...) om een gevarieerd bomenbestand te creëren dat is samengesteld uit voldoende jonge toekomstbomen; dominante, gezonde, volwassen bomen en enkele veteranenbomen. Daarnaast moeten de beheermaatregelen leiden tot het optimaliseren van het voorjaarsaspect in de aanwezige fragmenten Eiken-Beuken en Eiken-Haagbeukenbos (dunning en hakhout) en het behoud van voldoende zomer- en winterverblijfplaats voor vleermuizen (holtebomen).

Opmerking

In landschappelijke tuinen werden opgaande bomen in principe niet gesnoeid. De aanhangers van de landschappelijke stijl vonden dat bomen zich vrij moesten kunnen ontwikkelen, zoals in de natuur. Dode takken werden als pittoresk beschouwd en hoefden niet verwijderd te worden. Toch was snoeien ook in landschappelijke tuinen gebruikelijk. Zo werd wortelopslag regelmatig gesnoeid en ook in dichte boomgroepen werd er gedund door individuele bomen af te zetten.

Het snoeien van bomen moet oordeelkundig gebeuren en moet rekening houden met de supra al vermelde doelstellingen. Kwijnende bomen kunnen niet alleen pittoreske effecten hebben, ze zijn bovendien erg belangrijk als potentiële gastheer voor een gans scala aan organismen (holtebewoners, zwammen, insecten, wormen, slakken,...)

Foto. De dode kastanje in de rand van de centrale weide geeft een pittoreske toets aan het park. Daarenboven vinden holenbroeders, zwammen en andere organismen hier een leefplekje.

Dode bomen of dode gesteltakken worden daarom slechts in uitzonderlijke gevallen verwijderd of weggehaald namelijk indien ze een (acuut) gevaar betekenen voor de wandelaar. In het domein wordt het principe gehuldigd dat bomen er heel oud mogen worden en bij voorkeur er bij sterfte ook kunnen blijven hetzij als staand of liggend exemplaar (zogenaamde boomruïnes) die mogen overgroeid geraken door lianen, varens...

Chirobosje:

Om het in november 2018 heraanplantte chirobosje te laten ontwikkelen tot een gevarieerd loofbos met speelmogelijkheden en ecologische waarde worden de volgende maatregelen in de loop van de beheerperiode voorzien:

- Jaar 1-3: afgesloten houden van de beboste zone voor betreding, ontwikkeling van de aanplant. Inboeten van hoogstammige exemplaren door aannemer der werken volgens bestekbepalingen;
- Jaar 3-10: toegankelijk stellen als speelbos – afspraken over gebruik en opvolging: de bosontwikkeling mag niet in het gedrang komen. Evaluatie van het bosbestand, waar nodig dunnen – selecteren toekomstbomen, eventueel vrijstellen;
- 10-24: verder opvolging – dunnen waar nodig met het oog op het bekomen van een gevarieerd loofbos met lokaal goed ontwikkelde struik-/hakhoutlaag.

Dreef:

- Jaar 1-3: Opvolgen boomontwikkeling, inboeten waar nodig door de aannemer der werken volgens bestekbepalingen;
- Jaar 3-24: Verder opvolgen van de boomontwikkeling, opsnoeien waar nodig, uitval vervangen.

Overige aanbevelingen i.v.m. het bomen-/bosbeheer

Bij het beheer van bomen, bomengroepen en bos wordt waar relevant ook rekening gehouden met specifieke aspecten en doelstellingen van het historisch parkontwerp en –beheer. Het betreft:

- Het vrijhouden van zichtlijnen: waar belangrijke zichtassen en perspectieven dreigen dicht te groeien moeten bomen en struiken gesnoeid of gekapt worden. Waar lacunes het oorspronkelijk opzet dreigen te verstoren of onherkenbaar maken moet opnieuw aangeplant worden;
- Vervanging van bomen en struiken gebeurt in principe door exemplaren van dezelfde soort, variëteit en vorm bv. een treurvorm wordt opnieuw door een treurvorm van dezelfde soort vervangen, een specifieke bladvariëteit door dezelfde variëteit (bv. een rode beuk wordt vervangen door een rode variëteit niet door een groene, ...) In dat opzicht kan het nuttig en aanbevolen zijn om ergens een kweekperceel te voorzien (bv. i.s.m. ANB, of een erkend deskundig kweker) waar van verschillende aanwezige boomsoorten en variëteiten stekken of zaad worden opgekweekt.
- Vermijden van anachronismen: het verdient aanbeveling om bij heraanplant alleen bomen en struiken aan te planten die hier al medio 19de eeuw aanwezig waren;

Subsidieaanvraag

voor de bovenstaande maatregelen die genomen worden in het kader van het realiseren van het natuurstreefbeeld Europees beschermd habitatype 9160 en 9120 in het domein Mariëstede (beheereenheid M3) wordt een jaarlijkse beheersubsidie aangevraagd.

4.2.2.2. Begrazing

Doel: Het realiseren van het natuurstreefbeeld RBBkam, kamgrasweide, in de beheereenheid M2. Deze beheermaatregel gaat lokaal vergezeld van de beheermaatregel maaien (zie verder).

Waar?

Het centrale grasland in het domein Mariëstede (M2) dateert van bij de aanleg van de landschappelijke tuin, vermoedelijk 1840-1850. Het is goed mogelijk dat het grasveld werd ingezaaid met een mengeling voor zogenaamde “gazons anglais”. Dit mengsel bevat enkele beemdgrassoorten, zwenkgrassen, Engels raaigras, witte en kleine klaver en kamgras. Mogelijks werd het nadien nog heringezaaid. Het is in ieder geval de bedoeling om reden van natuurbehoud om het grasland te laten evolueren tot een

type bloemrijke Kamgrasweide. Om praktische redenen (i.v.m. aanwezige veestapel en atelierwerking) wordt geopteerd om het grasland in een tweetal zones onder te verdelen: een noordwestelijke zone en een zuidoostelijke zone.

Voor de noordwestelijke zone wordt het volgende beheer beoogd: seizoensbegrazing tot kortgegraasd (in de winter kan bijvoeding op stal met hooi uit zuidoostelijke zone)

Voor de zuidoostelijke zone wordt het volgende beheer beoogd:

- 1 maal per jaar maaien rond 15 juni-juli waarna het terrein wordt nabegraasd (vanaf +/- augustus). De veebezetting en de begrazingsduur kan afgeleid worden uit de formule $V \times \text{naweidedagen/ha} < 100$ (bv. 2 paarden aan max. 50 dagen/ ha)

De begrazing gebeurt met schapen en of pony('s), waarvan de verzorging deel uitmaakt van de atelierwerking binnen de instelling Mariënstede. De externen zijn verantwoordelijk voor de veterinaire zorgen en verplichtingen en voor het welzijn van de dieren. Ontworming gebeurt op stal en met middelen vrij van ivermectines (omwille van de opstapeling in het voedselweb – vleermuizen !). De dieren worden tijdens die periode op een beperkte oppervlakte gehouden en de mest verzameld en afgevoerd. In de weide worden geen bestrijdingsmiddelen, van welke aard dan ook, gebruikt.

Subsidieaanvraag

voor de bovenstaande maatregel en voor de beheermaatregel maaien (hierna) die genomen worden in het kader van het realiseren van het natuurstreefbeeld van het natuurstreefbeeld RBBkam, kamgrasweide, in de beheereenheid M2 wordt een jaarlijkse beheersubsidie aangevraagd.

4.2.2.3. Maaien

Doel: Het realiseren van het natuurstreefbeeld RBBkam, kamgrasweide, in de beheereenheid M2. Deze beheermaatregel gaat lokaal vergezeld van de beheermaatregel maaien (zie verder).

Waar?

De zuidoostelijke zone van M2 wordt 1x per jaar gemaaid rond 15 juni-juli waarna het terrein wordt nabegraasd (zie 4.2.2..2).

Behalve het maaien met als bedoeling het realiseren van het natuurstreefbeeld RBBkam, zal er als vorm van parkonderhoud op de volgende plaatsen gemaaid worden:

- Beheereenheid C3: gazonweide rond chirohemen en pc. De maaifrequentie wordt afgestemd op het streefdoel "speelweide". De grasmat mag bestaan uit kruiden en gras die tot circa 10cm hoogte mag uitgroeien. Een 5 meter brede strook langs de bosgrens (C1) wordt extensief gemaaid met een maaibeurt rond 15 juni en een volgende na 15 september. Het maaisel wordt afgevoerd;
- Beheereenheid D: op de grens van C3 en D, wordt eveneens een extensief maaibeheer uitgevoerd met name een maaibeurt rond 15 juni en een volgende na 15 september. Het maaisel wordt afgevoerd;
- Beheereenheid D: op de grens van D en C1 (chirobos) mag een zoomvegetatie ontwikkelen die slechts om de 2 jaar wordt gemaaid. Het maaien gebeurt gefaseerd in ruimte en tijd. Het ene jaar de noordelijke helft het daaropvolgende jaar de zuidelijke helft gemaaid na 15 september. Het maaisel wordt afgevoerd;
- Beheereenheid M4: gazonweide. De maaifrequentie wordt afgestemd op het streefdoel "speelweide". De grasmat mag bestaan uit kruiden en gras die tot circa 10cm hoogte mag uitgroeien. Waar het gazon grenst aan bos of water wordt een strook van 3-4 m slechts 2x gemaaid met een maaibeurt rond 15 juni en een volgende na 15 september.

4.2.2.4. Rijen en of ruimen van walgrachten en oeverzones

De oeverzone van alle waterpartijen zal gefaseerd in ruimte en tijd om de 5 jaar worden gerijt om de plagioclimax van natte-vochtige ruigte en of lokaal rietland kan worden bestendig en niet evolueert naar bv. wilgenstruweel of ander struikgewas. Door ruimtelijk en in de tijd gefaseerd te werken en daarenboven rekening te houden met de paaitijd van amfibieën en vissen (rijten gebeurt in september-oktober) wordt voldaan aan de zorgplicht. Wanneer zich lokaal teveel slib begint af te zetten zal er geruimd worden onder dezelfde voorwaarden i.v.m. zorgplicht. Daarom wordt voor zowel het schonen als het eventueel noodzakelijk ruimen via de goedkeuring van het natuurbeheerplan een ontheffing op de natuurregelgeving en de stedenbouwkundige vergunningsplicht gevraagd.

Er zal voor deze maatregel tevens een subsidie voor instandhoudingsbeheer worden aangevraagd nadat de noodzakelijke eenmalige inrichtingswerken zijn uitgevoerd.

Subsidieaanvraag

voor deze maatregelen wordt in het kader van het realiseren van het natuurstreefbeeld in de beheereenheden M1 en C2 een jaarlijkse beheersubsidie aangevraagd.

4.2.2.5. Bestrijding exoten

Indien nodig zullen invasieve exoten bestreden worden volgens de meest doeltreffende methode. Enkele jaren terug werd door het ANB i.s.m. het INBO opgetreden in het kader van de bestrijding van de Aziatische grondeekhoorn. Indien nodig zullen i.s.m. deze instanties opnieuw stappen worden ondernomen om ongewenste invasieve exoten te verwijderen.

4.2.2.6. Onderhoud van wandelpaden en dreef

Gezien het veelvuldig gebruik van het park door wandelaars en joggers is het van belang om de paden goed te onderhouden. In heel wat parken werden de wegen en de dreven vroeger zeer regelmatig schoongeveegd en geharkt. Ook in "Ons Park" was dit het geval blijkens de getuigenis van de vroegere conciërgefamilie. Vooral bladeren en twijgen werden zeer regelmatig verwijderd. Het is de bedoeling om dit gebruik

Het verwijderen van onkruid, voor zover nodig (door de veelvuldige betreding valt dit wel mee) geschiedt bij voorkeur door branden of wieden. Tevens is het zeer wenselijk om ter hoogte van grasvelden of kruidige vegetaties een zogenaamde "schoonheidsboord" te maaien en in stand te houden door relatief frequent maaien (bv. 3-wekelijks - maandelijks). Het gebruik van herbiciden is absoluut verboden.

In de dreef verdient het aanbeveling om het centrale deel onkruidvrij te houden terwijl onder de nieuwe aanplant een kruidige bermvegetatie tot ontwikkeling mag komen (type glanshavergrasland en boszoom). Deze begroeiing wordt naar analogie met wegbermvegetaties 2 x/jaar gemaaid (medio juni en na 15 september, ter hoogte van het chirobos mag een zoomvegetatie ontwikkelen die slechts om de 2 jaar wordt gemaaid. Het maaien hier gebeurt gefaseerd in ruimte en tijd: het ene jaar de noordelijke helft het daaropvolgende jaar de zuidelijke helft). In al deze gevallen wordt het maaisel afgevoerd (zie ook 4.2.2.5.).

Deel 5. Opvolging

De opvolging heeft in eerste instantie betrekking op de mate waarin de beoogde natuurstreefbeelden worden bereikt, en in tweede instantie op de mate waarin de beheer- en inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd.

Hoofdstuk 1. Opvolging van de beheerdoelstellingen

Tijdens elke zesjarige beheercyclus (ANB) zal de beheerder in casu het gemeentebestuur, zich engageren om tijdens deze cyclus de volgende beheerdoelstellingen te evalueren:

- De instandhouding van de fragmenten droge en vochtige habitatbossen i.e. de Europees beschermde habitatten 9160, 9120:
 - o Een éénmalige gedetailleerde florakartering van indicatorsoorten tijdens elke zesjarige beheercyclus in de overige bosfragmenten (9160-9120) – domein Mariënstede (beheereenheid M3).
 - o Specifieke aandacht voor de ontwikkeling van het chirobosje (beheereenheid C1) 5 jaar na de heraanplant (2018) en vervolgens 1x in het vijfde jaar van elke zesjarige beheercyclus; drietal vegetatieopnamen en gedetailleerde florakartering van indicatorsoorten;
- Het ecologisch herstel van de aanwezige waterpartijen:
 - o In het bijzonder zal tijdens elke zesjarige beheercyclus door middel van een vijftal vegetatieopnamen en een gedetailleerde florakartering van indicatorsoorten de ontwikkeling van de eenheden M1 en C2 worden opgevolgd.
- Het ontwikkelen van soortenrijk grasland en zomen.
 - o Vier vegetatieopnamen en een kartering van indicatorsoorten (kamgras, reukgras, scherpe boterbloem, pinksterbloem, madeliefje, knoopkruid, brunel, vertakte leeuwetand) tijdens elke zesjarige beheercyclus in M2 om de graslandontwikkeling op te volgen
- De combinatie van bos (in casu qa + fa) + aer: recente, eutrofe plas + ijskelder biedt leefgebied aan Watervleermuis, Grootoorvleermuis (beide soorten met kraampopulaties in het bos!) en Dwergvleermuis.
 - o Jaarlijkse wintertelling van aanwezige vleermuizen in ijskelder;
 - o Minstens 1 inventarisatie per zesjarige beheercyclus van aanwezige vleermuizen tijdens 3 geschikte nachten per 5 jaar.
 - o Minstens 1 broedvogelinventarisatie per zesjarige beheercyclus van aanwezige doelsoorten (bosuil, boomklever, middelste bonte specht,...)

Hoofdstuk 2. Opvolging van de beheermaatregelen

Aan de hand van de toekomstige registratiemodule die door het ANB zal ter beschikking worden gesteld, zullen de uitgevoerde beheermaatregelen geregistreerd worden.

In ieder geval zal genoteerd worden of de volgende maatregelen werden uitgevoerd:

- Bosbeheer: dunningen en hakhoutbeheer ten behoeve van de instandhouding van de fragmenten droge en vochtige habitatbossen i.e. de Europees beschermde habitatten 9160, 9120 (ontwikkeling in het chirobosje proberen sturen naar 91E0_va).
- Maai- en graasbeheer ten behoeve van het optimaliseren van de habitatkwaliteit van het RBB-Kamgrasweide.
- Ruim- en rijtwerken ten behoeve van het optimaliseren van de habitatkwaliteit van de aanwezige eutrofe waterplassen (ae).
- Controle van de staat van specifieke objecten (ijskelder, kraambomen) m.b.t. het kunnen huisvesten van overwinterende en of zich voortplantende vleermuizen (project i.s.m. de vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt);
- Optimaal geschikt houden van het insectenhotel;
- Zorgen voor een aanbod aan steile, onverharde oeverwanden ten behoeve van ijsvogel.
- Leefgebied vleermuizen & kenmerkende vogelsoorten (in vet broedvogels, onderstreept pleisterend)

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Cornelis, J. & Hermy, M. 2004. Biodiversity relationships in urban and suburban parks in Flanders. *Landscape and Urban Planning* 69: 385-401.

Cosyns, E., Naeyaert, E., Sinnaeve, G. & Van De Sijpe, M. 2015. Vleermuisonderzoek in het park Mariënstede, Dadizele. Onuitgegeven rapport vleermuiswerkgroep Natuurpunt.

Decoene, D. 2016. 100 x Dadizele in Wereldoorlog I- Leven onder de bezetting. Heemkundige kring Dadingisila.

Sinnaeve, G. 2015. Terreinstudie Mariënstede – Dadizele. Afstudeerwerk cursus natuurgids. Natuurpunt CVN.

Digitale bronnen

Geopunt.be: kaartenmateriaal i.v.m. gewestplanbestemming, bodemkaart, BWK, historische kaarten

Cartesius.be: historische topo- en militaire kaarten

Delcampe.be: prentkaarten, oude foto's.

Bijlagen

Bijlage 1: erfpachtovereenkomsten

Bijlage 2: formulieren natuurbeheerplan type 2-4: standaardfiches en kwaliteitsbeoordeling

Bijlage 3: inventarissen flora, fauna, fungi

Bijlage 4: beheertabel

Bijlage 5: Openstellingsplan en toegankelijkheidsreglement

Kaarten

Bijlagen

Bijlage 1: erfpachtovereenkomsten

Bijlage 2: formulieren natuurbeheerplan type 2-4: standaardfiches en kwaliteitsbeoordeling

Bijlage 3: inventarissen flora, fauna, fungi

Bijlage 4: beheertabel

Bijlage 5: Openstellingsplan en toegankelijkheidsreglement

Bijlage 1

Erfpachtovereenkomsten

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

ZITTING VAN 23.02.1999

Provincie
West-Vlaanderen

Aanwezig : Walter Ghekiere, burgemeester-voorzitter;
Marc Vandeputte, Jan Vander Stichele, Norbert Vanoost, Ronny
Debusschere, Guido Ghekiere, schepenen;
Noël Devos, Marc Vermont, Achiël Vlaeminck, Johnny Deleu,
Carlos Dendauw, Geert Vanthuyne, Denis Vantomme, Willy
Pecceu, Emmanuel Buseyne, Edouard Gillis, Henriette Geldhof,
Patrick Dejonghe, Jozef Paret, raadsleden;

Gemeente
MOORSLEDE

Jozef Vanhoutte, gemeentesecretaris.

08. Overeenkomst gebruik park Mariënstede - goedkeuring.

De raad,

Overwegende dat de eigenaar van Mariënstede de wens heeft uitgedrukt het park open te stellen voor het publiek;

Gelet op het gemeenteraadsbesluit van 24 juni 1998 inzake de goedkeuring overeenkomst gebruik park Mariënstede Dadizele;

Gelet op de aangepaste en gewijzigde overeenkomst;

Gehoord het College;

BESLUIT éénparig :

Art. 1. - De overeenkomst gebruik park Mariënstede Dadizele, zoals aangehecht, wordt goedgekeurd.

Aldus beslist in vergadering op datum zoals hierboven vermeld.

De Gemeentesecretaris,
get. J. Vanhoutte.

De Burgemeester,
get. W. Ghekiere.

VOOR EENSLUIDEND AFSCHRIFT.

De Gemeentesecretaris,

De Burgemeester,

Gemeente MOORSLEDE

OVEREENKOMST GEBRUIK PARK MARIENSTEDE DADIZELE

Tussen ondergetekenden:

Bisdom Brugge, Heilige Geeststraat 4, 8000 Brugge en **Vereniging Katholieke Werken der dekenij Menen**, Kerkomtrek 13, 8930 Menen, alhier vertegenwoordigd door:

Mariënstede VZW, Remi Dewittestraat 6, 8890 Dadizele, waarvoor optredend:

1. De Heer Willy Vanherreweghe, voorzitter, en
 2. De Heer Pierre Breyne, afgevaardigd beheerder,
- handelend in hun hoedanigheid van beheerders van zelfde vennootschap, daartoe benoemd door de algemene vergadering van **27.06.90**

Hierna onveranderlijk "de eigenaar",

EN:

De Gemeente Moorslede, alhier vertegenwoordigd door:

1. de heer Walter Ghekiere, Burgemeester, wonende te Moorslede, Stationsstraat 79;
 2. de heer Jozef Vanhoutte, Gemeentesecretaris, wonende te Moorslede, Gentsestraat 14;
- hierna onveranderlijk "de gemeente",

IS OVEREENGEKOMEN HETGEEN VOLGT:

Artikel 1: Beschrijving van het goed

Het park met vijver en wandelpaden, gelegen langs de Remi Dewittestraat te Dadizele, gekend ter kadaster, Sectie A. nrs 810 z en 762 h. (zoals plan als bijlage aangehecht, met uitzondering van de gedeelten met rood omljnd)

Artikel 2: Bestemming

Het park, de vijver en de wandelpaden worden opengesteld voor het publiek voor stille recreatie. De eigenaar kan ten alle tijde een einde maken aan deze overeenkomst. Het gebruik voor wat het publiek betreft wordt geregeld door een politiereglement.

Artikel 3: Plaatsbeschrijving

De eigenaar stelt voornoemde eigendom ter beschikking in de staat zoals hij zich bevindt en kan geen aanspraak maken op enige schade aan de gemeente bij eventuele schadeberokkening door het gebruik van het publiek.

Artikel 4: De gebruiksvergoeding

De eigenaar stelt het goed gratis ter beschikking voor het gebruik voorzien in artikel 2.

Artikel 5: Duur

De overeenkomst neemt een aanvang op 1 maart 1999 en kan door beide partijen te allen tijde worden beëindigd met inachtneming van een opzeggingstermijn van één maand, ter kennis gebracht aan de andere partij bij aangetekend schrijven.

Artikel 6: Kosten en lasten

Alle belastingen, taksen en heffingen die betrekking hebben op het ter beschikking gesteld goed blijven ten laste van de eigenaar.

Artikel 7: Onderhoud en herstelling

De gemeente neemt het dagelijks onderhoud van het goed, beschreven in artikel 1, ten laste voor maximum 100.000 Fr per jaar, en verbindt er zich toe het als een goede huisvader te onderhouden.

Artikel 8: Veranderingswerken

Het is de gemeente verboden het ter beschikking gestelde goed te veranderen zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming van de eigenaar.

Artikel 9: Registratie

In hun onderlinge verhouding zijn partijen overeengekomen dat de gemeente zal instaan voor de tijdige registratie van deze overeenkomst, en voor de betaling van de registratiekosten. Alle eventuele intresten en boeten wegens laattijdige registratie van onderhavige overeenkomst zullen dan ook uitsluitend ten laste vallen van de gemeente.

Aldus in vier getekende exemplaren opgemaakt, waarvan één exemplaar bestemd is voor de gemeente en één voor de eigenaar die elk erkennen dit te hebben ontvangen, het derde voor de registratie en het vierde zal, bekleed met de melding van de registratie, door de huurder aan de verhuurder worden terugbezorgd.

Te Moorslede, op **19 JAN. 1999**

Namens Mariënstede VZW

Namens de gemeente,

Willy Vanherreweghe
Voorzitter

Pierre Breyne
Afgevaardigd
beheerder

Jozef Vanhoutte
Gemeentesecretaris

Walter Ghekiere
Burgemeester

Handwritten notes and signatures:
... drie van pie ...
33 ... 24 ...
LISEND PRAN ...
2000
[Large handwritten signature]

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

OPENBARE ZITTING VAN 20.04.2006

Provincie
West-Vlaanderen

Aanwezig : Walter Ghekiere, burgemeester-voorzitter;
Marc Vandeputte, Norbert Vanoost, Guido Ghekiere,
Marc Vermont, schepenen;
Jan Vander Stichele, Denis Vantomme, Ronny Debusschere,
Achiel Vlaeminck, Johnny Deleu, Geert Vanthuyne, Edouard Gillis,
Emmanuel Buseyne, Ward Vergote, Pol Verhelle, Rita Leenknecht,
Patrick Bourgois, Marc D'Hooghe, Mia Wyffels, Nicole Nuytten
raadsleden;

Gemeente
MOORSLEDE

Kristof Vander Stichele, gemeentesecretaris.

26. Aanpassing overeenkomst gebruik park Mariënstede – goedkeuring.

De Raad,

Gelet op het gemeenteraadsbesluit van 23.02.1999 inzake de goedkeuring overeenkomst gebruik park Mariënstede Dadizele;

Overwegende dat een aanpassing aan deze overeenkomst noodzakelijk is, daar het park heraangelegd wordt en de gemeente daarvoor heel wat financiële middelen uittrekt;

Gelet op de aangepaste en gewijzigde overeenkomst;

Gehoord het College;

BESLUIT éénparig :

Art. 1. - De overeenkomst gebruik park Mariënstede Dadizele, zoals aangehecht, wordt goedgekeurd.

Aldus beslist in vergadering op datum zoals hierboven vermeld.

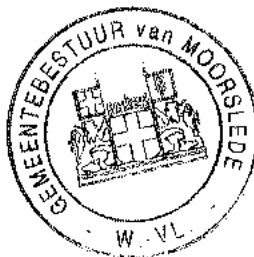
De Gemeentesecretaris,
get. K. Vander Stichele.

De Gemeentesecretaris,

De Burgemeester,
get. W. Ghekiere.

De Burgemeester,

VOOR EENSLUIDEND AFSCHRIFT.

Gemeente MOORSLEDE

overeenkomst Gebruik park MARIENSTEDE DADIZELE

Tussen ondergetekenden:

Bisdom Brugge, Heilige Gaeststraat 4, 8000 Brugge en Vereniging Katholieke Werken der dekenij Menen, Kerkotrek 13, 8930 Menen, vertegenwoordigd door:

Mariénstede VZW, Remi Dewittestraat 6, 8890 Moorslede (Dadizele), waarvoor optredend:

1. de heer Willy Vanherreweghe, voorzitter en
 2. de heer John Vandelanotte, afgevaardigd beheerder,
- handelend in hun hoedanigheid van beheerders van zelfde vennootschap, daartoe benoemd door de algemene vergadering van 27.06.1990 hierna onveranderlijk "de eigenaar",

EN:

De Gemeente Moorslede, vertegenwoordigd door:

- de heer Walter Ghekiëre, Burgemeester, wonende te 8890 Moorslede, Stationsstraat 87;
 - de heer Kristof Vander Stichele, Gemeentesecretaris, wonende te Moorslede, Gentsestraat 10A;
- hierna onveranderlijk "de gemeente",

IS OVEREENGEKOMEN HETGEEN VOLGT:

Artikel 1: Beschrijving van het goed

Het park met vijver en wandelpaden, gelagen langs de Remi Dewittestraat te Dadizele, gekend ter kadaster 2° afdeling sectie A nra. 810z en 762h (zoals plan als bijlage aangehecht, met uitzondering van de gedeelten met rood omlijnd)

Artikel 2: Bestemming

Het park, de vijver en de wandelpaden worden opgesteld voor het publiek voor stille recreatie. Het gebruik voor wat het publiek betreft, wordt geregeld door een politiereglement.

Artikel 3: Plaatsbeschrijving

De eigenaar stelt voornoemde eigendom ter beschikking in de staat zoals het zich bevindt. De eigenaar kan van de gemeente geen schadevergoeding eisen voor schade veroorzaakt door het gebruik van het publiek.

Artikel 4: De gebruiksvergoeding

De eigenaar stelt het goed gratis ter beschikking.

Artikel 5: Duur

De overeenkomst neemt een aanvang op 1 mei 2006 met een duur van 9 jaar. Bij het einde van deze termijn wordt de overeenkomst telkens stilzwijgend hernieuwd voor een periode van 9 jaar.

De overeenkomst kan ten allen tijde door beide partijen worden beëindigd met inachtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden. Deze beëindiging wordt per aangetekend schrijven ter kennis gebracht aan de andere partij.

Artikel 6: Kosten en lasten

Alle belastingen, taksen en heffingen die betrekking hebben op het ter beschikking gestelde goed blijven ten laste van de eigenaar

Artikel 7: Parkbeheersplan

Onderhoud en herstellingen aan het goed gebeuren zoals voorgeschreven in het parkbeheersplan (in bijlage) dat is opgesteld op basis van de richtlijnen voor harmonisch groen- en parkbeheer. Dit beheersplan wordt in onderling overleg en op regelmatige tijdstippen besproken en zo nodig bijgesteld en/of aangepast. De gemeente verbindt er zich toe voor de nodige vergunningen en administratieve verplichtingen te zorgen.

Artikel 8: Veranderingswerken

Het is verboden het ter beschikking gesteld goed te veranderen zonder toestemming van beide partijen.

Artikel 9: Registratie

In hun onderlinge verhouding zijn partijen overeengekomen dat de gemeente zal instaan voor de tijdige registratie van deze overeenkomst, en voor de betaling van de registratiekosten. Alle eventuele intresten en boeten wegens laatijdige registratie van onderhavige overeenkomst zullen dan ook uitsluitend ten laste vallen van de gemeente.

Aldus in vier getekende exemplaren opgemaakt, waarvan één exemplaar bestemd is voor de gemeente en één voor de eigenaar die elk erkennen dit te hebben ontvangen. Het derde exemplaar wordt overgemaakt aan de registratie en het vierde zal, bekleed met de melding van de registratie, door de huurder aan de verhuurder worden terugbezorgd.

Te Moorslede, op

Namens Marienstede VZW,
W. Vanherreweghe
Voorzitter

J. Vandelanotte
Afgevaardigd beheerder

Namens de gemeente,
K. Vanger Stiechete
Gemeentesecretaris

W. Ghelkiers
Burgemeester

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

OPENBARE ZITTING VAN 07 SEPTEMBER 2017

Provincie
West-Vlaanderen

Aanwezig : Johan Paret, voorzitter
Ward Vergote, burgemeester;
Edouard Gillis, Pol Verhelle, Mia Wyffels, Geert Vanthuyne,
Marleen Uyttenhove, Bart De Koning, schepenen;
Rita Leenknecht, Sigrid Verhaeghe, Hendrik Bekaert,
Daisy Decoene, Thomas Manhout, Jürgen Deceuninck,
Sherley Beernaert, Noël Verbrugghe, Andries Sioen,
Nessim Ben Driss, Marnik Vanackere, Nicolas Verlinde,
Sofie Beernaert, Filip Ameel, raadsleden;

Gemeente
MOORSLEDE

Kristof Vander Stichele, gemeentesecretaris.

08. Overeenkomst tussen het gemeentebestuur Moorslede en de Vereniging Katholieke Werken der dekenij Menen/parochie Onze Lieve Vrouw Dadizele omtrent gebruik 'Chirobosje' en dreef Dadizele – goedkeuring.

De Raad,

Overwegende dat een renovatie van het 'Chirobosje' en de dreef Mariënstede noodzakelijk is gezien er vele zieke en kaprijpe bomen aanwezig zijn;

Overwegende dat het de bedoeling is om dit domein her in te richten en openbaar te maken en om also één geheel te vormen met domein Mariënstede;

Overwegende dat het 'Chirobosje' en de dreef eigendom zijn van de Dekenij Menen en er hier aldus een overeenkomst tot gebruik noodzakelijk is;

Gelet op de ontwerpplannen, zoals opgemaakt door Buro Bossaert;

Overwegende dat het de bedoeling is om het inrichtingsproject in te dienen voor de projectoproep 2017 : "Natuur in je Buurt" van de Vlaamse overheid;

Gelet op artikel 42 en 43 gemeentedecreet;

Gehoord het College;

BESLUIT : éénparig

Art. 1. - De overeenkomst tussen het gemeentebestuur Moorslede en de Vereniging Katholieke Werken der dekenij Menen/parochie Onze Lieve Vrouw Dadizele omtrent gebruik 'Chirobosje' en dreef Dadizele, zoals aangehecht, wordt goedgekeurd.

Aldus beslist in vergadering op datum zoals hierboven vermeld.

De Gemeentesecretaris,
get. K. Vander Stichele.

De Gemeentesecretaris,

De Voorzitter,
get. J. Paret.

De Voorzitter,

Overeenkomst gebruik 'Chirobosje' en dreef Dadizele

Tussen ondergetekenden:

Vereniging Katholieke Werken der dekenij Menen vzw Kerkomtrek 13, 8930 Menen, en de Parochie Onze Lieve Vrouw van Dadizele vertegenwoordigd door:

De EH Eddy Lagae, Deken Decanaat Menen, voorzitter.

EH André Monstrey, pastoor van de parochie OLVrouw van Dadizele, bestuurder.

hierna onveranderlijk "de erfpachter", op basis van erfpacht verleend door de vzw het Bisdom Brugge en lopende van 1.1.1986 tot 31.12.2045

EN:

De gemeente Moorslede, vertegenwoordigd door :

- de heer Johan Paret, Voorzitter gemeenteraad
- de heer Kristof Vander Stichele, Gemeentesecretaris

Hierna onveranderlijk "de gemeente".

Artikel 1. Beschrijving van het goed

Het zogenaamde "Chirobosje" en dreef deel uitmakend van kadastraal perceel A762K, de walgracht langs de Azalealaan gekend ten kadaster als perceelsnr A762L en het grasplein horend bij de chirohemen, gekend ten kadaster als deel van perceel 762G.

Artikel 2. Bestemming

Het "Chirobosje" en de dreef krijgen een openbaar karakter. Het "Chirobosje" krijgt de functie van speelzone, de dreef wordt toegankelijk gesteld voor wandelaars zoals voorzien in het toegankelijkheidsreglement en op het openstellingsplan voor het volledige parkgebied, "Ons Park" genoemd. De Chirobeweging mag verder gebruik maken van het Chirobosje.

Artikel 3. Plaatsbeschrijving

De erfpachter stelt voornoemde eigendom ter beschikking in de staat zoals het zich bevindt.

Artikel 4. De gebruiksvergoeding

De erfpachter stelt voornoemde eigendommen gratis ter beschikking.

Artikel 5. Duur

De overeenkomst neemt een aanvang op 01 oktober 2017 en heeft een looptijd van 27 jaar.

Artikel 6. Kosten en lasten

Alle belastingen, taksen en heffingen die betrekking hebben op het ter beschikking gestelde goed zijn ten laste van de gemeente Moorslede.

Artikel 7. Parkbeheerplan

Onderhoud, herstellingen en herinrichting van het goed kunnen enkel en alleen gebeuren op basis van het parkbeheerplan dat in 2016 volgens de principes van het harmonisch groen- en parkbeheer werd opgemaakt door het Buro Bossaert en waarvan alle partijen kennis hebben kunnen nemen. Dit beheerplan wordt in onderling overleg en op regelmatige tijdstippen besproken en zo nodig bijgestuurd en/of aangepast. De gemeente verbindt er zich toe voor de nodige vergunningen en administratieve verplichtingen te zorgen.

Artikel 8. Veranderingswerken

Het is verboden het ter beschikking gestelde goed te veranderen zonder toestemming van beide partijen.

Artikel 9. Kosten

De investeringskost voor de inrichting van het "Chirobosje" en de dreef wordt als volgt verdeeld :

- Voor de parochie OLV Onbevlekt Dadizele : 1/3 van het investeringssaldo van bovengenoemd inrichtingsproject met een maximum van €40.000
- Voor de gemeente Moorslede : 2/3 van het investeringssaldo van bovengenoemd inrichtingsproject

Het onderhoud en in stand houden van het "Chirobosje" en de dreef is, gedurende de looptijd van de overeenkomst, ten laste van de gemeente Moorslede.

Artikel 10. Registratie

In hun onderlinge verhouding zijn beide partijen overeengekomen dat de gemeente zal instaan voor de tijdige registratie van deze overeenkomst en voor de betaling van de registratiekosten. Alle eventuele interesten en boeten wegens laattijdige registratie van onderhavige overeenkomst zullen dan ook uitsluitend ten laste vallen van de gemeente.

Aldus in drie exemplaren opgemaakt waarvan één exemplaar bestemd is voor de gemeente en één exemplaar voor de erfpachter die elk erkennen dit te hebben ontvangen. Het derde exemplaar wordt overgemaakt aan de registratie.

Te Moorslede op 07 september 2017

Namens de erfpachter

Namens de gemeente

Kristof Vander Stichele
Gemeentesecretaris

Johan Paret
Voorzitter gemeenteraad

Bijlage 2

**Formulieren natuurbeheerplan type 2-4:
Standaardfiches en kwaliteitsbeoordeling**

Natuurbeheerplan type 2, 3 of 4 – deel 2: inventaris – standaardfiche bos

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

20 juni 2018

Eric Cosyns

I. Identificatiegegevens beheereenheid

- 1 naam natuurbeheerplan of terrein Ons Park oppervlakte 1,93ha
 beheereenheid Bos - Marienstede (M3) Opmerkingen

II. Actueel vegetatietype

2 Vul het nu voorkomend vegetatietype in

(1) Indien slechts één vegetatietype voorkomt: vul alleen eenheid 1 in, indien meer vegetatietypen: vul eerst het vegetatietype in met de grootste bedekking, en daarna de opeenvolgende vegetatietypen in volgorde van dalende bedekking.

(2) Indien N2000-habitat (Europees te beschermen habitat) of RBB (regionaal belangrijk biotoop): vul ook de overeenkomstige fiche voor de kwaliteitsbeoordeling in.

Eenheid (1)	Code Biologische waarderingskaart	Overeenkomstig N2000-habitat of RBB (2)	Bedekking (%)
eenheid 1	<u>Qa</u>	<u>9160</u>	<u>80</u>
eenheid 2	<u>Qs</u>	<u>9120</u>	<u>20</u>
eenheid 3			
eenheid 4			

III. Standplaats

- 3 reliëf: vlak, natuurlijk vlak, door menselijke ingreep zachte helling (<8%) Steile helling (>8%)
 anders. Specifieer: Bos ligt gedeeltelijk op gronden die zijn opgehoogd bij het uitgraven van de parkvijver en de aanleg van het park (c. 1840-50)
- micro-reliëf: geen microreliëf aanwezig microreliëf door bulten & slenken microreliëf door laantjes, greppels en/of sloten
 anders. Specifieer:
- waterhuishouding: (tijdelijk) overstromend nat vochtig droog
- kwelindicator: geen In waterafvoer & depressies Verspreid in het perceel
- type kwelindicator: kwelindicerende plantensoorten andere
- opmerkingen:

IV. Beschrijving van de vegetatie

4 Beschrijf de vegetatiestructuur.

Schat de bedekking van elke voorkomende categorie in percentage (per klasse van 10%) ten opzichte van de volledige beheereenheid.

	30% naakte bodem	0-10% moslaag
50-60% kruidlaag, inclusief jonge bomen en struiken (hoogte <2m). Vul vraag 5-7 in.	20-30% struiklaag inclusief bomen (hoogte > 2m en diameter <14cm). Vul vraag 8 in.	90% boomlaag (diameter >14cm). Vul vraag 9-13 in.

5 Beoordeel de samenstelling van de kruidlaag.

dominantie van hoge grassen en/of schijngrassen, kruiden en/of dwergstruiken. Vul vraag 6 in.

jonge bomen en struiken < 2m. Vul vraag 7 in.

6 Noteer de aspectbepalende soorten in de kruidlaag voor zover ze niet vermeld worden in de fiche 'kwaliteitsbeoordeling' voor het hier voorkomende Europees te beschermen habitat of RBB.

7 Beoordeel de samenstelling van de aspectbepalende soorten jonge bomen en struiken in de kruidlaag (hoogte <2m).

Geef het aandeel van de struik- en boomsoorten op basis van % bedekking

soort:	Bosanemoon	Veelbloemige salomonszegel	Gele dovenetel	Schaduwgras
%:	50	5	1	5

opmerkingen:

8 Beoordeel de samenstelling van de aspectbepalende soorten in de struiklaag inclusief bomen (hoogte > 2m en diameter < 14cm).

Geef het aandeel van de struik- en boomsoorten op basis van % bedekking

soort:	Gewone vlier	Europese vogelkers	Eenstijlige meidoorn	Hazelaar
%:	10	30	5	5

opmerkingen:

9 Wat is de mengingsvorm van de boomlaag?

stamsgewijs groepsgewijs homogeen

10 Enkel voor homogene bosbestanden: Is het omslagpunt bereikt?

Schat hiervoor de verhouding van de takvrije stam ten opzichte van de totaal te verwachten boomhoogte.

takvrije stam < 1/4 takvrije stam tussen 1/4 en 2/5 takvrije stam > 2/5

11 Wat is de bestandsdichtheid?

Bepaal hiervoor het bestandsgrondvlak G (m²/ha).

weinig dicht G<20 gemiddeld dicht 20<G<30 dicht 30<G<40 zeer dicht G>40

12 Beoordeel de samenstelling en de kwaliteit van de boomlaag.

Geef het aandeel van de boomsoorten op basis van % bedekking

soort:	Zomereik	Beuk	Paardenkastanje	Tamme kastanje	Valse acacia
%:	35	45	10	5	3
gemiddelde diameter (cm):	57	64	65	72	58
stamkwaliteit:					

opmerkingen (vitaliteit, gebreken, toekomstwaarde):

13 Bepaal het aandeel dood hout en het aantal dikke dode bomen

Schat het aandeel (liggend en staand) dood hout. De 4% -grens komt overeen met 1 op 25 bomen van gemiddelde diameter.

aandeel dood hout: ☹ < 4% ☹ 4-10% ☹☹ ≥ 10%

aantal dikke dode bomen (diameter>40cm, liggend en staand, per ha): ☹ 0 ☹ 1-2 ☹☹ ≥ 3

14 Zijn er infrastructuurelementen aanwezig?

Bijvoorbeeld: schuilhut, observatiehut, slagboom, omheining, waterput, fontein, ornament, standbeeld, speeltuin, kunstmatige grot, brug, zitbank, bloembak, ondergrondse pijpleiding, hoogspanningsleiding, pyloon, enz.

nee ja

omschrijf:

V. Actueel beheer

15 Kruis aan welke vorm van beheer er tot nu toe gebeurde?

- beheer waterpeil en afvoerdynamiek
- baggeren en slibruimen
- kruidruimen
- verwijderen boomopslag
- plagbeheer/chopperen
- beheerbranden
- maaibeheer
- begrazing
- akkerbeheer
- geen beheer/permanent nulbeheer
- beheer van houtige vegetatie. *indien bos ga naar vraag 24*
- groen- en parkbeheer
- niet gekend

indien gewenst, vul aan met een meer gedetailleerde omschrijving van het beheer:

16 Werd er tot nu toe bemest?

nee ja niet gekend Indien gekend, omschrijf aard en hoeveelheid:

17 Werden er tot nu toe bestrijdingsmiddelen gebruikt?

nee ja niet gekend indien gekend: bestreden soorten:

18 Bos: Wat is de huidige beheervorm?

- hakhout. *Ga naar vraag 18.*
- middelhout. *Ga naar vraag 18.*
- hooghout.
- niet gekend.
- nulbeheer (geen houtoogst).

19 Omschrijf het hakhoutbeheer:

soorten hakhout: soorten overstaanders:

- aantal overstaanders per ha: 0. >10/ha.
- 10-50/ha. > 50/ha

VI. Kleine landschapselementen (KLE) en/of bijzondere natuurelementen

20 Kruis de in de beheereenheid aanwezige kleine landschapselementen en/of bijzondere natuurelementen aan

Indien de KLE in een aparte beheereenheid opgenomen wordt, vul dan een aparte standaardfiche voor die KLE's in.

☐ poel, vijver of ven	☐ beek, sloot	☐ bron- of kwelzone	
☐ dreef of bomenrij	☐ holle weg	☐ knotbomen	☐ oude of dode boom op stam met nestholten of nestboom
☐ haag	☐ houtkant	☐ hoogstamboomgaard	☐ alleenstaande bomen
☐ graft	☐ perceelsrandbegroeiing of berm	☐ struweel	☐ bosje/verbossing

21 Vul aan met meer specifieke gegevens voor de aangekruiste KLE's.

Mogelijke informatie kan zijn: soorten, oppervlakte of lengte of aantal, info over het beheer,...

VII. Bijzondere dier- of plantensoorten

22 Beschrijf hieronder de bijzondere dier- en plantensoorten, voor zover ze niet vermeld worden in de fiche 'kwaliteitsbeoordeling' voor het hier voorkomende Europees te beschermen habitat of RBB.

Bosuil, grootoorvleermuis, watervleermuis, sperwer, boomklever

VIII. Invasieve exoten

23 Zijn er invasieve exoten aanwezig?

Som de soorten op en schat de bedekking, voor zover dit niet opgenomen is in de fiche voor de kwaliteitsbeoordeling.

soorten: geen

bedekking (%):

IX. Cultuurhistorische elementen

24 Omschrijf de aanwezige cultuurhistorische elementen.

specifieke variëteit bv. rode beuk, paardenkastanje, moerascypres

X. Gekende milieuproblemen

25 Noteer de op het terrein duidelijk waarneembare knelpunten inzake milieu.

Lokaal wortelerosie en beschadiging door betreding van taluds, door gebruikte wegverharding (toegangsweg tot kasteel)

Natuurbeheerplan type 2, 3 of 4 – deel 2: inventaris – standaardfiche bos

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

20 juni 2018

Eric Cosyns

I. Identificatiegegevens beheereenheid

- 1 naam natuurbeheerplan of terrein Ons Park oppervlakte 0,79ha
 beheereenheid Bos - Chirobos (C1) Opmerkingen

II. Actueel vegetatietype

2 Vul het nu voorkomend vegetatietype in

(1) Indien slechts één vegetatietype voorkomt: vul alleen eenheid 1 in, indien meer vegetatietypen: vul eerst het vegetatietype in met de grootste bedekking, en daarna de opeenvolgende vegetatietypen in volgorde van dalende bedekking.

(2) Indien N2000-habitat (Europees te beschermen habitat) of RBB (regionaal belangrijk biotoop): vul ook de overeenkomstige fiche voor de kwaliteitsbeoordeling in.

Eenheid (1)	Code Biologische waarderingskaart	Overeenkomstig N2000-habitat of RBB (2)	Bedekking (%)
eenheid 1	<u>va</u>	<u>91E0</u>	<u>100</u>
eenheid 2			
eenheid 3			
eenheid 4			

III. Standplaats

- 3
- reliëf: vlak, natuurlijk vlak, door menselijke ingreep zachte helling (<8%) Steile helling (>8%)
- anders. Specifieer: Bos ligt op gronden die tot 2de helft 19de E als bouwland in gebruik was
- micro-reliëf: geen microreliëf aanwezig microreliëf door bulten & slenken microreliëf door laantjes, greppels en/of sloten
- anders. Specifieer: geen
- waterhuishouding: (tijdelijk) overstromend nat vochtig droog
- kwelindicator:: geen In waterafvoer & depressies Verspreid in het perceel
- type kwelindicator: kwelindicerende plantensoorten andere
- opmerkingen:

IV. Beschrijving van de vegetatie

4 Beschrijf de vegetatiestructuur.

Schat de bedekking van elke voorkomende categorie in percentage (per klasse van 10%) ten opzichte van de volledige beheereenheid.

	50% naakte bodem	5% moslaag
50-60%	30%	90%
kruidlaag, inclusief jonge bomen en struiken (hoogte <2m). Vul vraag 5-7 in.	struiklaag inclusief bomen (hoogte > 2m en diameter <14cm). Vul vraag 8 in.	boomlaag (diameter >14cm). Vul vraag 9-13 in.

5 Beoordeel de samenstelling van de kruidlaag.

dominantie van hoge grassen en/of schijngrassen, kruiden en/of dwergstruiken. *Vul vraag 6 in.*

jonge bomen en struiken < 2m. *Vul vraag 7 in.*

6 Noteer de aspectbepalende soorten in de kruidlaag voor zover ze niet vermeld worden in de fiche 'kwaliteitsbeoordeling' voor het hier voorkomende Europees te beschermen habitat of RBB.

grote brandnetel, robertskruid, geel nagelkruid, hondsdrif

7 Beoordeel de samenstelling van de aspectbepalende soorten jonge bomen en struiken in de kruidlaag (hoogte <2m).

Geef het aandeel van de struik- en boomsoorten op basis van % bedekking

soort: _____

%. _____

opmerkingen: geen

8 Beoordeel de samenstelling van de aspectbepalende soorten in de struiklaag inclusief bomen (hoogte > 2m en diameter < 14cm).

Geef het aandeel van de struik- en boomsoorten op basis van % bedekking

soort: Tweestijlige meidoorn Europese vogelkers Sleedoorn

%. 5 20 10

opmerkingen: _____

9 Wat is de mengingsvorm van de boomlaag?

stamsgewijs

groepsgewijs

homogeen

10 Enkel voor homogene bosbestanden: Is het omslagpunt bereikt?

Schat hiervoor de verhouding van de takvrije stam ten opzichte van de totaal te verwachten boomhoogte.

takvrije stam < 1/4

takvrije stam tussen 1/4 en 2/5

takvrije stam > 2/5

11 Wat is de bestandsdichtheid?

Bepaal hiervoor het bestandsgrondvlak G (m²/ha).

weinig dicht G<20

gemiddeld dicht 20<G<30

dicht 30<G<40

zeer dicht G>40

12 Beoordeel de samenstelling en de kwaliteit van de boomlaag.

Geef het aandeel van de boomsoorten op basis van % bedekking

soort: Canadapopulier

%. 95

gemiddelde diameter (cm): 50

stamkwaliteit: _____

opmerkingen (vitaliteit, gebreken, toekomstwaarde): _____

13 Bepaal het aandeel dood hout en het aantal dikke dode bomen

Schat het aandeel (liggend en staand) dood hout. De 4% -grens komt overeen met 1 op 25 bomen van gemiddelde diameter.

aandeel dood hout: ☹ < 4% ☺ 4-10% ☺☺ ≥ 10%

aantal dikke dode bomen ☹ 0 ☺ 1-2 ☺☺ ≥ 3
(diameter>40cm, liggend en staand, per ha):

14 Zijn er infrastructuurelementen aanwezig?

Bijvoorbeeld: schuilhut, observatiehut, slagboom, omheining, waterput, fontein, ornament, standbeeld, speeltuin, kunstmatige grot, brug, zitbank, bloembak, ondergrondse pijpleiding, hoogspanningsleiding, pyloon, enz.

nee ja

omschrijf:

V. Actueel beheer

15 Kruis aan welke vorm van beheer er tot nu toe gebeurde?

- beheer waterpeil en afvoerdynamiek
- baggeren en slibruimen
- kruidruimen
- verwijderen boomopslag
- plagbeheer/chopperen
- beheerbranden
- maaibeheer
- begrazing
- akkerbeheer
- geen beheer/permanent nulbeheer
- beheer van houtige vegetatie.
indien bos ga naar vraag 24
- groen- en parkbeheer
- niet gekend

indien gewenst, vul aan met een meer gedetailleerde omschrijving van het beheer:

GEEN

16 Werd er tot nu toe bemest?

nee ja niet gekend Indien gekend, omschrijf aard en hoeveelheid:

17 Werden er tot nu toe bestrijdingsmiddelen gebruikt?

nee ja niet gekend indien gekend: bestreden soorten:

18 Bos: Wat is de huidige beheervorm?

- hakhout. Ga naar vraag 18.
- middelhout. Ga naar vraag 18.
- hooghout.
- niet gekend.
- nulbeheer (geen houtoogst).

19 Omschrijf het hakhoutbeheer:

soorten hakhout: soorten overstaanders:

- aantal overstaanders per ha: 0. >10/ha.
- 10-50/ha. > 50/ha

VI. Kleine landschapselementen (KLE) en/of bijzondere natuurelementen

20 Kruis de in de beheereenheid aanwezige kleine landschapselementen en/of bijzondere natuurelementen aan

Indien de KLE in een aparte beheereenheid opgenomen wordt, vul dan een aparte standaardfiche voor die KLE's in.

☐ poel, vijver of ven	☐ beek, sloot	☐ bron- of kwelzone	
☐ dreef of bomenrij	☐ holle weg	☐ knotbomen	☐ oude of dode boom op stam met nestholten of nestboom
☐ haag	☐ houtkant	☐ hoogstamboomgaard	☐ alleenstaande bomen
☐ graft	☐ perceelsrandbegroeiing of berm	☐ struweel	☐ bosje/verbossing

21 Vul aan met meer specifieke gegevens voor de aangekruiste KLE's.

Mogelijke informatie kan zijn: soorten, oppervlakte of lengte of aantal, info over het beheer,...

VII. Bijzondere dier- of plantensoorten

22 Beschrijf hieronder de bijzondere dier- en plantensoorten, voor zover ze niet vermeld worden in de fiche 'kwaliteitsbeoordeling' voor het hier voorkomende Europees te beschermen habitat of RBB.

Watervleermuis

VIII. Invasieve exoten

23 Zijn er invasieve exoten aanwezig?

Som de soorten op en schat de bedekking, voor zover dit niet opgenomen is in de fiche voor de kwaliteitsbeoordeling.

soorten: geen

bedekking (%):

IX. Cultuurhistorische elementen

24 Omschrijf de aanwezige cultuurhistorische elementen.

Geen

X. Gekende milieuproblemen

25 Noteer de op het terrein duidelijk waarneembare knelpunten inzake milieu.

Geen

Natuurbeheerplan: fiches voor kwaliteitsbeoordeling van bossen

Europees te beschermen habitat 91XX	1
Europees te beschermen habitat 9110 beukenbossen van het type Luzulo-Fagetum	2
Europees te beschermen habitat 9120: Atlantische zuurminnende beukenbossen met Hulst en soms ook Taxus in de ondergroei.....	3
Europees te beschermen habitat 9130: beukenbossen van het type Asperulo-Fagetum	4
Europees te beschermen habitat 9150: Midden-Europese kalkminnende beukenbossen behorend tot het Cephalanthero-Fagion.....	5
Europees te beschermen habitat 9160: sub-Atlantische en Midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het Carpinion-betuli	6
Europees te beschermen habitat 9190: oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur	7
Europees te beschermen habitat 91E0, subtype: goudveil-essenbos (91E0_vc).....	8
Europees te beschermen habitat 91E0, subtype ruigte-elzenbos (91E0_vn).....	9
Europees te beschermen habitat 91E0, subtype mesotroof broekbos op minder voedselrijke standplaatsen(91E0_vm)	10
Europees te beschermen habitat 91E0, subtype oligotroof broekbos, inclusief elzen-berkenbroekbos en berkenbroekbos (91E0_vo)	11
Europees te beschermen habitat 91E0, subtype beekbegeleidend vogelkers-essenbos en essen-iepenbos (91E0_va).....	12
Europees te beschermen habitat 91E0, subtype wilgenvloedbos (91E0_sf)	13
Europees te beschermen habitat 91F0: Gemengde oeverformaties met Quercus robur, Ulmus laevis en Ulmus minor, Fraxinus excelsior of Fraxinus angustifolia, langs grote rivieren	14

Natuurbeheerplan: fiche kwaliteitsbeoordeling bossen – Europees te beschermen habitat 9120: Atlantische zuurminnende beukenbossen met Hulst en soms ook Taxus in de ondergroei

ANB-00-ijmdd

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

20 juni 2018

Eric Cosyns

1. Identificatiegegevens beheereenheid

naam natuurbeheerplan of terrein **Ons Park**

nr beheereenheid **Domein Mariënstede M3**

2. Kenmerkende soorten voor kwaliteitsbepaling

sleutelsoorten in de kruidlaag	☒ Adelaarsvaren, ☒ Bosanemoon, ☐ Bosgierstgras, ☐ Dalkruid, ☐ Dubbelloof, ☒ Gewone salomonszegel, ☐ Grote veldbies, ☐ Lelietje-van-dalen, ☐ Pilzegge, ☐ Ruige veldbies, ☒ Valse salie, ☐ Wilde kamperfoelie, ☐ Witte klaverzuring	relatieve bedekking (*): ☐ ☹ <30% ☐ ☺ ≥30% aantal soorten: ☐ ☹ <7 ☐ ☺ ≥7 (*) % sleutelsoorten binnen totale bedekking van de kruidlaag
sleutelsoorten in de struik- en boomlaag	☒ Beuk, ☒ Gewone esdoorn, ☐ Haagbeuk, ☐ Hazelaar, ☐ Hulst, ☐ Ruwe berk, ☐ Spokehout, ☒ Wilde lijsterbes, ☐ Wintereik, ☐ Wintereik x Zomereik, ☒ Zomereik	aandeel van de sleutelsoorten in het grondvlak: ☐ ☹ <70% ☒ ☺ ≥70% ☐ ☺☺ ≥90% EN meerdere soorten ≥10%

3. Structuurkenmerken

natuurlijke mozaïekstructuur	grootte & invulling van vlekken met verschillende groeiklassen	☒ ☹ gelijkjarig (homogene leeftijdsopbouw in vlekken van 1 ha of groter) ☐ ☺ mozaïekstructuur met grootte-orde van 0.3-1 ha ☐ ☺☺ ingrepen op kleine schaal (< 0.3 ha) ☐ ☺☺ ongelijkjarig en gemengd (verschillende groeiklassen stamsgewijs door elkaar gemengd)
fenologie: groeiklassen	☐ 1. open plek (diameter minstens 1 x dominante boomhoogte) ☐ 2. zaailingen (vroeg stadium van natuurlijke bebossing met habitattypische pionierhoutsoorten, gem. hoogte <2m) ☐ 3. staken (gem. hoogte >2m en omtrek C _{1.5} < 20 cm) ☐ 4. jong hout (gem. hoogte >2m en omtrek C _{1.5} 20-60 cm) ☒ 5. middelmatig dik hout (omtrek C _{1.5} 60-120 cm) ☒ 6. dik hout (omtrek C _{1.5} 120-240 cm) ☐ 7. zeer dik hout (omtrek C _{1.5} > 240 cm)	☐ ☺ klasse 7 aanwezig OF ≥3 groeiklassen aanwezig ☐ ☺☺ klasse 7 aanwezig EN ≥4 groeiklassen aanwezig

4. Verstoringsindicatoren

verruiging	Gewone braam, Brede stekelvaren, Gewone vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf, IJle zegge, Kleefkruid, Pitrus, Waterpeper en Witbol samen	☐ ☺☺ ≤30% ☐ ☺ 30-50% ☐ ☹ >50%
	Gewone braam	☒ ☺☺ ≤30% ☐ ☺ 30-50% ☐ ☹ >50%
	Brede stekelvaren en witbol samen	☐ ☺ ≤10% ☐ ☹ >10%
	Waterpeper, pitrus en ijle zegge samen	☐ ☺ ≤10% ☐ ☹ >10%
	Vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf en kleefkruid samen	☐ ☺ ≤10% ☐ ☹ >10%
Invasieve exoten in de kruidlaag	Vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf, Kleefkruid, Waterpeper, pitrus en ijle zegge, elk apart	☐ ☺☺ ≤ 1% ☐ anders
	Reuzenbereklauw, Duizendknoop (Japanse, Sachalinese en Boheemse), Rimpelroos, Bonte gele dovenetel, Schijnaardbei, Spirea (Douglaspluim-, Bastaard-)	☒ ☺☺ 0% ☐ ☺ ≤1% ☐ ☹ >1%
Invasieve en bodemdegraderen-de soorten in de boom- en struiklaag	Hemelboom, Vlinderstruik, Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers, Robinia, Rododendron (G), uitheems naaldhout	☒ ☺☺ ≤1% ☐ ☺ 1-10% ☐ ☹ >10%

Natuurbeheerplan: fiche kwaliteitsbeoordeling bossen – Europees te beschermen habitat 9160: sub-Atlantische en Midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het Carpinion-betuli

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

20 juni 2018

Eric Cosyns

1. Identificatiegegevens beheereenheid

naam natuurbeheerplan of terrein Ons Park

nr beheereenheid Domein Mariënstede M3

2. Kenmerkende soorten voor kwaliteitsbepaling

 sleutelsoorten in de kruidlaag	☐ Aardbeiganzerik, ☒ Bosanemoon, ☐ Bosbingelkruid, ☐ Bosereprijs, ☐ Bosgierstgras, ☒ Boszegge, ☐ Daslook, ☒ Donkersporig/bleeksporig bosviooltje, ☐ Eenbes, ☐ Eenbloemig parelgras, ☒ Gele dovenetel, ☒ Gevlekte aronskelk, ☒ Gewone salomonszegel, ☒ Grote muur, ☐ Gulden boterbloem, ☐ Heelkruid, ☐ Kleine maagdenpalm, ☒ Lelietje-van-dalen, ☐ Mannetjesvaren, ☐ Ruige veldbies, ☒ Schaduwgras, ☐ Slanke sleutelbloem, ☐ Smalle stekelvaren, ☐ Witte klaverzuring	relatieve bedekking (*): ☐ ☹️ <30% ☒ 😊 ≥30% aantal soorten: ☐ ☹️ <7 ☒ 😊 ≥7 (*) % sleutelsoorten binnen totale bedekking van de kruidlaag
 sleutelsoorten in de struik- en boomlaag	☐ Aalbes, ☒ Beuk, ☐ Es, ☒ Gewone esdoorn, ☐ Haagbeuk, ☒ Hazelaar, ☒ Olm, ☐ Spaanse aak, ☐ Wilde kardinaalsmuts, ☐ Wilde lijsterbes, ☐ Wintereik, ☐ Wintereik x Zomereik, ☐ Winterlinde, ☒ Zoete kers, ☒ Zomereik	aandeel van de sleutelsoorten in het grondvlak: ☐ ☹️ <70% ☐ 😊 70 - 90% ☒ 😊😊 ≥90%

3. Structuurkenmerken

 natuurlijke mozaïekstructuur	grootte & invulling van vlekken met verschillende groeiklassen	☒ ☹️ gelijkjarig (homogene leeftijdsopbouw in vlekken van 1 ha of groter) ☒ 😊 mozaïekstructuur met grootte-orde van 0.3-1 ha ☐ 😊😊 ingrepen op kleine schaal (< 0.3 ha) ☐ 😊😊 ongelijkjarig en gemengd (verschillende groeiklassen stamsgewijs door elkaar gemengd)
 fenologie: groeiklassen	☐ 1. open plek (diameter minstens 1 x dominante boomhoogte) ☐ 2. zaailingen (vroeg stadium van natuurlijke bebossing met habitattypische pionierhoutsoorten, gem. hoogte <2m) ☐ 3. staken (gem. hoogte >2m en omtrek C _{1.5} < 20 cm) ☒ 4. jong hout (gem. hoogte >2m en omtrek C _{1.5} 20-60 cm) ☒ 5. middelmatig dik hout (omtrek C _{1.5} 60-120 cm) ☒ 6. dik hout (omtrek C _{1.5} 120-240 cm) ☐ 7. zeer dik hout (omtrek C _{1.5} > 240 cm)	☐ 😊 klasse 7 aanwezig OF ≥3 groeiklassen aanwezig ☐ 😊😊 klasse 7 aanwezig EN ≥4 groeiklassen aanwezig

4. Verstoringsindicatoren

verruiging	Gewone braam, Brede stekelvaren, Gewone vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf, Ijle zegge, Kleefkruid, Pitrus, Waterpeper, Witbol	☒ 😊😊 ≤30% ☐ 😊 30-50% ☐ ☹️ >50%
	Gewone braam	☒ 😊😊 ≤30% ☐ 😊 30-50% ☐ ☹️ >50%
	Brede stekelvaren en witbol samen	☒ 😊 ≤10% ☐ ☹️ >10%
	Waterpeper, pitrus en ijle zegge samen	☒ 😊 ≤10% ☐ ☹️ >10%
	Vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf en kleefkruid samen	☒ 😊 ≤10% ☐ ☹️ >10%
 Invasieve exoten in de kruidlaag	Reuzenbereklauw, Duizendknoop (Japanse, Sachalinse en Boheemse), Rimpelroos, Bonte gele dovenetel, Schijnaardbei, Spirea (Douglaspluim-, Bastaard-)	☐ 😊😊 0% ☒ 😊 ≤1% ☐ ☹️ >1%
 Invasieve en bodemdegraderen de soorten in de boom- en struiklaag	Hemelboom, Vlinderstruik, Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers, Robinia, Rododendron (G), uitheems naaldhout	☐ 😊😊 ≤1% ☒ 😊 1-10% ☐ ☹️ >10%

Natuurbeheerplan: fiche kwaliteitsbeoordeling bossen – Europees te beschermen habitat 91E0, subtype beekbegeleidend vogelkers-essenbos en essen-iepenbos (91E0_va)

ANB-00-jjmmdd

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

20 juni 2018

Eric Cosyns

1. Identificatiegegevens beheereenheid

naam natuurbeheerplan of terrein Ons Park

nr beheereenheid Chirobosje C1

2. Kenmerkende soorten voor kwaliteitsbepaling

sleutelsoorten in de kruidlaag	☐ Bloedzuring, ☒ Bosanemoon, ☐ Boswederik, ☐ Daslook, ☐ Dotterbloem, ☐ Eenbes, ☐ Gele dovenetel, ☒ Gevlekte aronskelk, ☐ Groot springzaad, ☐ Gulden boterbloem, ☐ Moerasstreepezaad, ☐ Muskuskruid, ☐ Pinksterbloem, ☐ Reuzenzwenkgras, ☒ Ruwe smele, ☐ Slanke sleutelbloem	relatieve bedekking (*): ☒ ☹️ <30% ☐ ☺️ ≥30% aantal soorten: ☒ ☹️ <7 ☐ ☺️ ≥7 (*) % sleutelsoorten binnen totale bedekking van de kruidlaag
sleutelsoorten in de struik- en boomlaag	☒ Aalbes, ☒ Eenstijlige meidoorn, ☐ Es, ☐ Gelderse roos, ☒ Gewone esdoorn, ☐ Hazelaar, ☒ Olm, ☐ Rode kornoelje, ☒ Vogelkers, ☐ Zwarte bes, ☐ Zwarte els	aandeel van de sleutelsoorten in het grondvlak: ☒ ☹️ <70% ☐ ☺️ 70-90% ☐ ☺️☺️ ≥90% en meerdere soorten ≥ 1

3. Structuurkenmerken

natuurlijke mozaïekstructuur	grootte & invulling van vlekken met verschillende groeiklassen	☐ ☹️ gelijkjarig (homogene leeftijdsopbouw in vlekken van 1 ha of groter) ☒ ☺️ mozaïekstructuur met grootte-orde van 0.3-1 ha ☐ ☺️☺️ ongelijkjarig en gemengd (verschillende groeiklassen stamsgewijs door elkaar gemengd)
fenologie: groeiklassen	☐ 1. open plek (diameter minstens 1 x dominante boomhoogte) ☐ 2. zaailingen (vroeg stadium van natuurlijke bebossing met habitattypische pionierhoutsoorten, gem. hoogte <2m) ☐ 3. staken (gem. hoogte >2m en omtrek C _{1.5} < 20 cm) ☒ 4. jong hout (gem. hoogte >2m en omtrek C _{1.5} 20-60 cm) ☐ 5. middelmatig dik hout (omtrek C _{1.5} 60-120 cm) ☒ 6. dik hout (omtrek C _{1.5} 120-240 cm) ☐ 7. zeer dik hout (omtrek C _{1.5} > 240 cm)	☐ ☺️ klasse 7 aanwezig OF ≥3 groeiklassen aanwezig ☐ ☺️☺️ klasse 7 aanwezig EN ≥4 groeiklassen aanwezig

4. Verstoringsindicatoren

verruiging	Gewone braam, Vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf, Kleefkruid, Pitrus, Waterpeper	☒ ☺️ ≤30% ☐ ☹️ >30%
	Gewone braam	☒ ☺️ ≤10% ☐ ☹️ >10%
	Vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf en Kleefkruid samen	☐ ☺️ ≤30% ☐ ☹️ >30%
	Gewone braam, Vlier, Grote brandnetel, Hondsdraf en Kleefkruid samen	☒ ☺️☺️ ≤10% ☐ anders
	Waterpeper en Pitrus	samen: ☒ ☺️ ≤10% ☐ ☹️ > 10% elk apart: ☒ ☺️☺️ ≤ 1% ☐ anders
Invasieve exoten in de kruidlaag	Reuzenbereklaauw, Duizendknoop (Japanse, Boheemse, Sachalinse), Rimpelroos, Bonte gele dovenetel, Schijnaardbei, Spirea (Douglas-, Bastaard), Balsemien (Reuzen-, Oranje- en Tweekleurige), Gele maskerbloem	☒ ☺️☺️ 0% ☐ ☺️ ≤1% ☐ ☹️ >1%
Invasieve en bodemdegradersen de soorten in de boom- en struiklaag	Hemelboom, Vlinderstruik, Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers, Robinia, Rododendron (G), uitheems naaldhout	☒ ☺️☺️ ≤1% ☐ ☺️ 1-10% ☐ ☹️ >10%

Natuurbeheerplan type 2, 3 of 4 – deel 2: inventaris – standaardfiche grasland

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

2018 juni 05

Eric Cosyns

I. Identificatiegegevens beheereenheid

- 1 naam natuurbeheerplan of terrein Ons Park oppervlakte 1,2ha
 beheereenheid Parkweide: M2 Opmerkingen

II. Actueel vegetatietype

2 Vul het nu voorkomend vegetatietype in

(1) Indien slechts één vegetatietype voorkomt: vul alleen eenheid 1 in, indien meer vegetatietypen: vul eerst het vegetatietype in met de grootste bedekking, en daarna de opeenvolgende vegetatietypen in volgorde van dalende bedekking.

(2) Indien N2000-habitat (Europees te beschermen habitat) of RBB (regionaal belangrijk biotoop): vul ook de overeenkomstige fiche voor de kwaliteitsbeoordeling in.

Eenheid (1)	Code Biologische waarderingskaart	Overeenkomstig N2000-habitat of RBB (2)	Bedekking (%)
eenheid 1	hp		100
eenheid 2			
eenheid 3			
eenheid 4			

III. Standplaats

- 3
- reliëf: vlak, natuurlijk * vlak, door menselijke ingreep zachte helling (<8%) Steile helling (>8%)
 anders. Specifieer:
- micro-reliëf: geen microreliëf aanwezig microreliëf door bulten & slenken microreliëf door laantjes, greppels en/of sloten
 * anders. Specifieer: Enigszins concaaf als gevolg van parkaanleg (verzonken zichtas)
- waterhuishouding: (tijdelijk) overstromend nat * vochtig droog
- kwelindicator: * geen In waterafvoer & depressies Verspreid in het perceel
- type kwelindicator: kwelindicerende plantensoorten andere
- opmerkingen:

IV. Beschrijving van de vegetatie

4 Geef hieronder een inschatting van het aanwezige graslandtype.

Deze inschatting kan het best in mei-juni gebeuren, voor de (eerste) maaibeurt. Indien noodzakelijk, kan deze inschatting gebeuren op basis van de BWK-code

☐ Fase 0: raaigrasweide
(BWK Hx)	* Fase 1: grassen-mix
(BWK Hp of Hp*)	☐ Fase 2: dominant stadium
(BWK Hp of Hp*, Hu°, Hr)
☐ Fase 3: graskruidenmix
(BWK Hp* en initiële fases van Hc, Hj, Hf, Ha, Hu, Hpr*. Deze initiële of verarmde fasen krijgen vaak een ° toegevoegd (Hc°, Hf°, Hu°...).	☐ Fase 4: bloemrijk grasland
(BWK Hp*, Hpr*, Hc, Hj*, Hf, Ha, Hd, Hu. Extra mooi ontwikkelde vertegenwoordigers krijgen vaak een *: Hu*, Hp*, Ha*, ...)	☐ Fase 5: schraalland
(BWK Hc, Hj + Ms, Hm, Ha, Hn, Hk, Hd)

5 Zijn er infrastructuurelementen aanwezig?

Bijvoorbeeld: schuilhut, observatiehut, slagboom, omheining, waterput, fontein, ornament, standbeeld, speeltuin, kunstmatige grot, brug, zitbank, bloembak, ondergrondse pijpleiding, hoogspanningsleiding, pyloon, enz.

- nee * ja

omschrijf: schuilhok voor schapen en paard

.....

V. Actueel beheer

6 Kruis aan welke vorm van beheer er tot nu toe gebeurd?

☐ beheer waterpeil en afvoerdynamiek	☐ baggeren en slibruimen	☐ kruidruimen
☐ verwijderen boomopslag	☐ plagbeheer/chopperen	☐ beheerbranden
☐ maaibeheer	* begrazing	☐ akkerbeheer
☐ geen beheer/permanent nulbeheer	☐ beheer van houtige vegetatie	☐ groen- en parkbeheer
☐ niet gekend		

indien gewenst, vul aan met een Soms werd het grasland gemaaid. Mogelijk zijn er ook meststoffen en pesticiden meer gedetailleerde omschrijving gebruikt van het beheer:

.....

7 Werd er tot nu toe bemest?

- nee ja * niet gekend Indien gekend, omschrijf aard en hoeveelheid:
-

8 Werden er tot nu toe bestrijdingsmiddelen gebruikt?

- nee ja * niet gekend indien gekend: bestreden soorten
-

VI. Kleine landschapselementen (KLE) en/of bijzondere natuurelementen

9 Kruis de in de beheereenheid aanwezige kleine landschapselementen en/of bijzondere natuurelementen aan

Indien de KLE in een aparte beheereenheid opgenomen wordt, vul dan een aparte standaardfiche voor die KLE's in.

☐ poel, vijver of ven	* beek, sloot	☐ bron- of kwelzone	
☐ dreef of bomenrij	☐ holle weg	☐ knotbomen	☐ oude of dode boom op stam met nestholten of nestboom
☐ haag	☐ houtkant	☐ hoogstamboomgaard	☐ alleenstaande bomen
☐ graft	☐ perceelsrandbegroeiing of berm	☐ struweel	☐ bosje/verbossing

10 Vul aan met meer specifieke gegevens voor de aangekruiste KLE's.

Mogelijke informatie kan zijn: soorten, oppervlakte of lengte of aantal, info over het beheer,...

Het betreft een rond 2007 verder uitgediepte, waterhoudende depressie die in verbinding staat met de parkvijver

.....

VII. Bijzondere dier- of plantensoorten

- 11 Beschrijf hieronder de bijzondere dier- en plantensoorten, voor zover ze niet vermeld worden in de fiche 'kwaliteitsbeoordeling' voor het hier voorkomende Europees te beschermen habitat of RBB.

geen

VIII. Invasieve exoten

- 12 Zijn er invasieve exoten aanwezig? Nee

Schat de bedekking en som de soorten op, voor zover dit niet opgenomen is in de fiche voor de kwaliteitsbeoordeling.

bedekking (%):

soorten:

IX. Cultuurhistorische elementen

- 13 Omschrijf de aanwezige cultuurhistorische elementen.

Solitaire Platanus acerifolia: 3 ex. + dode Castanea sativa

X. Gekende milieuproblemen

- 14 Noteer de op het terrein duidelijk waarneembare knelpunten inzake milieu.

Mogelijk het gebruik van meststoffen en herbiciden, en enigszins te weinig op biodiversiteit gericht gebruik van het grasland (als grasweide voor dieren uit de atelierwerking van Mariënstede). Anderzijds wel mogelijkheden om het beheer te differentiëren hooiweide en grasweide (→ kamgrasweide). Afspraken maken is noodzakelijk

Natuurbeheerplan: fiches voor kwaliteitsbeoordeling van graslanden

0

Europees te beschermen habitat 6120 kalkminnende graslanden op dorre zandbodem	1
Europees te beschermen habitat 6210 droge half-natuurlijke graslanden en struikvormende faciës op kalkhoudende bodems ..	2
Europees te beschermen habitat 6230, subtype vochtige heischrale graslanden (6230_hmo)	3
Europees te beschermen habitat 6230, subtype droge heischrale graslanden (6230_hn) en subtype soortenrijke struisgraslanden (6230_ha).....	4
Europees te beschermen habitat 6230, subtype droge kalkrijkere heischrale graslanden (6230_hnk)	5
Europees te beschermen habitat 6410, subtype blauwgraslanden (6410_mo) en basenarme blauwgraslanden, incl. veldrusassociatie (6410_ve)	6
Europees te beschermen habitat 6510, subtype glanshavergraslanden (6510_hu) en subtype glanshavergraslanden met Grote pimpernel (6510_hus)	7
Europees te beschermen habitat 6510, subtype Grote vossenstaart-graslanden met Weidekervel of Weidekervel-torkruid (6510_hua)	8
Europees te beschermen habitat 6510, subtype kalkrijk kamgrasland (6510_huk)	9
andere vegetatie ha struisgraslanden	10
regionaal belangrijk biotoop rbbhc dotterbloemgraslanden	11
regionaal belangrijk biotoop rbbkam kamgraslanden	12
regionaal belangrijk biotoop rbbvos Grote vossenstaartgraslanden	13
regionaal belangrijk biotoop rbbzil Zilverschoongraslanden	14

Natuurbeheerplan: fiche kwaliteitsbeoordeling graslanden

– regionaal belangrijk biotoop rbbkam kamgraslanden

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

20 juni 2018

Eric Cosyns

1. Identificatiegegevens beheereenheid

naam natuurbeheerplan of terrein **Ons Park**

nr beheereenheid **parkweide - M2**

2. Kenmerkende soorten voor kwaliteitsbepaling

sleutelsoorten	☐ Gewone brunel, ☒ Gewoon timoteegras, ☐ Kamgras, ☐ Knopig doornzaad, ☒ Madeliefje, ☒ Tijmeprijs, ☐ Veldgerst, ☐ Vertakte leeuwentand, ☐ Wilde peterselie	geen indicator bij kwaliteitsbeoordeling, dit zijn wel kenmerkende soorten van het graslandtype
totaal aantal soorten	aantal soorten hogere planten	aantal soorten in een vlak van 5 x 5m:
		☒ ☹️ <20 ☐ 😊 >20

3. Structuurkenmerken

grassen	bedekking van alle grassen (excl. schijngrassen)	☐ 😊 ≤70% ☒ ☹️ >70%
(co)dominantie van soorten	(co)dominantie = één of twee soorten met gezamenlijke bedekking ≥ 70%	☐ 😊 afwezig ☒ ☹️ aanwezig

4. Verstoringsindicatoren

verruiging	Gewone berenklauw, Gewone engelwortel, Gewone smeewortel, Grote kattenstaart, Haagwinde, Kale jonker, Kroppaar, Liesgras, Moerasspirea, Riet, Rietgras	☒ 😊 ≤10% ☐ ☹️ >10%
intensief gebruik	Engels raaigras, Gewoon timoteegras, Kruidende boterbloem, Witte klaver	☒ 😊 ≤30% ☐ ☹️ >30%
eutrofiëring	Grote brandnetel, Hondsdraf, Kleefkruid	☒ 😊 ≤5% ☐ ☹️ >5%
vernatting	Egelboterbloem, Fioringras, Geknikte vossenstaart, Mannagras, Moerasstruisgras	☒ 😊 ≤10% ☐ ☹️ >10%
ruderalisering	Akkerdistel, Behaarde boterbloem, Boerenwormkruid, Grote weegbree, Heermoes, Italiaans raaigras, Jakobskruid, Kluwenzuring, Krulzuring, Kweek, Mannagras, Paardenbloem), Ridderzuring, Ruige zegge, Speerdistel, Straatgras, Tengere rus, Vogelmuur, Waterpeper, Zachte dravik	☒ 😊 ≤10% ☐ ☹️ >10%
pollenvormende russen	Biezenknoppen, Pitrus, Zeegroene rus	☒ 😊 ≤10% ☐ ☹️ >10%
verbossing	Bedekking alle boom- of struiksoorten >1m incl. bramen	☒ 😊 ≤5% ☐ ☹️ >5%

Natuurbeheerplan type 2, 3 of 4 – deel 2: inventaris – standaardfiche stilstaande wateren

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

18 juni 2018

Eric Cosyns

I. Identificatiegegevens beheereenheid

1 naam natuurbeheerplan of terrein Ons Park oppervlakte 1,67ha
 beheereenheid Parkvijver met uitloper : partim M1 Opmerkingen

II. Actueel vegetatietype

2 Vul het nu voorkomend vegetatietype in

(1) Indien slechts één vegetatietype voorkomt: vul alleen eenheid 1 in, indien meer vegetatietypen: vul eerst het vegetatietype in met de grootste bedekking, en daarna de opeenvolgende vegetatietypen in volgorde van dalende bedekking.

(2) Indien N2000-habitat (Europees te beschermen habitat) of RBB (regionaal belangrijk biotoop): vul ook de overeenkomstige fiche voor de kwaliteitsbeoordeling in.

Eenheid (1)	Code Biologische waarderingskaart	Overeenkomstig N2000-habitat of RBB (2)	Bedekking (%)
eenheid 1	aer		100
eenheid 2			
eenheid 3			
eenheid 4			

III. Standplaats

3 doorzicht waterkolom: helder troebel
 slib & sediment: grotendeels vrij van slib & organisch sediment sterke accumulatie van slib & organisch sediment
 opmerkingen:

IV. Beschrijving van de vegetatie

4 Beschrijf de watervegetatie.

aspectbepalende soorten: Lemna minor (Klein kroos)

voorkomen van ondergedoken waterplanten (submers): geen planten schaars

veel planten, ze bedekken slechts een deel van bodem of water planten groeien tot de oppervlakte in het grootste deel van het waterlichaam

bedekking van de waterplanten (%): drijvend 95% Lemna minor emers (uit het water stekend) flab (drijvende draadwieren en algenpakket)

5 Beschrijf de oeervervegetatie.

aspectbepalende soorten: oevers met Liesgras, Grote lisdodde en Rietgras

toestand oever: volledig natuurlijk beperkt aandeel natuurvreemde infrastructuur

hoog aandeel natuurvreemde infrastructuur verstoring (betreding door grazers, recreanten, ganzen, andere)

breedte van de oeervervegetatie (m): beschaduwing door struiken, bomen (%):

6 Zijn er infrastructuurelementen aanwezig?

Bijvoorbeeld: schuilhut, observatiehut, slagboom, omheining, waterput, fontein, ornament, standbeeld, speeltuin, kunstmatige grot, brug, zitbank, bloembak, ondergrondse pijpleiding, hoogspanningsleiding, pyloon, enz.

nee ja

omschrijf:

V. Actueel beheer

7 Kruis aan welke vorm van beheer er tot nu toe gebeurde?

☐ beheer waterpeil en afvoerdynamiek	☐ baggeren en slibruimen	☐ kruidruimen
☐ verwijderen boomopslag	☐ plagbeheer/chopperen	☐ beheerbranden
☐ maaibeheer	☐ begrazing	☐ akkerbeheer
☐ geen beheer/permanent nulbeheer	☐ beheer van houtige vegetatie	☐ groen- en parkbeheer
☐ niet gekend		

indien gewenst, vul aan met een meer gedetailleerde omschrijving van het beheer: Tot zover we weten is er geen beheer meer geweest sinds decennia. Vroeger werd er wel gevist - tot c. 1990

8 Werd er tot nu toe bemest?

nee ja niet gekend Indien gekend, omschrijf aard en hoeveelheid:

9 Werden er tot nu toe bestrijdingsmiddelen gebruikt?

nee ja niet gekend indien gekend: bestreden soorten

VI. Kleine landschapselementen (KLE) en/of bijzondere natuurelementen

10 Kruis de in de beheereenheid aanwezige kleine landschapselementen en/of bijzondere natuurelementen aan

Indien de KLE in een aparte beheereenheid opgenomen wordt, vul dan een aparte standaardfiche voor die KLE's in.

☐ poel, vijver of ven	☐ beek, sloot	☐ bron- of kwelzone	
☐ dreef of bomerij	☐ holle weg	☐ knotbomen	☐ oude of dode boom op stam met nestholten of nestboom
☐ haag	☐ houtkant	☐ hoogstamboomgaard	☐ alleenstaande bomen
☐ graft	☐ perceelsrandbegroeiing of berm	☐ struweel	☐ bosje/verbossing

11 Vul aan met meer specifieke gegevens voor de aangekruiste KLE's.

Mogelijke informatie kan zijn: soorten, oppervlakte of lengte of aantal, info over het beheer,...

Geen

VII. Bijzondere dier- of plantensoorten

- 12 Beschrijf hieronder de bijzondere dier- en plantensoorten, voor zover ze niet vermeld worden in de fiche 'kwaliteitsbeoordeling' voor het hier voorkomende Europees te beschermen habitat of RBB.

Watertorkruid, Grote waterweegbree, Gele lis, Bosbies

VIII. Invasieve exoten

- 13 Zijn er invasieve exoten aanwezig?

Som de soorten op en schat de bedekking, voor zover dit niet opgenomen is in de fiche voor de kwaliteitsbeoordeling.

soorten: Nee

bedekking (%):

IX. Cultuurhistorische elementen

- 14 Omschrijf de aanwezige cultuurhistorische elementen.

Geen

X. Gekende milieuproblemen

- 15 Noteer de op het terrein duidelijk waarneembare knelpunten inzake milieu.

Aanwezigheid van dik pak slib (60-80cm) + grof vuil (autoband, meubelstukken)

Natuurbeheerplan type 2, 3 of 4 – deel 2: inventaris – standaardfiche stilstaande wateren

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

datum opname

naam opnemer

18 juni 2018

Eric Cosyns

I. Identificatiegegevens beheereenheid

1 naam natuurbeheerplan of terrein Ons Park oppervlakte 0,1ha
 beheereenheid Walgrachten partim M1-M5-C2 Opmerkingen

II. Actueel vegetatietype

2 Vul het nu voorkomend vegetatietype in

(1) Indien slechts één vegetatietype voorkomt: vul alleen eenheid 1 in, indien meer vegetatietypen: vul eerst het vegetatietype in met de grootste bedekking, en daarna de opeenvolgende vegetatietypen in volgorde van dalende bedekking.

(2) Indien N2000-habitat (Europees te beschermen habitat) of RBB (regionaal belangrijk biotoop): vul ook de overeenkomstige fiche voor de kwaliteitsbeoordeling in.

Eenheid (1)	Code Biologische waarderingskaart	Overeenkomstig N2000-habitat of RBB (2)	Bedekking (%)
eenheid 1	K(aer)		100
eenheid 2			
eenheid 3			
eenheid 4			

III. Standplaats

3 doorzicht waterkolom: helder troebel
 slib & sediment: grotendeels vrij van slib & organisch sediment sterke accumulatie van slib & organisch sediment
 opmerkingen:

IV. Beschrijving van de vegetatie

4 Beschrijf de watervegetatie.

aspectbepalende soorten: geen
 voorkomen van ondergedoken waterplanten (submers): geen planten schaars
 veel planten, ze bedekken slechts een deel van bodem of water planten groeien tot de oppervlakte in het grootste deel van het waterlichaam
 bedekking van de waterplanten (%): drijvend emers (uit het water stekend) flab (drijvende draadwieren en algenpakket)

5 Beschrijf de oeervervegetatie.

aspectbepalende soorten:

toestand oever: volledig natuurlijk

beperkt aandeel natuurvreemde infrastructuur

hoog aandeel natuurvreemde infrastructuur

verstoring (betreding door grazers, recreanten, ganzen, andere)

breedte van de oeervervegetatie (m):

beschaduwning door struiken, bomen (%):

6 Zijn er infrastructuurelementen aanwezig?

Bijvoorbeeld: schuilhut, observatiehut, slagboom, omheining, waterput, fontein, ornament, standbeeld, speeltuin, kunstmatige grot, brug, zitbank, bloembak, ondergrondse pijpleiding, hoogspanningsleiding, pyloon, enz.

nee

ja

omschrijf: Brug en bakstenen constructie ivm vroeger waterpeilbeheer walgracht

V. Actueel beheer

7 Kruis aan welke vorm van beheer er tot nu toe gebeurde?

beheer waterpeil en afvoerdynamiek

baggeren en slibruimen

kruidruimen

verwijderen boomopslag

plagbeheer/chopperen

beheerbranden

maaibeheer

begrazing

akkerbeheer

geen beheer/permanent nulbeheer

beheer van houtige vegetatie

groen- en parkbeheer

niet gekend

indien gewenst, vul aan met een meer gedetailleerde omschrijving van het beheer: Tot zover we weten is er geen beheer meer geweest sinds decennia.

8 Werd er tot nu toe bemest?

nee ja niet gekend

Indien gekend, omschrijf aard en hoeveelheid:

9 Werden er tot nu toe bestrijdingsmiddelen gebruikt?

nee ja niet gekend

indien gekend: bestreden soorten

VI. Kleine landschapselementen (KLE) en/of bijzondere natuurelementen

10 Kruis de in de beheereenheid aanwezige kleine landschapselementen en/of bijzondere natuurelementen aan

Indien de KLE in een aparte beheereenheid opgenomen wordt, vul dan een aparte standaardfiche voor die KLE's in.

poel, vijver of ven

beek, sloot

bron- of kwelzone

dreef of bomenrij

holle weg

knotbomen

oude of dode boom op stam met nestholten of nestboom

haag

houtkant

hoogstamboomgaard

alleenstaande bomen

graft

perceelsrandbegroeiing of berm

struweel

bosje/verbossing

11 Vul aan met meer specifieke gegevens voor de aangekruiste KLE's.

Mogelijke informatie kan zijn: soorten, oppervlakte of lengte of aantal, info over het beheer,...

Geen

VII. Bijzondere dier- of plantensoorten

- 12 Beschrijf hieronder de bijzondere dier- en plantensoorten, voor zover ze niet vermeld worden in de fiche 'kwaliteitsbeoordeling' voor het hier voorkomende Europees te beschermen habitat of RBB.

geen

VIII. Invasieve exoten

- 13 Zijn er invasieve exoten aanwezig?

Som de soorten op en schat de bedekking, voor zover dit niet opgenomen is in de fiche voor de kwaliteitsbeoordeling.

soorten: Nee

bedekking (%):

IX. Cultuurhistorische elementen

- 14 Omschrijf de aanwezige cultuurhistorische elementen.

Aanwezige bakstenen structuren ivm vroeger waterpeilbeheer + brug nabij toegangsdrif

X. Gekende milieuproblemen

- 15 Noteer de op het terrein duidelijk waarneembare knelpunten inzake milieu.

Aanwezigheid van dik pak slib (60-80cm) + grof vuil en zeer regelmatig droog komen te staan, sterk beschaduwd

Bijlage 3

Inventarisatie

Flora, Avifauna, fauna, fungi

Floralijst Ons Park periode 2015-2018 (E. Cosyns)

Soortnaam	Ellenberg 1992						Rode Lijst Vlaanderen
	2015	Licht	T°	Vocht	Ph-getal	Stikstof	
Melilotus alba	?	9	6	3	7	4	Momenteel niet bedreigd
Populus canescens	1	5	7	7	8	6	criteria niet van toepassing
Acer platanoides	1						
Acer pseudoplatanus	1	4	x	6	x	7	criteria niet van toepassing
Aegopodium podagraria	1	5	5	6	7	8	Momenteel niet bedreigd
Aesculus hippocastanum	1						
Agrostis capillaris	1	7	x	x	4	4	Momenteel niet bedreigd
Agrostis stolonifera	1	8	x	7	x	5	Momenteel niet bedreigd
Ajuga reptans	1	6	x	6	6	6	Momenteel niet bedreigd
Alnus glutinosa	1	5	5	9	6	x	Momenteel niet bedreigd
Anemone nemorosa	1	x	x	5	x	x	Momenteel niet bedreigd
Anthoxanthum odoratum	1	x	x	x	5	x	Momenteel niet bedreigd
Anthriscus sylvestris	1	7	x	5	x	8	Momenteel niet bedreigd
Arum italicum	1						criteria niet van toepassing
Arum maculatum	1	3	6	7	7	8	Momenteel niet bedreigd
Bamboe	1						
Bellis perennis	1	8	x	5	x	6	Momenteel niet bedreigd
Betula pendula	1	7	x	8	3	3	Momenteel niet bedreigd
Calamagrostis epigejos	1	7	5	x	x	6	Momenteel niet bedreigd
Caltha palustris	1	7	x	9	x	6	Momenteel niet bedreigd
Calystegia sepium	1	8	6	6	7	9	Momenteel niet bedreigd
Cardamine hirsuta	1	6	6	5	5	7	Momenteel niet bedreigd
Cardamine pratensis	1	4		6			Momenteel niet bedreigd
Carex remota	1	3	5	8	x	x	Momenteel niet bedreigd
Carex sylvatica	1	2	5	5	6	5	Momenteel niet bedreigd
Carpinus betulus	1	4	6	x	x	x	Momenteel niet bedreigd
Castanea sativa	1	5	8	x	4	x	Momenteel niet bedreigd
Cerastium fontanum	1	6	3	5	5	5	Momenteel niet bedreigd
Chelidonium majus	1	9	7	4	x	6	Momenteel niet bedreigd
Convallaria majalis	1	5	x	4	x	4	Momenteel niet bedreigd
Cornus sanguinea	1	7	5	5	7	x	Momenteel niet bedreigd
Corylus avellana	1	6	5				Momenteel niet bedreigd
Crataegus laevigata	1	6	6	5	7	5	Momenteel niet bedreigd
Crataegus monogyna	1	7	5	4	8	4	Momenteel niet bedreigd
Crocus sp	1						aange
Cytisus scoparius	1	8	5	4	3	4	Momenteel niet bedreigd
Dactylis glomerata	1	7	x	5	x	6	Momenteel niet bedreigd
Dryopteris dilatata	1	4	x	6	x	7	Momenteel niet bedreigd
Dryopteris filix-mas	1	3	x	5	5	6	Momenteel niet bedreigd
Epilobium hirsutum	1	7	5	8	8	8	Momenteel niet bedreigd
Equisetum palustre	1	7	x	8	x	3	Momenteel niet bedreigd
Euonymus europaeus	1	6	5	5	8	5	Momenteel niet bedreigd
Euphorbia peplus	1	6	6	4	x	7	Momenteel niet bedreigd
Fagus sylvatica	1	3	5	5	x	x	Momenteel niet bedreigd
Festuca rubra	1	x	x	6	6	x	Momenteel niet bedreigd
Fraxinus excelsior	1	4	5	x	7	7	Momenteel niet bedreigd
Galanthus nivalis	1	5	6	6	7	7	criteria niet van toepassing
Galium aparine	1	7	6	x	6	8	Momenteel niet bedreigd
Geranium robertianum	1	5	x	x	x	7	Momenteel niet bedreigd
Geum rivale	1						
Glechoma hederacea	1	6	6	6		7	Momenteel niet bedreigd
Glyceria maxima	1	9	5	1	8	9	Momenteel niet bedreigd
Hedera helix	1	4	5	5	x	x	Momenteel niet bedreigd
Holcus lanatus	1	7	6	6	x	5	Momenteel niet bedreigd
Holcus mollis	1	5	5	5	2	3	Momenteel niet bedreigd
Humulus lupulus	1	7	6	8	6	8	Momenteel niet bedreigd
Hyacinthoides non-scripta	1	5	6	5	7	6	Momenteel niet bedreigd
Ilex aquifolium	1	4	5	5	4	5	Momenteel niet bedreigd
Iris pseudacorus	1	7	6	9	x	7	Momenteel niet bedreigd
Juncus conglomeratus	1	8	5	7	4	3	Momenteel niet bedreigd
Juncus effusus	1	8	5	7	3	4	Momenteel niet bedreigd
Lamium amplexicaule	1	6	6	4	7	7	Momenteel niet bedreigd
Lamium galeobdolon	1	3	5	5	7	5	Momenteel niet bedreigd
Lamium galeobdolon ssp argentatum	1						
Lamium purpureum	1	7	5	5	7	7	Momenteel niet bedreigd
Lapsana communis	1	5	6	5	x	7	Momenteel niet bedreigd
Larix decidua	1	8	x	4	x	3	criteria niet van toepassing
Lemna minor	1	7	5	1	x	6	Momenteel niet bedreigd
Leucanthemum vulgare	1	7	x	4	x	3	Momenteel niet bedreigd
Levensboom	1						

Soortnaam	2015	Licht	T°	Vocht	Ph-getal	Stikstof	Rode Lijst Vlaanderen
Ligustrum vulgare	1	7	6	4	8	3	Momenteel niet bedreigd
Lolium perenne	1	8	6	5	7	7	Momenteel niet bedreigd
Lycopus europaeus	1	7	6	9	7	7	Momenteel niet bedreigd
Lysimachia vulgaris	1	6	x	8	x	x	Momenteel niet bedreigd
Lythrum salicaria	1	7	5	8	6	x	Momenteel niet bedreigd
Magnolia	1						
Malva sylvestris	1	8	6	4	7	8	Momenteel niet bedreigd
Mentha aquatica	1	7	5	9	7	5	Momenteel niet bedreigd
Mercurialis annua	1	7	7	4	7	8	Momenteel niet bedreigd
Moehringia trinervia	1	4	5	5	6	7	Momenteel niet bedreigd
Moerascipres	1						
Morus nigra/alba ?	1						
Narcissus sp	1						
Ornithogalum umbellatum	1	6	6	5	7	7	Momenteel niet bedreigd
pastinaak	1						
Phalaris arundinacea	1	7	5	8	7	7	Momenteel niet bedreigd
Picea abies	1						
Pinus sylvestris	1	7	x	x	x	x	criteria niet van toepassing
Plantago lanceolata	1	6	x	x	x	x	Momenteel niet bedreigd
Plantago major	1	8	x	5	x	6	Momenteel niet bedreigd
Poa annua	1	7	x	6	x	8	Momenteel niet bedreigd
Poa nemoralis	1	5	x	5	5	4	Momenteel niet bedreigd
Poa pratensis	1	6	x	5	x	6	Onvoldoende gekend
Poa trivialis	1	6	x	7	x	7	Momenteel niet bedreigd
Polygonatum multiflorum	1	2		5	6	5	Momenteel niet bedreigd
Polygonum persicaria	1	6	6	5	7	7	Momenteel niet bedreigd
Populus x canadensis	1						criteria niet van toepassing
Potentilla anserina	1	7	6	6	x	7	Momenteel niet bedreigd
Prunella vulgaris	1	7		5	7		Momenteel niet bedreigd
Prunus laureacus	1						
Prunus padus	1	5	5	8	7	6	Momenteel niet bedreigd
Prunus serotina	1	6	6	5	x	x	criteria niet van toepassing
Prunus spinosa	1	7	5	4	7	x	Momenteel niet bedreigd
Pteridium aquilinum	1	6	5	5	3	3	Momenteel niet bedreigd
Quercus palustris	1						
Quercus robur	1	7	6	x	x	x	Momenteel niet bedreigd
Ranunculus ficaria	1	4	5	6	7	7	Momenteel niet bedreigd
Ranunculus repens	1	6	x	7	x	7	Momenteel niet bedreigd
Rhododendron ponticum	1						criteria niet van toepassing
Ribes rubrum	1	4	6	8	6	6	Momenteel niet bedreigd
Ribes uva-crispa	1	4	5	x	x	6	Momenteel niet bedreigd
Robinia pseudoacacia	1	5	6	4		8	criteria niet van toepassing
Roos sp	1						
Rubus 'fruticosus' groep	1						Momenteel niet bedreigd
Rubus idaeus	1	7	x	x	x	6	Momenteel niet bedreigd
Rumex conglomeratus	1	8	6	7	x	8	Momenteel niet bedreigd
Rumex obtusifolius	1	7	5	6	x	9	Momenteel niet bedreigd
Salix alba	1	5	6	8	8	7	Momenteel niet bedreigd
Salix 'cinerea' groep	1	7	x	9	5	4	Momenteel niet bedreigd
Sambucus nigra	1	7	5	5	x	9	Momenteel niet bedreigd
Scilla hispanica	1						
Scirpus sylvaticus	1	6	5	8	4	4	Momenteel niet bedreigd
Scrophularia nodosa	1	4	5	6	6	7	Momenteel niet bedreigd
Senecio jacobaea	1	8	5	4	7	5	Momenteel niet bedreigd
Senecio vulgaris	1	7	x	5	x	8	Momenteel niet bedreigd
Siberische kornoelje	1						
Sierkers sp	1						
Silene dioica	1	x	x	6	7	8	Momenteel niet bedreigd
Sisymbrium officinale	1	8	6	4	x	7	Momenteel niet bedreigd
Sneeuwbes	1						
Sorbus aucuparia	1	6	x	x	4	x	Momenteel niet bedreigd
Stachys sylvatica	1	4	x	7	7	7	Momenteel niet bedreigd
Stellaria media	1	6	x	x	7	8	criteria niet van toepassing
Taraxacum officinale	1	7	x	5	x	8	Momenteel niet bedreigd
Taxus baccata	1	4	5	5	7	x	criteria niet van toepassing
Tilia 'platyphyllos' groep	1	4	6	6	x	7	Momenteel niet bedreigd
Trifolium repens	1	8	x	5	6	6	Momenteel niet bedreigd
Tsuga heterophylla	1						
Tussilago farfara	1	8	x	6	8	x	Momenteel niet bedreigd
Typha latifolia	1	8	6	1	7	8	Momenteel niet bedreigd
Ulmus glabra (var tricorutum)	1	4	5	6	7	7	Momenteel niet bedreigd
Ulmus minor	1	5	7	x	8	x	Momenteel niet bedreigd

Soortnaam	2015	Licht	T°	Vocht	Ph-getal	Stikstof	Rode Lijst Vlaanderen
Urtica dioica	1	x	x	6	7	9	Momenteel niet bedreigd
Valeriana repens	1	7	6	8	7	5	Momenteel niet bedreigd
Veronica hederifolia	1	6	6	5	7	7	Momenteel niet bedreigd
Veronica serpyllifolia	1	x	x	5	5	5	Momenteel niet bedreigd
Vicia cracca	1	7	5	6	x	x	Momenteel niet bedreigd
Vinca minor	1	4	6	5	7	6	Momenteel niet bedreigd
Viola reichenbachiana/riviniana	1						
Viola odorata	1	5	6	5	x	8	Momenteel niet bedreigd
Totaal	149						

PARK MARIENSTEDE

Verspreiding van de paardenkastanje

 paardenkastanje

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Verspreiding van de grauwe abeel

 grauwe abeel

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Verspreiding van de gewone es

 gewone es

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Verspreiding van de zomerlinde

 zomerlinde

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Verspreiding van de plataan

■ plataan

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Verspreiding van de valse acacia

 valse acacia

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Dikste bomen van het park (>350 cm)

● tamme kastanje ● beuk

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Dikke bomen van het park (300 >350 cm)

- tamme kastanje
- paardenkastanje
- zomereik
- ◆ zomerlinde
- beuk
- plataan
- valse acacia

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met aanzienlijke omtrek (250 >300 cm)

- tamme kastanje
- beuk
- gewone es
- paardenkastanje
- grauwe abeel
- plataan
- zomereik

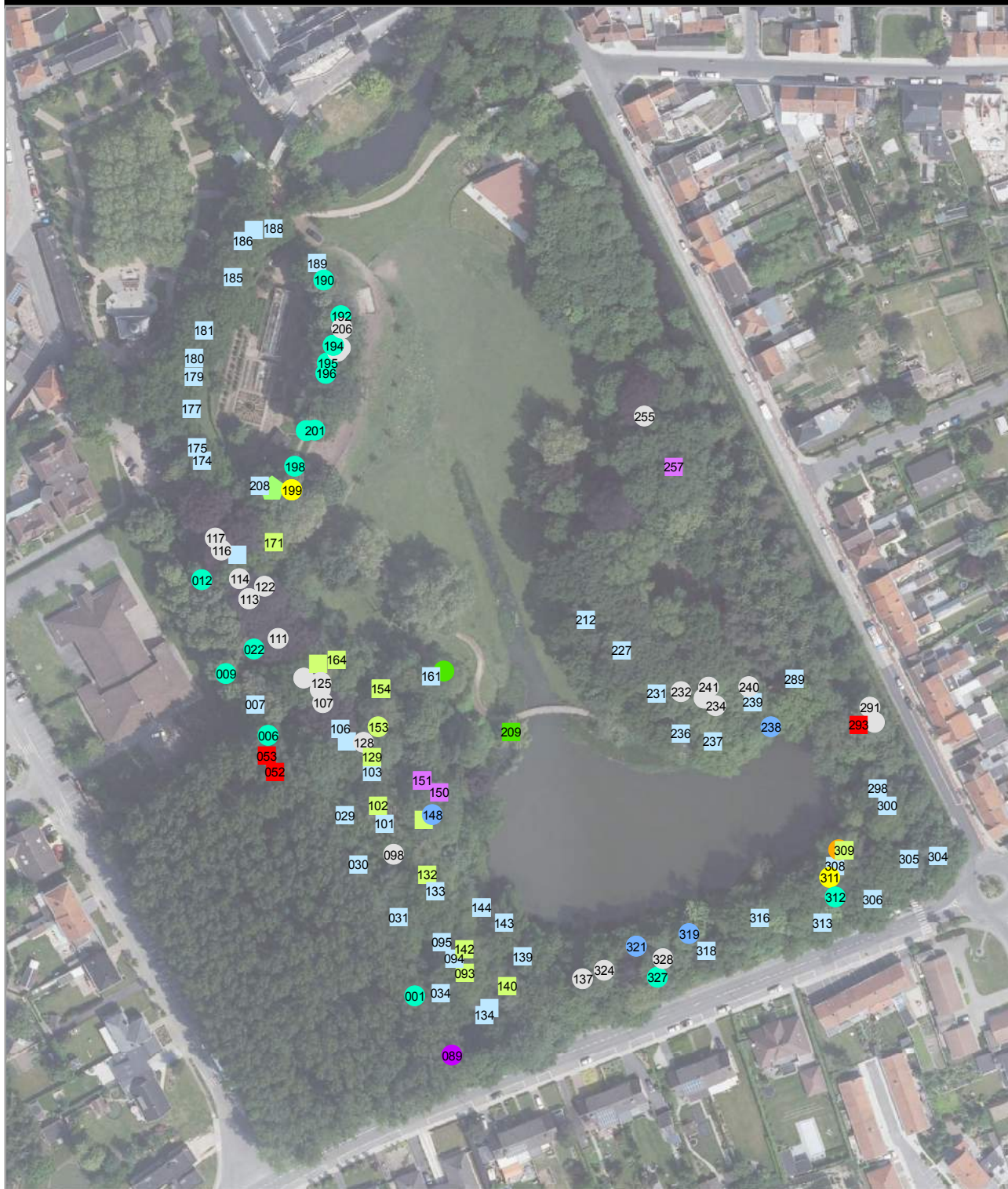

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met beperkte omtrek (150 >250 cm)

● gewone esdoorn	● tamme kastanje	● es	■ grauwe abeel	■ treurwilg
● zwarte els	● beuk	● paardenkastanje	■ zomereik	◆ zomerlinde
● haagbeuk	● gewone es	■ canadapopulier	■ valse acacia	

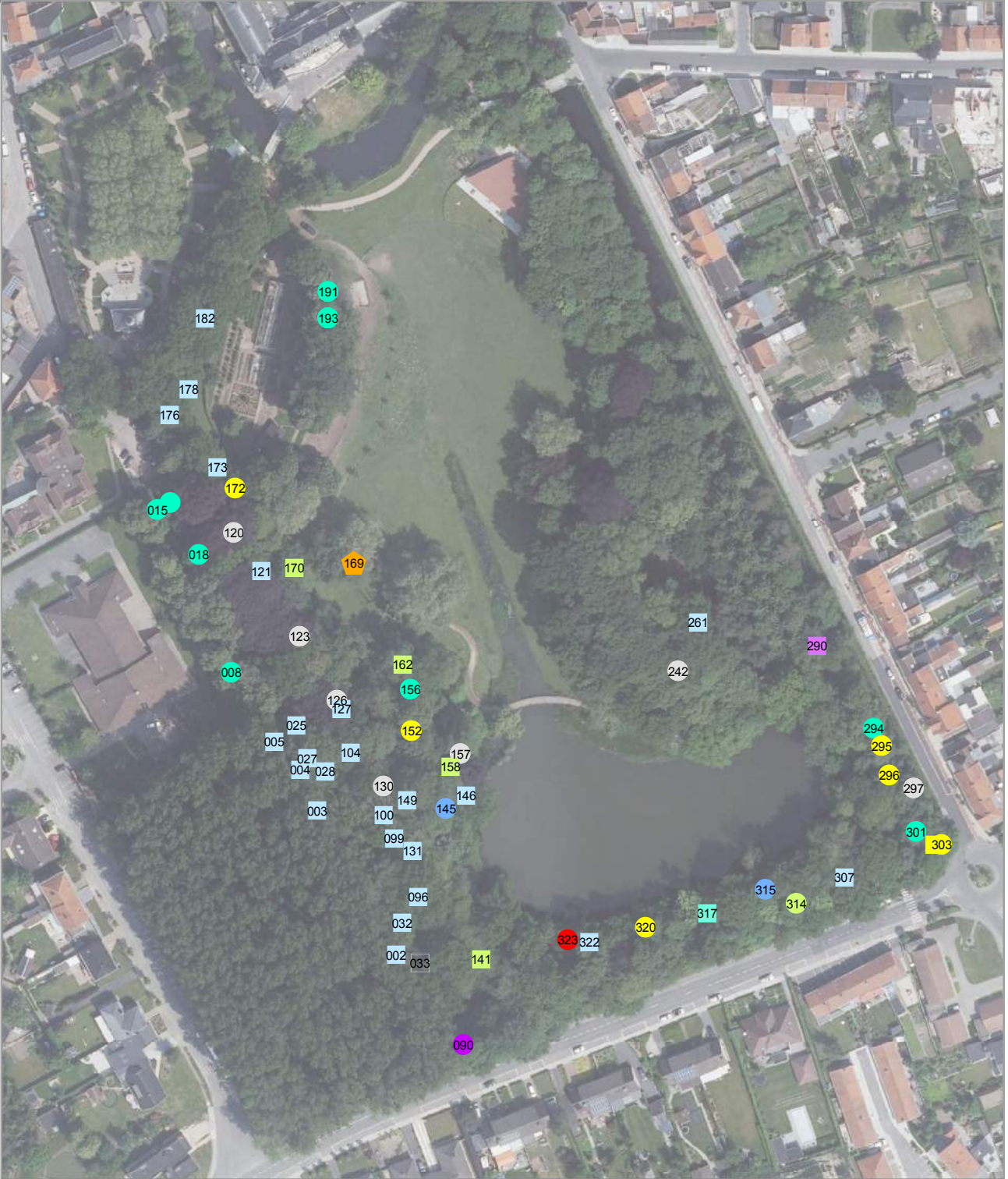

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Dunne bomen (< 150 cm)

● gewone esdoorn	● tamme kastanje	● paardenkastanje	■ zomereik	■ taxus
● ruwe berk	● beuk	■ larix	amerikaanse eik	◆ thuya
● haagbeuk	● gewone es	■ grauwe abeel	■ valse acacia	

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met holtes, scheuren of breuken

● gewone esdoorn	● beuk	● paardenkastanje	● grauwe abeel	● valse acacia
● tamme kastanje	● gewone es	■ plataan	■ zoete kers	◆ zomerlinde
■ canadapopulier	■ zomereik			

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met spechtenholte

● gewone esdoorn	● beuk	■ plataan	■ zomereik
● tamme kastanje	● paardenkastanje	■ grauwe abeel	■ valse acacia

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met takbreuk

tamme kastanje	gewone es	plataan	valse acacia
beuk	paardenkastanje	grauwe abeel	zomerlinde

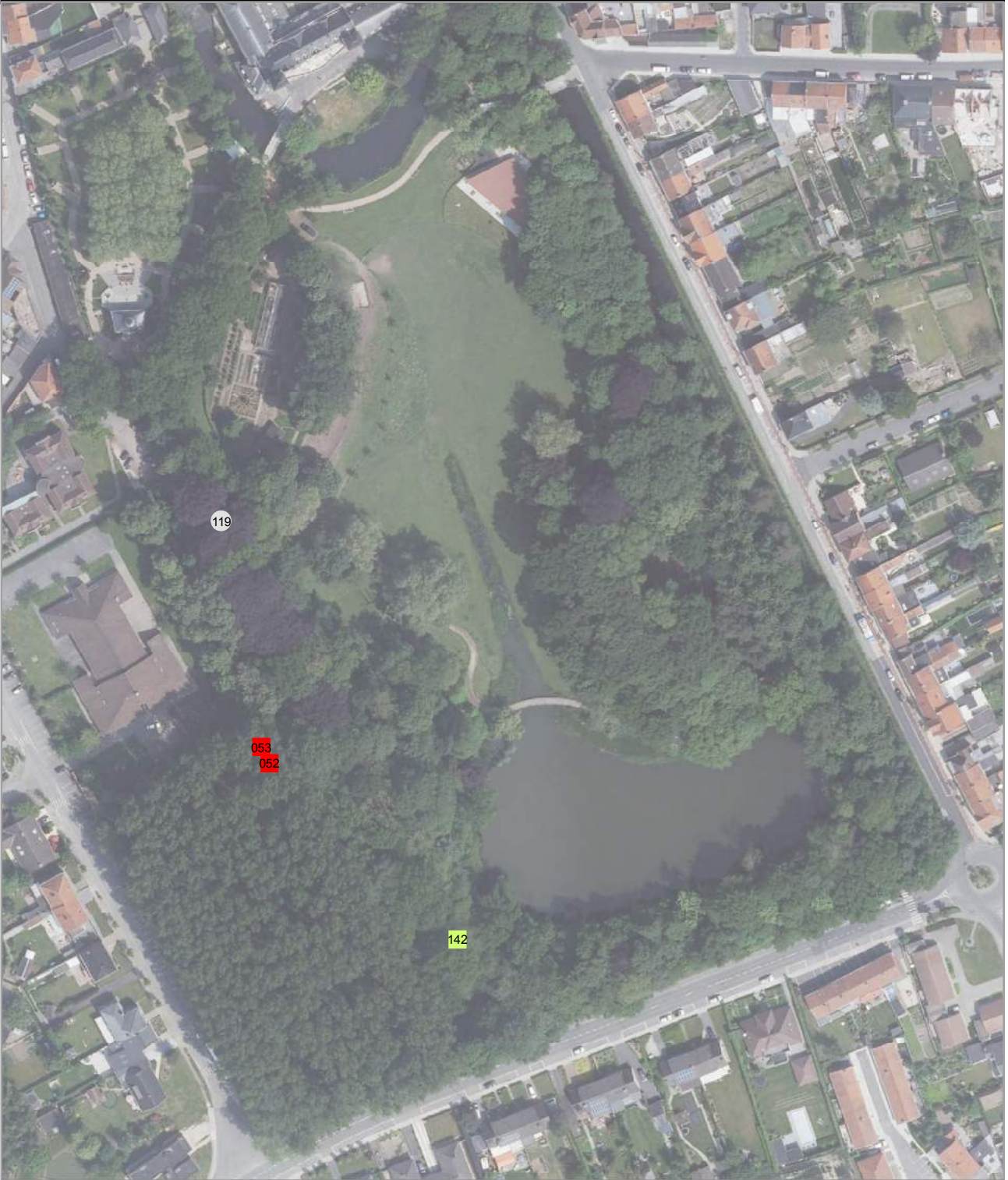

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met stamspleet

● beuk ■ canadapopulier ■ valse acacia

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met stamholte

 paardenkastanje

0 50 100 m

PARK MARIENSTEDE

Bomen met scheuren

● tamme kastanje ● paardenkastanje ■ plataan ■ valse acacia ◆ zomerlinde

0 50 100 m

Tabel 1bis: resultaten avifauna-kartering 2005

Nr	Vogelsoort	Rodelijst														Freq	Max aantal	
			7/01/2015EC	13/02/2015EC	12/03/2015EC	14/03/2014EC	28/03/2015EC	03/04/2015EC	10/04/2015EC	23/04/2015EC	02/05/2015EC	8/05/2015EC	12/05/2015EC	08/06/2015EC				
1	Groene Specht		1	1	3	1	1	2	2	1	2	1	2	1	Bv	12	3	
2	Houtduif		6	58	10	2	2	16	10	2	6	8	4	6	Bv	12	58	
3	Merel		6	3	3	1	1	4	3	2	2	3	3	5	Bv	12	6	
4	Wilde Eend		46	9	4	2	2	2	9	4	2	8	10	36	Bv	12	46	
5	Kauw			10	8	5	6	5	10	2	8	10	16	10	Bv	11	16	
6	Koolmees		2	1	1	2	2	2	2	2		2	2	1	Bv	11	2	
7	Pimpelmees		6	2	5	2	2	2	2	2		1	1	1	Bv	11	6	
8	Winterkoning		1	3	8	2		4	2	1	2	3	2	2	Bv	11	8	
9	Muskuseend			2	3		2	3	3	2		3	2	2		9	3	
10	Roodborst		1		2	1	1	2	1	1		1	1		Bv	9	2	
11	Tijftjaf				1		2	2	1	2	1	1	1	1	Bv	9	2	
12	Boomklever		1	1	1	1	1	1	2	1					Bv	8	2	
13	Gaai		2		2		1	1	2	1		2	1		Bv	8	2	
14	Grote Bonte Specht		2	1	1	1		1	2		1		1		Bv	8	2	
15	Sperwer			1		1		1	2	1	1	2	1		Bv	8	2	
16	Waterhoen			5	4	1		1	2		2	5		4	Bv	8	5	
17	Zwarte Kraai			1	2			1	1	2		1	1	1	Bv	8	2	
18	Blauwe reiger		1	4	1		1	3				1		1		7	4	
19	Staartmees		2			1	2		3		2			6	Bv	6	6	
20	Ekster		1		2	2			1			2			Bv	5	2	
21	IJsvogel				2	2	1					1	1		Bv	5	2	
22	Turkse Tortel		2		2	2	2		2						Bv	5	2	
23	Vink		3	1							1	1		1	Bv	5	3	
24	Zwartkop									2	1	1	1	1	Bv	5	2	
25	Meerkoet											2	2	1	Bv	3	2	
26	Goudhaan		2						?							2	2	
27	Boomkruiper					1										1	1	
28	Bosuil						1								Bv	1	1	
29	Dodaars											2				1	2	
30	Gierzwaluw *												1			1	1	
31	Groenling								1							1	1	
32	Heggenmus		1													1	1	
33	Houtsnip				1											1	1	
34	Kokmeeuw		1													1	1	
35	Koperwiek				1											1	1	
36	Spotvogel													1		1	1	
37	Zanglijster								1						Bv	1	1	
38	Grote Lijster															0	0	
39	Grote zilverreiger															0	0	
40	Spreeuw															0	0	
41	Torenavalk															0	0	
42	Witte kwikstaart															0	0	
	Aantal soorten/ronde		18	15	21	17	16	17	22	15	12	21	18	17	24	37	37	
	Tijdstip		O	O	O	VM	NM	VM	VM	NM	M	O	NM	M				
	Aantallen: zijn max. aantallen adulten die dag gezien of vastgesteld tijdens de periode van inventarisatie (1-2u)																	
	Waarnemers:	EC: Eric Cosyns GS: Gudrun Sinnaeve																
	Tijdstip:	O-ochtend: 5-9u, VM 9-11, M:11-14, NM 14-18, Avond na 18u,																

Fauna waarnemingen, vervolg Ons Park (2015-16)

Op basis van toevallige waarnemingen (G. Sinnaeve, E. Cosyns, Vleermuizenwerkgroep)

Mammalia Zoogdieren

Erinaceus europaeus Egel
Myotis daubentonii Watervleermuis
Myotis mystacinus Baardvleermuis
Pipistrellus pipistrellus Gewone dwergvleermuis
Pipistrellus nathusii Ruige dwergvleermuis
Eptesicus serotinus Laatvlieger
Plecotus auritus Grootoorvleermuis
Soricida spec. Spitsmuis
Oryctolagus cuniculus Wild konijn
Talpa europea Mol

Reptilia Reptielen

Trachemys scripta elegans Roodwangschildpad

Amphibia Amfibieën

Rana esculenta Groene kikker
Rana temporaria bruine kikker

Arthropoda Geleedpotigen

Insecta Insecten

Bijen, wespen en mieren

Andrena clarkella Zwart-rosse zandbij
Bombus hortorum Tuinhommel
Neuroterus quercusbaccarum Gewone lensgalwesp

Kevers

Coccinellidae spec. Lieveheersbeestje
Harmonia axyridis
Veelkleurig aziatisch lieveheersbeestje
Phyllobius pomaceus Groene bladsnuitkever

Libellen

Aeshnidae spec. Glazenmaker
Orthetrum cancellatum Gewone oeverlibel

Vliegen en muggen

Dasineura urticae Brandnetelbladgalmug (gal)
Syrphidae indet. Zweefvlieg

Vlinders

Calliteara pudibunda Meriansborstel
Cameraria ohridella Paardekastanjemineermot
Pararge aegeria Bont zandoogje
Pieris rapae Klein koolwitje
Pyronia tithonus Oranje zandoogje
Vanessa atalanta Atalanta

Wantsen en cicaden

Philaenus spumarius Schuimcicade
Heteroptera indet. Wants ?
Phyllaphis fagi Beukenbladluis

Pulvinaria floccifera

Lange wollige dopluis (restanten op
blad Gewone esdoorn)

Overig

Panorpa spec. Schorpioenvlieg

Arachnida Spinachtigen

Acarina Mijten

Aceria campestricola Iepenknobbelmijt

Eriophyes tilliae Lindehoortjesmijt (gal)

Eriophyes exilis Lindenerfhoekmijt (gal)

Araneae Echte spinnen

Linyphia spec. Hangmatspin

Araneus diadematus Kruisspin

Crustacea Kreeftachtigen

Isopoda Pissebedden

Isopoda indet. Pissebed

Fungi Ons Park Dadizele 2015-2018 (E. Cosyns)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Opmerking
Parelamaniet	<i>Amanita rubescens</i>	onregelmatige verschijning
Roodbruine slanke amaniet	<i>Amanita fulva</i>	onregelmatige verschijning
Porseleinzwam	<i>Oudemansiella mucida</i>	Op dood beukenhout
Honingzwam	<i>Armillaria mellea</i>	Dreef op zieke bomen
Weidechampignon	<i>Agaricus campestris</i>	onregelmatige verschijning-grasveld
Nevelzwam	<i>Clitocybe nibularis</i>	onregelmatige verschijning
Amethistzwam (rodekoolzwan)	<i>Laccaria amethystea</i>	hier en daar
Fopzwam	<i>Laccaria laccata</i>	
Botercollybia	<i>Collybia butyracea</i>	
Wieltje	<i>Marasmius rotula</i>	
Takruitertje	<i>Marasmiellus ramealis</i>	
<i>Mycena</i> sp.		
Melkzwam sp.	<i>Lactarius</i>	
<i>Russula</i> div. sp.		
Gewone zwavelkop	<i>Hypholoma fasciculare</i>	
Kale inktzwam	<i>Coprinus atramentarius</i>	
Glimmerinktwam	<i>Coprinus micaceus</i>	
Zwerminktwam	<i>Coprinus disseminatus</i>	
Geschubde inktzwam	<i>Coprinus comatus</i>	
Oesterzwam	<i>Pleurotus ostreatus</i>	
Wit oorzwammetje	<i>Crepidotus variabilis</i>	Vaak op dode takjes
Zadelzwam	<i>Polyporus squamosus</i>	zwakteparasiet, af en toe aanwezig
cfr poriezwam	<i>Polyporus</i> sp.	
Reuzenzwam	<i>Meripilus giganteus</i>	soms op stronken
Zwavelzwam	<i>Laetiporus sulphureus</i>	hier en daar op afstervende stammen
Platte tonderzwam	<i>Ganoderma applanatum</i>	Op enkele populierenstammen
Elfenbankje	<i>Coriolus versicolor</i>	
Gerimpelde korstzwam	<i>Stereum rugosum</i>	
Ruitjesbovist	<i>Calvatia utriformis</i>	
Aardappelbovist	<i>Scleroderma citrinum</i>	
Bleek nestzwammetje	<i>Cyathus olla</i>	
Grote stinkzwam	<i>Phallus impudicus</i>	
Witte koraalzwam	<i>Clavulina cristata</i>	
Judasoor	<i>Auricularia auricula-judae</i>	
Zwarte trilzwam	<i>Exidia glanulosa</i>	
Oranje dropzwam	<i>Dacrymyces stillatus</i>	
Gele hoorntjes	<i>Calocera cornea</i>	
Gele trilzwam	<i>Tremella mesenterica</i>	
Geel schijfzwammetje	<i>Bisporella citrina</i>	
Paarse knoopzwam	<i>Ascocoryne sarcoides</i>	
Geweizwam	<i>Xylaria hypoxylon</i>	algemeen
Hoekig schorsschijfje	<i>Diatrype disciformis</i>	
Meniezwammetje	<i>Nectria cinnabarina</i>	
Roestbruin kogelzwammetje	<i>Hypoxylon fragiforme</i>	

Bijlage 4

Beheertabel

Op basis van originele beheertabel buro Bossaert – Domein Mariënstede

Opmerking EC: onderstaande tabel werd geactualiseerd n.a.v. het NBP-2018 en is gebaseerd op waarnemingen 2018 + tevens hoofdbeheereenheden toegevoegd (kaart 2)

De waarnemingen zijn uitgevoerd na de dunningen in de winterperiode 2017-2018, daardoor zijn enkele bomen ondertussen door kap verdwenen

Opp zone				
Terreineenheid (l	(m ²)	omschrijving	beheer	frequentie
			AB=eenmalig beheer OB=omvormingsbeheer RB=regulier beheer	
Algemeen:		-Elk jaar visuele controle van bomen, wanneer droge takken aanwezig zijn in bomen langs wandelpad die een gevaar kunnen zijn voor de parkgebruiker dienen deze te worden gesnoeid -Maaien van een schoonheidsboordje langs de paden van één meter breed, plus maaisel afvoeren		om de 2 weken

vlakvormige elementen (V)

V1. hakhout Beheereenheid M3 (zie kaart 2 van het NBP)

V1/1

570,00

Dichte stand met enkele hoog opgaande bomen en begroeid met struikgewas: hulst, taxus, olm, meidoorn
Ondergroei van kruidachtige vegetatie en opslag van Acipseu, Qurobu en Prunser!

AB

OB

RB

Vrijstellen van linde + taksnoei indien nodig
Vrijstellen Zoete kers (Prunus avium), kant weide, t.v.v. bloeiaspect
Am. Vogelkers, Prunus serotina bestrijden

V1/2

94,00

Dichte stand met hoog ophaande bomen 90% G. esdoorn Acerpse ondergroei van kruidachtige vegetatie en bramen

AB

Acipse: 1 ex. selecteren als toekomstboom

OB

Verlengen bestaande haagbeukhaag tot mooi uniform geheel (rond tuindeel HIP)

RB

V2. Middelhout Beheereenheid M3 (zie kaart 2 van het NBP)

V2/1-2

2343,00

Bos ingesloten tussen 2 bospaden
rand bestaat vooral uit omvangrijke Popcanad en Fagusylv + struiklaag hazelaar, vlier, tamme kastanje
Deel van het bos op hoger gelegen deel - Beschermd EU-habitat2160
Rijke ondergroei van bosanemoon en Veelbloemige salomonszegel

AB

OB

RB

belangrijk lijnvormig element: bomenrij Fagus sylvatica langs het pad

- verwijderen populieren & (natuurlijke) verjonging bosbestand: Olm, Esdoorn, Linde

- hakhout terugzetten

om de 8 jaar

V2/3	Beheereenheid M3 (zie kaart 2 van het NBP) 2155,00	<p>bosrand langs centrale weide Bos met enkele grote bomen (Querrob & Castsat) en veel opslag van Acerpseu. Tevens aanwezigheid van jonge hulst en taxus.</p> <p>Aanwezigheid van Bosanemoon, Veelbloemige salomonszegel en beetje Wilde hyacint Belangrijk lijnvormig element: bomenrij Fagus sylvatica langs het pad</p>	<p>AB Oudste bomen worden prioitair behouden - desnoods als veteranboom (zie verder) Hulst en Taxus worden als natuurlijke elementen beschouwd in dit bostype. Alleen wanner ze dreigen te domineren worden ze pleksgewijs verwijderd (behoud van kruidlaag is prioritair)</p> <p>OB</p> <p>RB - hakhout van gewone esdoorn, eventueel Tamme kastanje, terugzetten om de 8 jaar - verwijderen van zaailingen van prunus laurocerasus 'Rotundifolia' (historische prunussen blijven behouden) om de 2jaar</p>
V2/4	1368,00	<p>Bosrandzone langs de vijver</p> <p>Enkele hoog opgaande bomen aan de randen veel bosanemoon en speenkruid+ ook veelbloemige salomonszegel aanwezigheid van bramen</p>	<p>AB - Aanwezige moerascypressen behouden en vrijstellen als markante oeverboom. Ook enkele mooie zomereiken en Gewone es langs Azaleastraat behouden. Hier en daar Gewone esdoorn promoten als toekomstboom. Enkele oude, kromgegroeide elzen eveneens behouden en vrijstellen als markante</p> <p>- Langs het pad doorkijken op de vijver maken, door hakhout beheer</p> <p>OB Indien te dominant terugzetten door maaibeurt om de 2 jaar</p> <p>RB - Hakhout terugzetten (i.f.v. doorkijken) om de 8 jaar - Dunnen om toekomstbomen en bomen van heden vrij te stellen. Vooral verwijderen van (zieke) paardenkastanjes om de 8 jaar</p>
V2/5	680,00	<p>Bosrandzone ingesloten door haag en pad rond de vijver oudere bomen langs het pad op de steilrand jonger stadium met dichte stand bosanemoon, veelbloemige salomonszegel, gele dovenetel en speenkruid, heheli, lelietje- van-dalen</p>	<p>AB - rooien van dode bomen indien gevaar voor parkgebruiker indien nodig</p> <p>OB</p> <p>RB - Bosverjonging met zomerlinde (uit spontane verjonging, event. bijplanten) om de 5 jaar - Dunnen om markante bomen vrij te stellen. Vooral verwijderen van (zieke) paardenkastanjes om de 8 jaar</p>
V2/6	883,00	<p>randzone langs vijver scheefgegroeide bomen langs de oeverrand veel bosanemoon op open plekken opslag van Acpseu 3 mooi uitgegroeide eienk langs het water</p>	<p>AB - rooien van dode bomen indien gevaar voor parkgebruiker indien nodig Behouden als markante elementen</p> <p>OB</p> <p>RB - verjonging bosbestand om de 5 jaar - hakhout terugzetten om de 8 jaar - maaien en afvoeren van bramen indien nodig (centraal kan deel blijven staan voor kleine zoogdieren & vogels) 2x per jaar</p>
V2/7	Beheereenheid M3 (zie kaart 2 van het NBP)		

	1321,00	bosrandzone langs het gazon gelegen	AB - rooien van dode bomen indien gevaar voor parkgebruiker	indien nodig
		bosdeel naast de ijskelder is zeer open met interessante kruidenvegetatie andere deel heeft goede gelaagdheid veel netels langs de randen	OB RB - verjonging bosbestand: Gewone es, Zomerlinde en Gewone esdoorn als toekomstboom kiezen en promoten waar natuurlijke verjonging is, anders - hakhout terugzetten	om de 8 jaar om de 8 jaar
V2/8	183,00	randzone langs vijver	AB - rooien van dode bomen indien gevaar voor parkgebruiker	eenmalig
			OB RB - verjonging bosbestand - hakhout terugzetten om de 8 jaar	om de 8 jaar om de 8 jaar
V2/9	671,00	Parkrand langs Azaleastraat/incl. walgracht	AB - rooien van dode bomen indien gevaar voor park- of weggebruiker - Markante bomen behouden en promoten door vrijstellen: merkw. Gevormde plataan, haagbeuk bij toegang, Grauwe abeel zo lang mogelijk behouden. - Scheve, jongere abeel verwijderen (hangt sterk over)	eenmalig
			OB RB - Bosverjonging met zomerlinde (uit spontane verjonging, event. bijplanten) - Dunnen om markante bomen vrij te stellen. Vooral verwijderen van (zieke) paardenkastanjes Hakhout van esdoorn, abeel, linde en olm	om de 8 jaar om de 8 jaar
V3/1	400,00	Hooghout op de oever van de walgracht (kant R. De Wittestraat) Enkele grote bomen langs het pad, jonge aanplant van Hazelaar en Rode kornoelje in oeverzone	AB Verschillende bomen verwijderd 2017-18 Gezondheidscontrole bomen, eventueel snoei indien gevaar voor parkgebruiker Jonge zomerlinde vrijstellen als toekomstboom promoten	
			OB RB - verjonging bosbestand - hakhout van els en es terugzetten (gebeurd 2017-18)	om de 8 jaar om de 8 jaar

V3/2	Beheereenheid M3 (zie kaart 2 van het NBP)		
	340,00	<p>bosdeel ingesloten tussen de paden opgaande bomen met goede struiklaag langs de paden Tiplat (Ø30) en Acpseu (Ø90) in concurrentie langs de ingang</p>	<p>AB Dode liggende stam behouden Als toekomstboom voor zomerlinde kiezen</p> <p>OB</p> <p>RB - hakhout terugzetten op de 8 jaar - struiklaag insnoeien zodat paden vrijblijven</p> <p>om de 8 jaar wanneer nodig</p>
V3/3	1640,00	<p>-Boszone op heuvel gelegen, met oudste en dikste beuk van het park, ook interessante ex. Tamme kastanje en Robinia (holten-/spleten) Zeer dichte stand middenin met jonge bomen en veel heesters (veel Eu. Vogelkers, 1 ex. Kardinaalsmuts!)</p>	<p>AB Oudere bomen zo lang als mogelijk in het park behouden. Desnoods staande laten dood gaan, stammen in park houden als dood hout Enkele ex. van Gewone esdoorn en zomerlinde als toekomstbomen bijmengen (natuurlijke verjonging of aanplant) en promoten (vrijstellen)</p> <p>OB</p> <p>RB - hakhout (vooral Europese vogelkers) terugzetten</p> <p>om de 8 jaar</p>
V3/4	100,00	<p>bosje gelegen aan de rand van het gazon dichte bomenstand en heesters aan de rand</p>	<p>AB - dunning van concurrerende ondergroei - verjonging bosbestand</p> <p>OB</p> <p>RB - hakhout terugzetten</p> <p>om de 8 jaar</p>
V3/5	138,00	<p>bosje ten zuiden van moestuin hoog opgaande bomen</p>	<p>AB - dunning van concurrerende ondergroei - verjonging bosbestand</p> <p>OB</p> <p>RB - hakhout terugzetten</p> <p>om de 8 jaar</p>
V3/6	100,00	<p>bosje langs de weg naar het kasteel heesteraanplanting met enkele hoog opgaande bomen kruidachtige onderbegroeiing aanwezigheid van netels</p>	<p>AB - dunning van concurrerende ondergroei - verjonging bosbestand</p> <p>OB</p> <p>RB - hakhout terugzetten</p> <p>om de 8 jaar</p>

V4. Hooghout **Beheereenheid M3 (zie kaart 2 van het NBP)** - Scheren van hagen en symphoricarpos 2x per jaar

V4/1	2800,00	bos gelegen tussen de bosrandzone van het park en de bomengalerij bomenrijen aan de buitenkant van de boszone kruidachtige onderbegroeiing belangrijk lijnvormig element: bomenrij Aesculus hippocastanum langs pad belangrijk lijnvormig element: bomenrij Quercus robur langs pad	AB - vrijwaren dreefeffect door andere boomvormers OB RB - vrijwaren dreefeffect door andere boomvormers - verwijderen zaailingen - verwijderen struiken om kruidlaag te stimuleren	indien nodig indien nodig indien nodig
------	---------	---	--	--

V6. Gemengd bos **Beheereenheid M3 (zie kaart 2 van het NBP)**

V6/1	2272,00	Bos op een schiereiland in de gracht, Gewone den, Fijnspar, lork (rustplaats prooivogels !) opslag van Acpseu Adelaarsvaren in kruidlaag	AB - Behoud van het naaldhoutbestand, maar afbouw absolute dominantie door dunnen en promotie loofhout (berk, lijsterbes, vuilboom) OB RB - Selectief dunnen bosbestand - Aanplant vuilboom, lijsterbes, zomereik (als toekomstboom)	om de 8 jaar
------	---------	--	--	--------------

V14. Gazon

V14/1	295,00	gazon tussen weide en ringgracht	AB Mikken op bloemrijke boord met dagvlinders OB RB - maaien in groeiseizoen & afvoeren van maaisel: frequent tot 1,5m van wandelpad rest, tegen de walgracht als oeverbegroeiing 2 x/jaar (na 15/06 en na	
-------	--------	----------------------------------	---	--

V14/2	216,00	gazon tussen kasteel en ringgracht	AB OB RB - maaien jaalijks in groeiseizoen 10-15 x, afvoeren van maaisel	
-------	--------	------------------------------------	--	--

V14/3	Beheereenheid M5 (deel) 167,00 gazon tussen kasteel en ringgracht	AB OB RB - maaien jaalijks in groeiseizoen 10-15 x, afvoeren van maaisel
V16. Picknick-, ligweide		
V16/1-2	Beheereenheid M4 (deel) 821,00 gazon ingesloten door bosgordel en weide	AB Bloemen in grasveld mogen in bloei komen, schoonheidsboord (1,5 m) frequenter maaien tegen wegen. OB RB - Extensief maaien jaalijks in groeiseizoen 8-10 x, (boord langs weg intensiever. Langs de bosrand een strook van 3 m slechts 1x/jaar maaien na 15/09. Telkens
V16/3	Beheereenheid M4 (deel) 1007,00 gazon tussen beukenhaag en eikendreef petanqueveld gelegen in het grasveld	AB Bloemen in gazon mogen in bloei komen, schoonheidsboord (1,5 m) frequenter maaien tegen wegen OB RB - extensief maaien jaalijks in groeiseizoen 8-10 x, (boord intensiever tot 15x) afvoeren van maaisel - petanqueveld vrijmaken van gras door te schoffelen
V18. Weiland		
V18/1	Beheereenheid M2 10094,00 groot stuk weide begrazen door schapen en pony	AB Doel= in de zuidelijke helft mooi ontwikkeld Kamgrasland door eerst hooi te maken (juni) en nadien te laten begrazen tot 1 december) OB RB - begrazing door schapen en pony: permanent in noordelijke helft - zuidelijk helft hooien in juni (volgens weersomstandigheden) nadien nabegrazen tot 1 dec.

V18/2-3-4	Deel van Beheereenheid M2 1891,00 kleine weides begrazen door schapen en pony	AB Beschouwen als huisweide bij stal - intensief gebruik door het vee toegestaan - atelierwerking OB RB - begrazing door schapen en pony - handmatig verwijderen van ongewenste onkruiden - maaien van weide om zaadaren te verwijderen
V20. Ruigte, oevervegetatie		
V20/1-2	Deel van Beheereenheid M1 782,00 oeverzone langs grote vijver moerasvegetatie	AB OB RB - Om de 5-6 jaar maaien (rijten) oever om natte ruigtkruiden en riet goed te laten ontwikkelen - controleren en verwijderen van ongewenste soorten (vooral houtachtigen en
		maaibeheer om de 2-3 jaar jaarlijkse controle
V20/3	Deel van Beheereenheid M1 823,00 gracht met rietvegetatie	AB OB RB - Om de 5-6 jaar maaien (rijten) oever om natte ruigtkruiden en riet goed te laten ontwikkelen - verwijderen van ongewenste soorten (vooral houtachtigen en exoten)
		jaarlijkse controle

lijnvormige elementen (L)

L35. Dreef

L35/1	Deel van beheereenheid M3		
	dreef bestaande uit Fagus sylvatica, ongeveer 5 meter uit elkaar west-zijde 12 stuks oost-zijde 12 stuks in begin van de rij (west-zijde) 1 dode boom	AB	
		OB	
		RB	
		- visuele controle gezondheidstoestand bomen	jaarlijks
		- Na visuele controle blijkt dat er meer onderzoek nodig is worden de nodige proeven uitgevoerd	jaarlijks
		- onderhoudsnoei na advies visuele controle en andere proeven, na controle bomen wanneer nodig	jaarlijks
L35/2	Beheereenheid D		
	dreef bestaande uit Fagus sylvatica, Quercus robur, Robinia pseudoacacia , onregelmatige afstand bomen staat op verhoogde berm tussen twee bosdelen vormt fysieke scheiding tussen park en bos	AB	
		In oktober 2018 werd de eigenlijke dreef (met paardenkastanje, zomer- en Am. Eik gerooid)	
		OB	
		RB	
		- visuele controle gezondheidstoestand bomen	jaarlijks
		- Na visuele controle blijkt dat er meer onderzoek nodig is worden de nodige proeven uitgevoerd	
		- onderhoudsnoei na advies visuele controle en andere proeven, na controle bomen wanneer nodig	jaarlijks
L35/3	Beheereenheid M4 (deel)		
	dreef bestaande uit Aesculus hippocastanum en Fagus sylvatica oost-zijde 8 Aesculus hippocastanum west-zijde 5 Fagus sylvatica en 2 Aesculus hippocastanum langs bomenrij is er stapeling van dode boomwortels, afscheiding met moestuin	AB	
		OB	
		-lijmband voorzien voor kastantje mineermot	jaarlijks
		- visuele controle gezondheidstoestand bomen	jaarlijks
		- Na visuele controle blijkt dat er meer onderzoek nodig is worden de nodige proeven uitgevoerd	jaarlijks
		- onderhoudsnoei na advies visuele controle en andere proeven, na controle bomen wanneer nodig	jaarlijks

L35/4	Beheereenheid M4 (deel)			
		dreef bestaande uit Quercus robur	<p>AB</p> <ul style="list-style-type: none"> -Verwijderen van enkele Eiken zodat er minder concurrentie is in de dreef - Asphaltweg op termijn vervangen (operatie perforatie): semi verharding aanbrengen + bomen verzorgen, betreding proberen minimaliseren <p>OB</p> <p>RB</p> <ul style="list-style-type: none"> - visuele controle gezondheidstoestand bomen - Na visuele controle blijkt dat er meer onderzoek nodig is worden de nodige proeven uitgevoerd - onderhoudsnoei na advies visuele controle en andere proeven, na controle bomen wanneer nodig 	<p>eenmalig</p> <p>jaarlijks</p> <p>jaarlijks</p> <p>jaarlijks</p>
I37. Geschoren haag				
L37/1				
		Carpinus betulushaag rondom het gehele kasteeldomein incl. Chirobos hoogte max. 1,2 m lengte 640 m	<p>AB</p> <ul style="list-style-type: none"> - inkorten haag tot 1,2m (visuele controle) <p>OB</p> <p>RB</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks 2maal scheren - jaarlijks wieden en schoffelen onder de haag 	<p>1-malig</p> <p>2maal per jaar scheren volgens noodzaak</p>
L37/2	Beheereenheid M4 (deel)			
		Fagus sylvatica haag (bij tuin HIP) hoogte 1,2m lengte 70m	<p>AB</p> <p>OB</p> <p>RB</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks 2maal scheren scheren - jaarlijks 5 maal hakken en wieden onder de haag 	<p>2maal per jaar scheren 5 maal per jaar hakken en wieden</p>
L37/3	Beheereenheid M4 (deel)			
		Fagus sylvatica haag (bij tuin HIP) hoogte 1,2m, lengte 34m	<p>AB</p> <ul style="list-style-type: none"> - herstel oude haag <p>OB</p> <p>RB</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks 2maal scheren scheren - jaarlijks 5maal hakken en wieden onder de haag 	<p>2maal per jaar scheren 5 maal per jaar hakken en wieden</p>
L37/4	Beheereenheid M4 (deel)			
		Carpinus betulus haag rond moestuin Mariënstede hoogte 1,5m lengte 120m	<p>AB</p> <p>OB</p> <p>RB</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks 2maal scheren scheren - jaarlijks 5maal hakken en wieden onder de haag 	<p>2maal per jaar scheren 5 maal per jaar hakken en wieden</p>

L37/5 - 6 **Beheereenheid M5 (deel)**

Taxus haag bij terras-kasteel
hoogte 1,2m
lengte 28m

AB

OB

RB

- jaarlijks 2maal scheren scheren
- jaarlijks 5maal hakken en wieden onder de haag

- 2maal per jaar scheren
- 5 maal per jaar hakken en wieden

L46/1 **Deel van Beheereenheid M1**

uitloper van de ringgracht
grote sliblaag aanwezig

AB

- Onderzoek samen met de vijver naar slibkwaliteit, dikte en verspreiding over geheel
- wegnemen dood hout, afval en slib uit de gracht
- slibbehandeling

OB

RB

puntvormige elementen (L)

P56. Alleenstaande boom of heester

P56/1	Groeit in Beheereenheid M3			
	Fagus sylvatica		AB	
			OB	
			RB	
			- jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
			- verwijderen van dood hout	jaarlijks
P56/2	Groeit in Beheereenheid M3			
	Castanea sativa		AB	
	- door zware schaduw van nabije beuk taksterfte aan deze zijde		OB	
			RB	
			- jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
			- verwijderen van dood hout	jaarlijks
P56/3	Groeit in Beheereenheid M2			
	Platanus acerifolia		AB	
			OB	
			- visuele controle gezondheidstoestand bomen	jaarlijks
P56/4	Groeit in Beheereenheid M3			
	Castanea sativa		AB	
			Zo lang als mogelijk behouden als veteranboom (holten !). Dode takken in de boom laten voor spechten etc.	
			OB	
			RB	
			- jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
P56/5	Groeit in Beheereenheid M3			
	Castanea sativa		AB	
			Zo lang als mogelijk behouden als veteranboom (holten !). Dode takken in de boom laten voor spechten etc.	
			OB	
			RB	
			- jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks

P56/6	Groeit in Beheereenheid M3	Quercus robur Zoete kers in de buurt, rand weide	AB Zoete kers behouden als bloeiende blikvanger in bosrand OB	
			RB - jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
P56/7	Groeit in Beheereenheid M3	Quercus robur	AB OB	
			RB - jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
P56/8	Groeit in Beheereenheid M3	Quercus robur	AB OB	
			RB - jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
P56/9	Groeit in Beheereenheid M3	Castanea sativa	AB OB	
			RB - jaarlijkse controle gezondheidstoestand - doodhout verwijderen	jaarlijks jaarlijks
P56/10	Groeide in Beheereenheid M3	Fraxinus excelsior	AB - verwijderen van boom (ziek): is gebeurd in 2017-18 OB	
			RB	
P56/11	Groeit in Beheereenheid M3	Castanea sativa	AB - verwijderen overhangende tak die zicht belemmerd naar het kasteel OB	eenmalig
			RB	

P56/12	Groeit in Beheereenheid M3		
	Castanea sativa	AB	eenmalig
		OB	
		RB	jaarlijks
		- jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
		- doodhout verwijderen	jaarlijks
P56/13	Groeit in Beheereenheid M3		
	Fagus sylvatica	AB	eenmalig
		OB	
		RB	jaarlijks
		- jaarlijkse controle gezondheidstoestand	jaarlijks
		- doodhout verwijderen	jaarlijks
P56/14	Groeit in Beheereenheid M2		
	Platanus acerifolia	AB	
		OB	
		RB	jaarlijks
		- visuele controle gezondheidstoestand bomen	jaarlijks
P56/15	Groeit in Beheereenheid M2		
	Platanus acerifolia	AB	
		OB	
		RB	jaarlijks
		- visuele controle gezondheidstoestand bomen	jaarlijks
P56/16	Groeit in Beheereenheid M4		
	Dode Prunus	AB	Zo lang als mogelijk behouden, indien gevaar, stam neerleggen en in het park late eenmalig
		OB	
		RB	
P56/17	Groeit in Beheereenheid M5		
	solitaire Magnolia soulangeana bij kasteel meerstammig	AB	
		OB	
		RB	jaarlijks
		- visuele controle gezondheidstoestand bomen	jaarlijks
		- bij eventuele doorgang problemen, vakkundig bij snoeien	jaarlijks
P56/18	Groeide in Beheereenheid M4		

Fraxinus excelsior (ziek)

AB
- verwijderen van boom (ziek): is gebeurd in 2017-18
OB

RB

eenmalig

P56/19 Groeit in Beheereenheid M4

Acer pseudoplatanus Leopoldii

AB

OB

RB
- jaarlijkse controle gezondheidstoestand

jaarlijks

P56/20 Groeit in Beheereenheid M3

Acer pseudoplatanus (attentieboom)

AB

OB

RB
- jaarlijkse controle gezondheidstoestand
- verwijderen van dood hout

jaarlijks
jaarlijks

P56/21 Groeit in Beheereenheid M3

Fraxinus excelsior (ziek)

AB
- verwijderen van boom (ziek)
OB

RB

eenmalig

P57. Bomengroep

P57/1 Groeit in Beheereenheid M3

3 stuks Fagus sylvatica Atropurpurea
staan op voet van de helling, zeer dichte stand - unieke combinatie

OB
Zo lang als mogelijk bomen behouden - ook als veteranenbomen. Stammen in het park houden (staand of liggend (dood hout))
RB
- visuele controle gezondheidstoestand bomen
- Na visuele controle blijkt dat er meer onderzoek nodig is worden de nodige proeven uitgevoerd
- onderhoudsnoei na advies visuele controle en andere proeven, na controle bomen wanneer nodig

Totaal opp - beheer 34154,00

Bijlage 5

Openstellingsplan en toegankelijkheidsreglement

Reglement houdende toegankelijkheid Domein Mariënstede

artikel 1

In het domein worden mogelijkheden voorzien voor voetgangers en rolwagengebruikers. Het domein Mariënstede is enkel toegankelijk van 06u00 's morgens tot 22u00 's avonds. Omwille van gevaar kan de gemeente of de eigenaar bepaalde wegen of zones tijdelijk of permanent afsluiten voor het publiek.

De toegankelijkheid wordt geregeld door de bijbehorende borden in het domein en aan de toegangen ervan.

Honden zijn enkel toegelaten aan de leiband.

artikel 2

Het verkeer van gemotoriseerd verkeer is in het domein verboden, behalve elektrische fietsen en rolstoelen. Deze bepaling is niet van toepassing op het personeel, de bezoekers, de leveranciers en de bewoners van Mariënstede. Voor de toegang tot de gebouwen kan enkel gebruik worden gemaakt van de daartoe aangelegde wegen. De verschillende weggebruikers houden op deze wegen rekening met elkaar, er wordt niet sneller dan stapvoets gereden.

artikel 3

De toegankelijkheid van de zones buiten de wegen wordt geregeld als volgt.

- De sportzone is toegankelijk voor voetgangers. Het petanqueveld mag alleen voor het gelijknamige spel worden gebruikt.
- De speelzone is enkel toegankelijk voor jongeren onder de twaalf jaar en hun begeleiders.
- De moestuin- en de begrazingszone zijn niet toegankelijk.
- De zone 'kasteelpark Mariënstede' heeft een privaat karakter. De toegang ervan is voorbehouden aan het personeel, de bezoekers inclusief deze van de winkel, de leveranciers en de bewoners.
- De parkeerplaats is bestemd voor het tijdelijk parkeren van motorvoertuigen en fietsen.

artikel 4

Het is verboden andere bezoekers of de dieren te (ver)storen of schade toe te brengen aan de infrastructuur of de planten. Het is verboden om dieren te voederen.

De bezoekers mogen geen blijvende sporen nalaten in het gebied. Zo moeten bij georganiseerde activiteiten alle markeringen die worden aangebracht, onmiddellijk op het einde van de betrokken activiteit worden verwijderd.

artikel 5

De eigenaar of beheerder van het domein is niet aansprakelijk voor gebeurlijke ongevallen. Het zich bevinden in het gebied tijdens krachtige wind of storm, het betreden van het gebied van 22u00 's avonds tot 06u00 's morgens en het niet-toegelaten gebruik van het gebied volgens deze regeling of andere wetgeving zijn op eigen risico, zodat de eigenaar of beheerder niet kan worden aangesproken voor de vergoeding van de schade.

artikel 6

De Burgemeester of de door hem aangestelde personen kunnen bezoekers omwille van de veiligheid, of met het oog op het bewaren van de rust, of de bescherming van de wilde flora en fauna, onderrichtingen geven. Personen moeten zich gedragen volgens deze onderrichtingen en kunnen zo nodig met behulp van de openbare macht, uit het domein worden gezet.

artikel 7

De Burgemeester kan, schriftelijk, een afwijking toestaan op één of meerdere artikelen van huidig reglement.

artikel 8

Het overtreden van de artikelen van dit reglement wordt bestraft met een administratieve geldboete van minimum € 50 tot maximum € 125.

Welkom in ons Park

Het domein is toegankelijk van 6u00 tot 22u00

Wandelen gebeurt op de paden

Fietsen kan alleen op het aangeduide traject

De moestuin- en begrazingszone zijn niet toegankelijk

Dieren houden van rust, planten laten we ongemoeid

Honden houden we aan de leiband

Gemotoriseerd verkeer is verboden

Dank om het park samen met ons veilig en netjes te houden

Het volledige reglement vind je op www.moorslede.be.

Het park wordt beheerd door Gemeente Moorslede, vzw Mariënstede, Kerkraad en Parochie Dadizele

Plan: Buro Bossaert

Openstellingsplan en toegangsregeling Ons Park

Pictogrammen in gebruik in 'Ons Park'

A00
Aantal: 4

A14
3

A01
2

V05
Aantal: 2

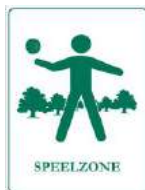
V15
3

V01
4

V06
4

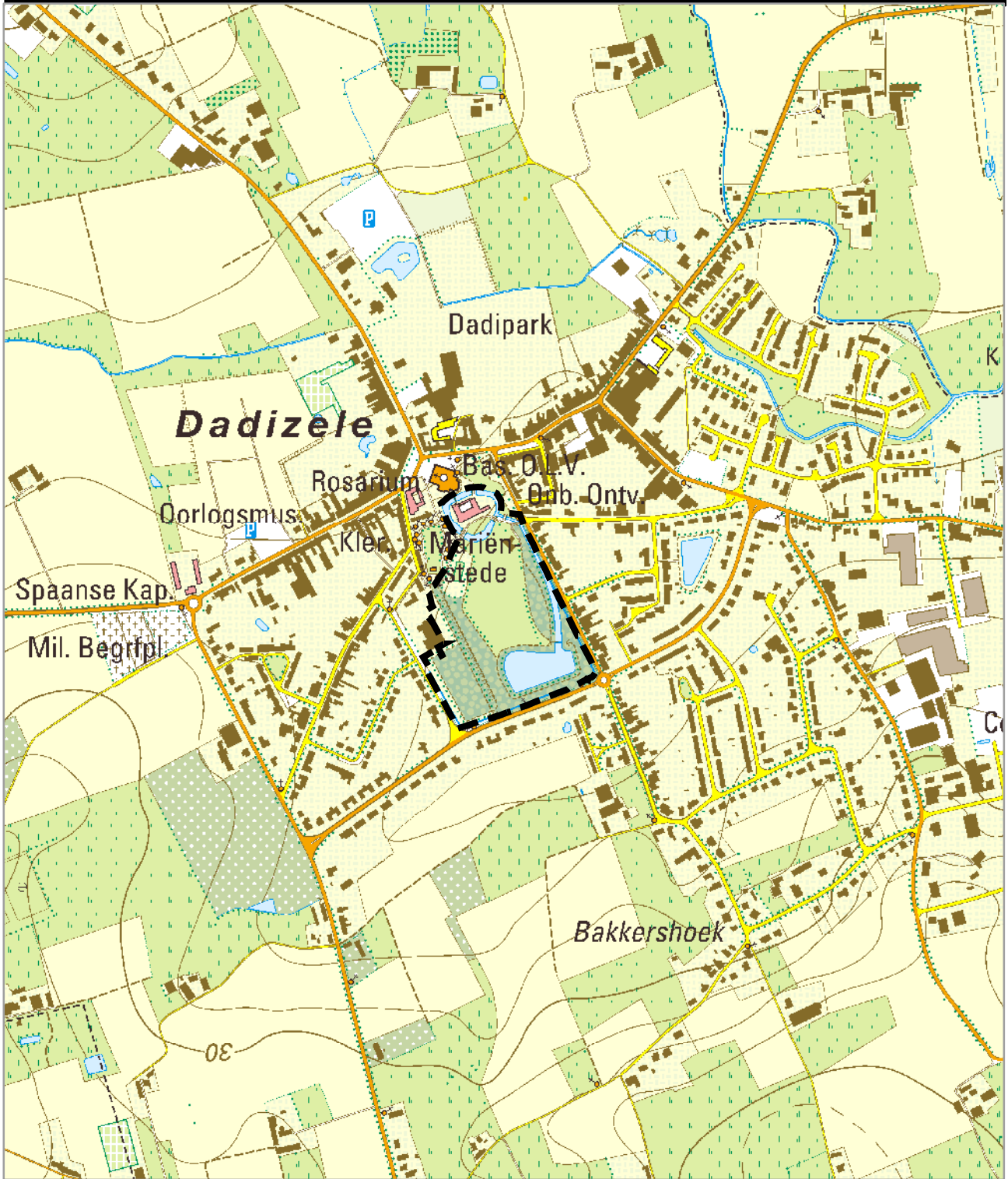
Z01
Aantal: 2

Bijlage

Kaartenbundel Natuurbeheerplan 'Ons Park'

ONS PARK

Kaart 1: Topografische kaart met situering van het terrein

 studiegebied

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 2.1: Beheereenheden

- contour
- Beheereenheden

M: beheereenheden domein Mariënstede
C: beheereenheden Chirobosje
D: dreef

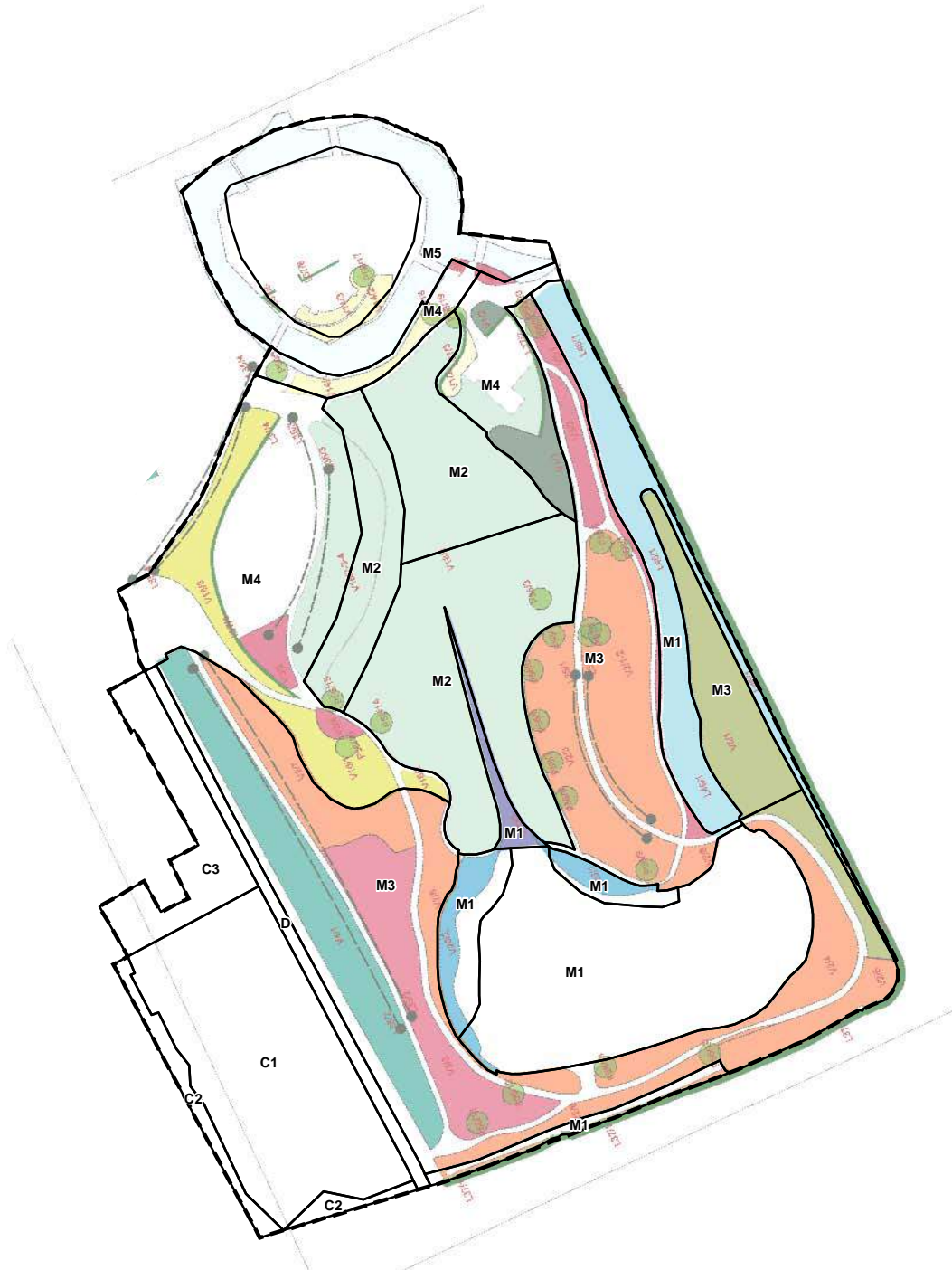

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 2.2: Beheereenheden domein Mariënstede

 studiegebied
 Beheereenheden

LEGENDE

 hakhout	 gemengd bos	 ruigte, oevervegetatie
 middelhout	 gazon	 dreef
 parkhout	 picknick, ligweide	 geschoren haag
 hooghout	 weiland	 solitaire boom, heester

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 2.3: Beheereenheden Chirobosje en dreef

- studiegebied
- Beheereenheden

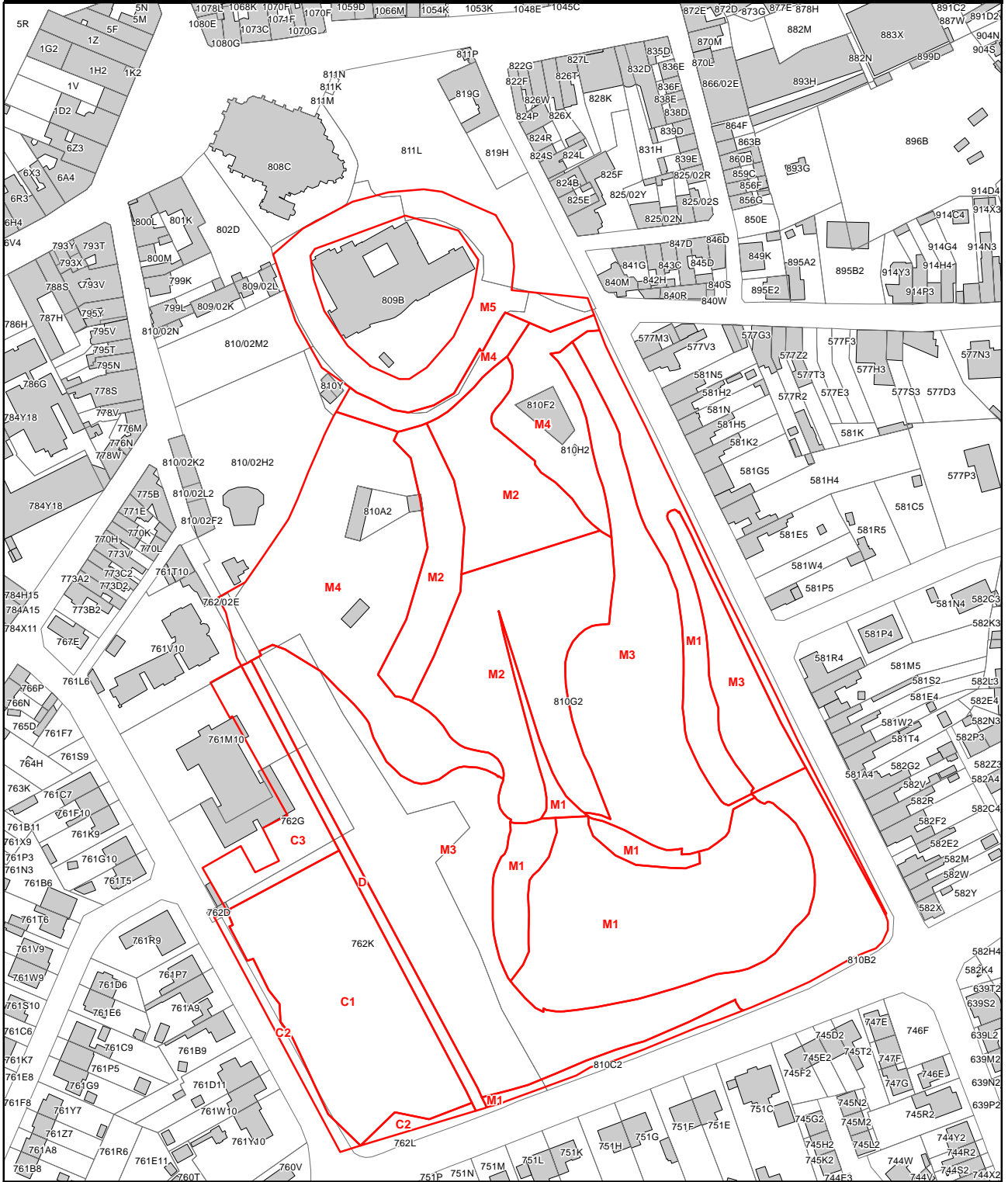

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 2.4: Beheereenheden - kadaster

- Beheereenheden
- Percelen
- Bijgebouwen
- Gebouwen

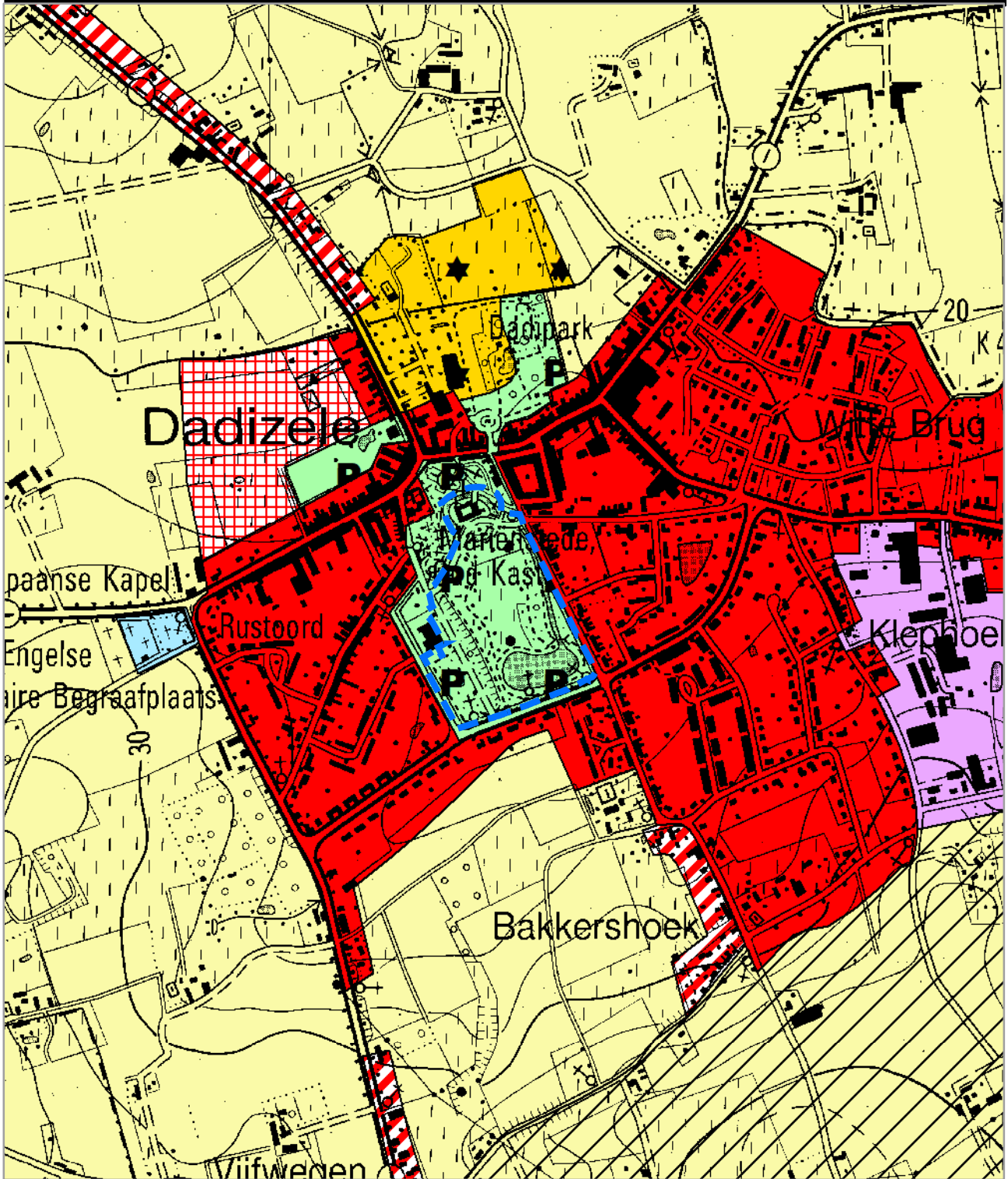

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 3: Bestemming volgens gewestplan

- studiegebied
- woongebieden
- woongebieden met landelijk karakter
- woonuitbreidingsgebieden
- gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut

- gebieden voor dagrecreatie
- parkgebieden
- agrarische gebieden
- landschappelijk waardevolle agrarische gebieden
- ambachtelijke bedrijven en kmo's

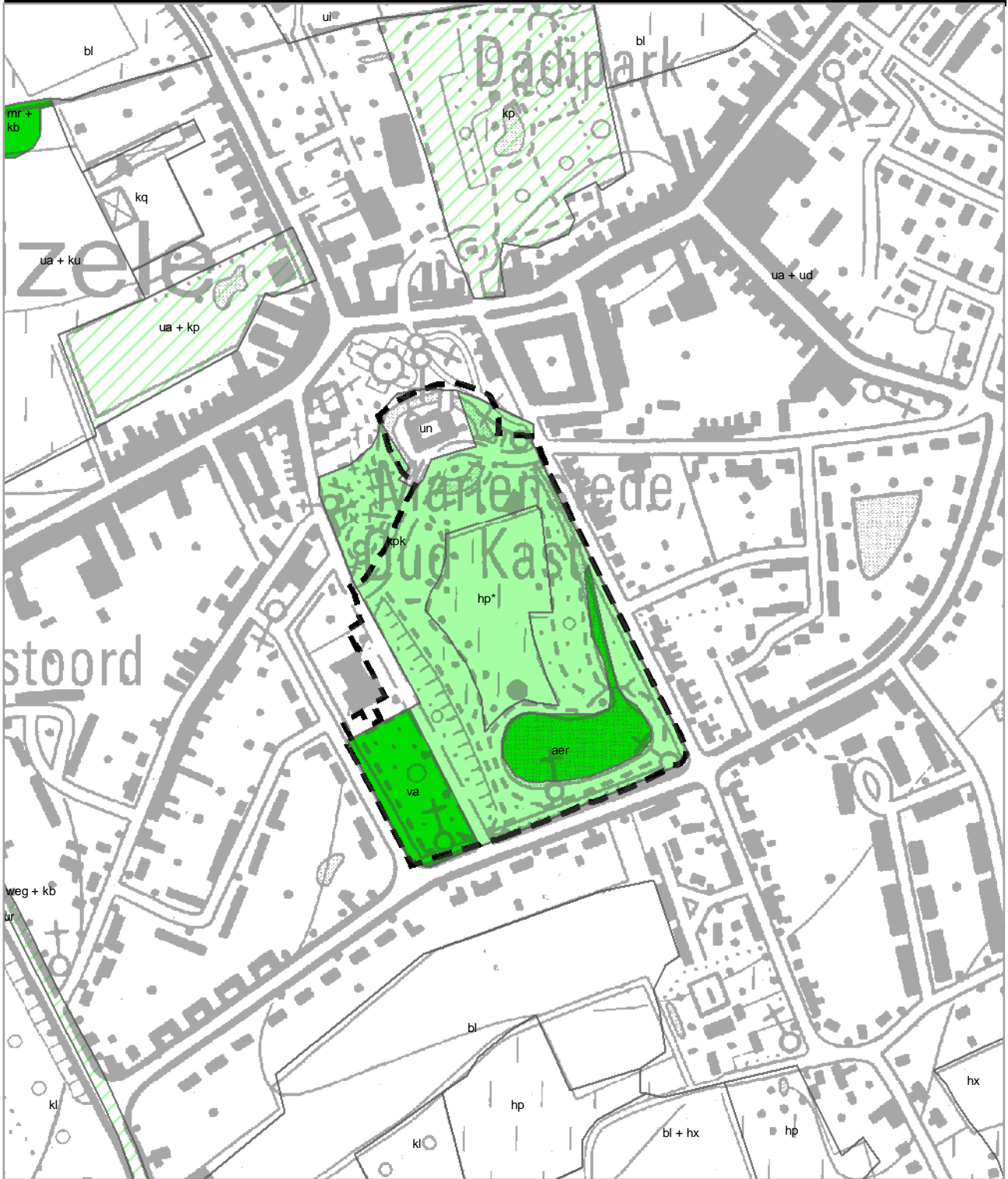

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 4: Biologische waarderingskaart

 studiegebied

 Biologisch minder waardevol

 Complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen

 Biologisch waardevol

 Biologisch zeer waardevol

0 50 100 m

ONS PARK
Kaart 5: Bodemkaart

- studiegebied
- Antropogeen
- Droog zand
- Nat zandleem
- Vochtig zandleem
- Natte klei

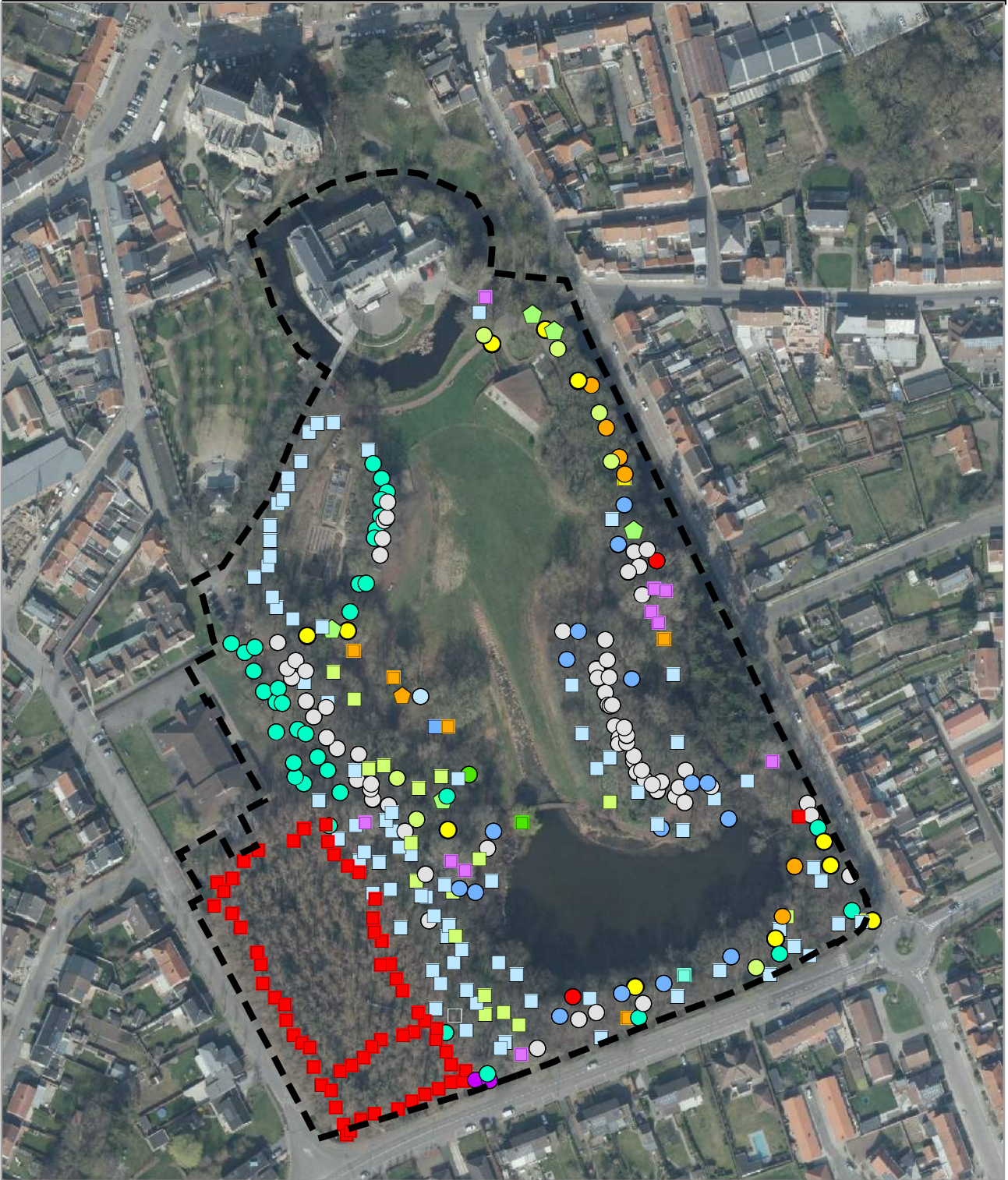

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 6: Bomenkaart (situatie 2015)

studieggebied	tamme kastanje (dood)	plataan	valse acacia
gewone esdoorn	beuk	canadapopulier	treurwilg
zwarte els	gewone es	grauwe abeel	taxus
ruwe berk	es	zoete kers	thuya
haagbeuk	paardenkastanje	zomereik	zomerlinde
tamme kastanje	larix	amerikaanse eik	

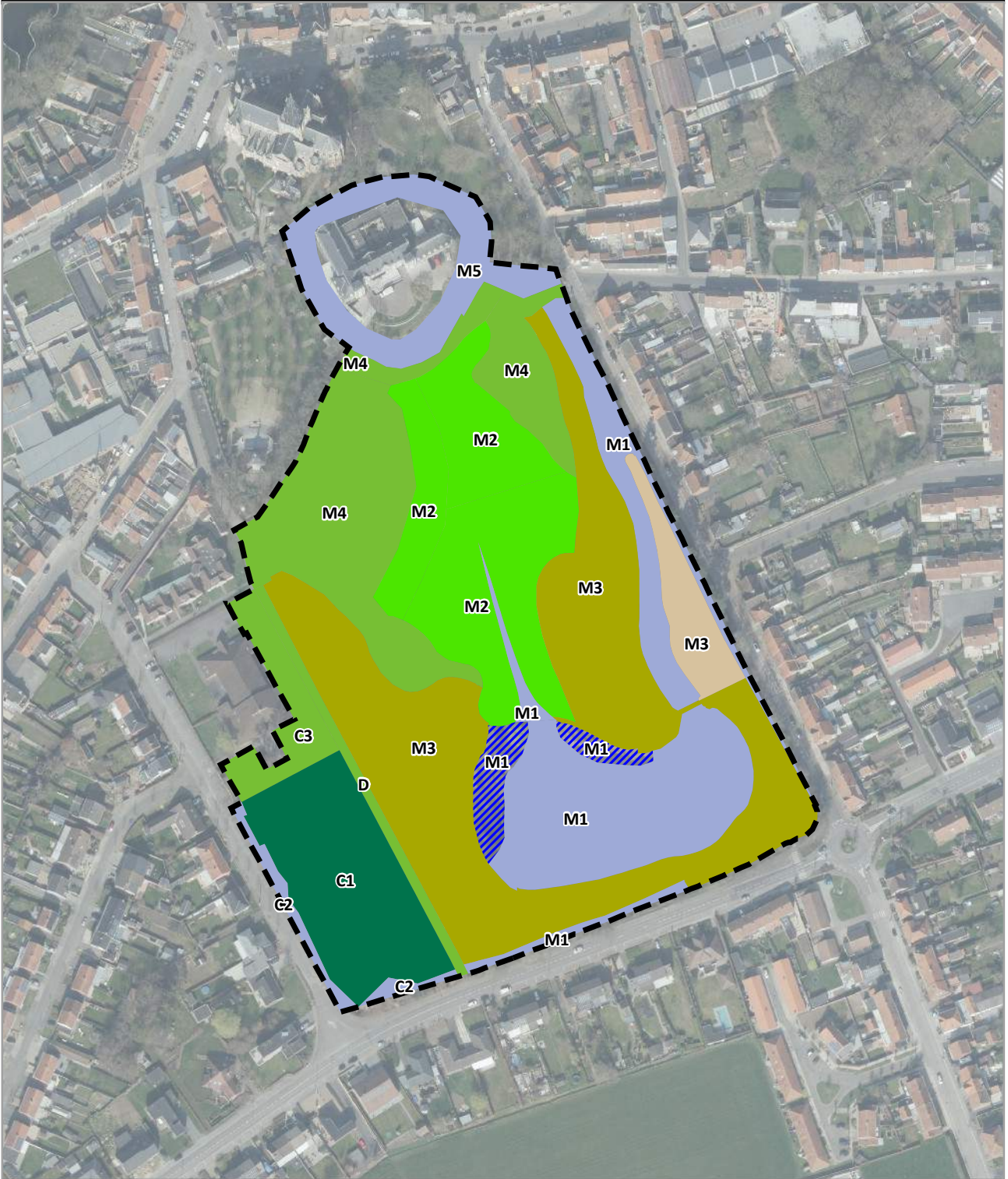

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 7: Natuurstreefbeeld

studiegebied	open water (ae)
ander bos en park	rietland (mr)
droog habitatbos (9120)	soortenrijk permanent grasland (hp* - RBB kam)
droog habitatbos (9160)	vochtig habitatbos (91EO) - optioneel -

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 8: Eénmalige inrichtingsmaatregelen

- studiegebied
- ruimen parkvijver en walgrachten

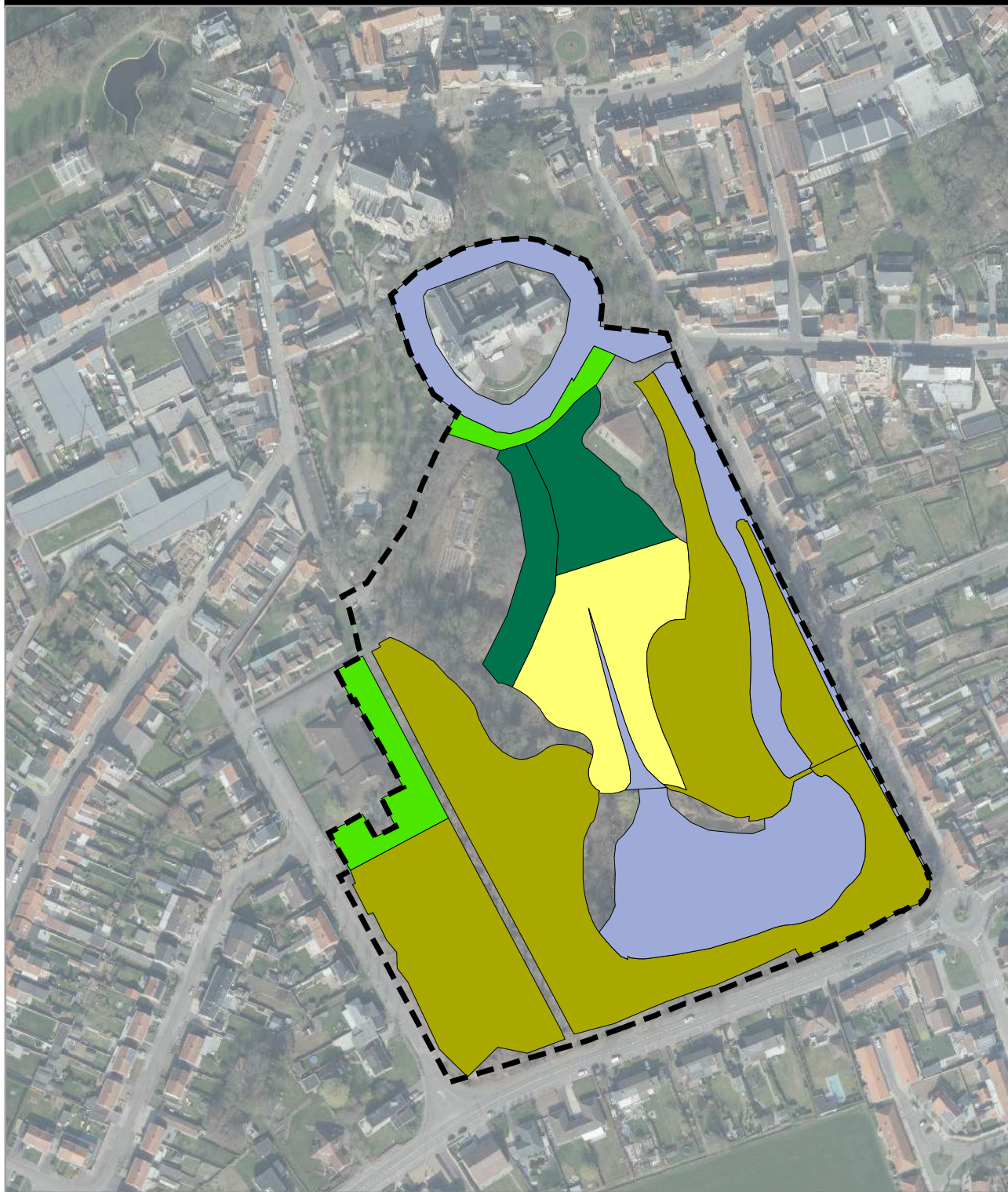

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 9: Terugkerende maatregelen

studiegebied	dunningen en snoei volgens tabel
1x maaien (15 juni-15 juli) + nabegrazing	extensief gazonbeheer
begrazing door hoefdieren	rijten of ruimen parkvijver en walgrachten

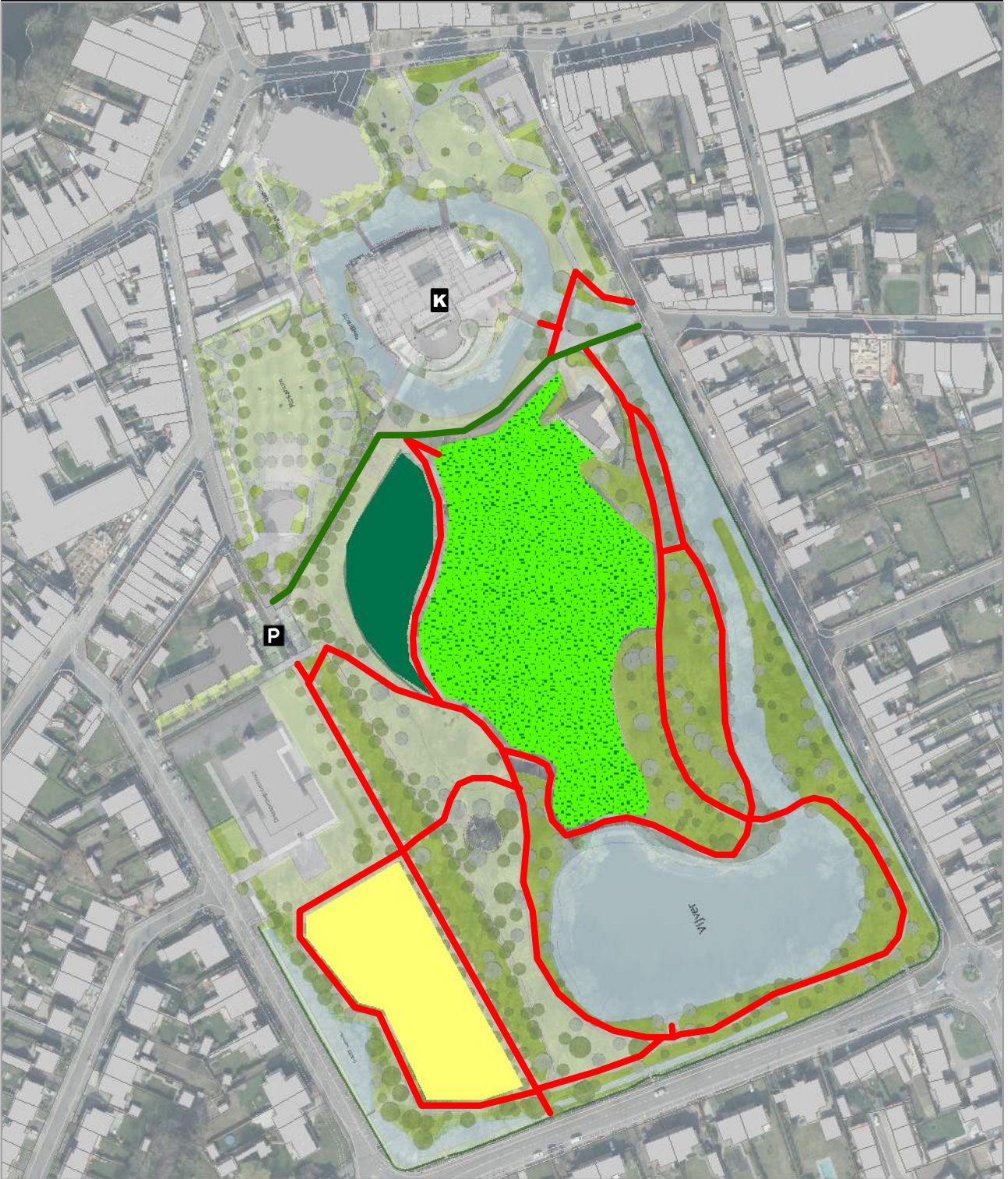

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 10: Openstellingsplan

K Kasteelzone (privaat)

P Parkeerplaats

— Toegankelijk voor fietsers

— Toegankelijk voor wandelaars (honden aan de leiband)

■ Begrazingszone (niet toegankelijk)

■ Moestuinzone (niet toegankelijk)

■ Speelzone

0 50 100 m

ONS PARK

Kaart 11: Bebodingsplan

 A00
  V01

 A01
  V06

 A14
  Z01

0 50 100 m

